

اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

مجموعه چکیده مقالات

دومین همایش ملی پایداری در محیط های انسان ساخت

برگزار کننده:

دانشکده معماری و شهرسازی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

آبان ماه ۱۴۰۳

ویرایش و تنظیم:

مهندس الهام امین الرعايا

پیشگفتار

دردنیای امروز که چالش های زیست محیطی، تغییرات اقلیمی و کاهش منابع طبیعی بیش از پیش ما را به تفکر درباره آینده زمین وا داشته است، نقش معماران و طراحان شهری به عنوان جوامعی تخصصی با تأثیر مستقیم بر حوزه های ساخت و ساز، اهمیت دو چندانی پیدا کرده است. معماری و شهرسازی پایدار به عنوان راهکاری علمی، فرهنگی و عملی، پلی است میان نیازهای حال حاضر جامعه و مسئولیت ما در قبال نسل های آینده. بررسی معماری و شهرسازی پایدار نیازمند توجه به ارکان این حوزه و آگاهی از دیدگاه های متنوع و جزئیات فراوانی است.

یکی از ارکان اساسی توسعه معماری و شهرسازی پایدار، بهره گیری از فناوری های نوین مرتبط با حوزه طراحی و ساخت و ساز است. پیشرفت های تکنولوژیک در حوزه هایی همچون انرژی های تجدید پذیر، مواد سازگار با محیط زیست، هوش مصنوعی و مدل سازی اطلاعات ساختمان (BIM) امکان طراحی و اجرای محیط های مصنوعی را فراهم آورده که نه تنها مصرف انرژی را به حداقل می رساند، بلکه توانایی تولید انرژی، مدیریت هوشمند منابع، کاهش اثرات زیست محیطی و افزایش بهره وری را نیز به همراه دارند. فناوری های نوین به طراحان و سازندگان این امکان را می دهند که مرزهای خلاقیت را جا به جا کرده و راه حل هایی بیافرینند که در عین زیبایی، عملکردی پایدار داشته باشند.

از دیدگاه اجتماعی، معماری و شهرسازی پایدار فراتر از مسائل زیست محیطی، به ارتقای کیفیت زندگی انسان ها توجه دارد. این رویکرد با تأمین آسایش مخاطبین خود علاوه بر ایجاد بستر متناسب با فعالیت، محیط هایی سالم تر و سازگارتر برای زندگی، کار و تفریح در مقیاس های متنوع فراهم می کند. همچنین، معماری و شهرسازی پایدار با در نظر گرفتن فرهنگ ها، ارزش های بومی و نیازهای اجتماعی، زمینه ساز تقویت هویت محلی و ایجاد ارتباطی عمیق تر میان انسان و محیط زندگی او می شود.

توسعه علمی و عملی معماری و شهرسازی پایدار نیازمند گفتمان، پژوهش و همکاری میان دانشگاهیان، متخصصان، سیاست گذاران و جامعه است. دومین همایش ملی پایداری در محیط های انسان ساخت در تلاش بوده تا با ایجاد بستری مناسب میان دست اندرکاران این حوزه ضمن بررسی دستاوردهای علمی، از مسیر تبادل نظر میان متخصصین راهکارهای عملی جهت ارتقاء کیفیت فضاهای معماری و شهری و نیز مواجهه با چالش های پیش رو ارائه دهد.

امید است این همایش بستری برای تقویت تفکر پایدار و ارتقای دانش و آگاهی در این حوزه بوده و بتواند گامی مؤثر در جهت آینده ای پایدارتر برای کشور بردارد.

دکتر مقدی خدابخشیان

دبیر اجرایی همایش

دکتر محمد بهاروند

دبیر علمی همایش

برگزار کننده:

دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) با همکاری:

اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان

شهرداری اصفهان

معاونت شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان

اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان

انجمن صنفی کارفرمایی مهندسين معمار اصفهان

دانشگاه علم و صنعت ایران

دانشگاه هنر اصفهان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین

انجمن علمی مدیریت مصرف انرژی ایران

مدرسه عالی مهارتی معماری شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

مرکز تحقیقات معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

انجمن علمی فضای معماری نو ایران

اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان

معاونت شهرسازی و معماری
شهرداری اصفهان

شهرداری اصفهان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان

اداره کل راه و شهرسازی

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان

دانشگاه علم و صنعت ایران

انجمن صنفی کارفرمایی
مهندسين معمار اصفهان

انجمن علمی
فضای معماری
نویان

مرکز تحقیقات معماری و شهرسازی

مدرسه عالی مهارتی
معماری و شهرسازی

انجمن علمی مدیریت مصرف انرژی ایران

سازمان همایش

دبیر علمی همایش: دکتر محمد بهاروند

دبیر اجرایی همایش: دکتر مقدی خدابخشیان

اعضا کمیته علمی: (به ترتیب حروف الفبا)

دانشگاه Çukurova	دکتر احدالله اعظمی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر فریا البرزی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مرجان امجد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر محمد بهاروند
دانشگاه هنر اصفهان	دکتر آرمین بهرامیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر حافظه پوردهقان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر شادی پاکزاد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر بهاره تدین
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مژده جمشیدی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر ناصر حسن پور
دانشگاه علم و صنعت ایران	دکتر محمد علی خانمحمدی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مقدی خدابخشیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر ساناز رهروی پوده
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر سیده پوران دخت سعادت
دانشگاه هنر اصفهان	دکتر مهدی سعدوندی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر بهرام شاهی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر سارا شریعتی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر سیده مرضیه طبائیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مریم قاسمی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر گلرخ کوپایی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر محمد لطیفی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر فاطمه السادات مجیدی
رئیس انجمن علمی مدیریت مصرف انرژی ایران	دکتر بهروز محمد کاری
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر ساسان مرادی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر حسنا ورمقانی

اعضا کمیته داوران: (به ترتیب حروف الفبا)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر عاطفه آدینه فر
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس سید محمدعلی ابطی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مرجان امجد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس زهرالسادات اعتضادی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر مسعود الهی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس راضیه اطرچ
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس امیر بهزاد برومند جزی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس محمد بیطرف
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر شادی پاکزاد
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر بهاره تدین
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مژده جمشیدی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر ناصر حسن پور
دانشگاه علم و صنعت ایران	دکتر محمد علی خانمحمدی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مقدی خدابخشیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس الهام خدادادیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر مریم خستو
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس پریسا خیام نکویی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس مریم رضایی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس محمدرضا رفیعی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر ساناز رهروی پوده
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس الهام زادباقرصیقلانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس نداساوج
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر سیده پوراندهخت سعادت
دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین	دکتر بهرام شاهی
دانشگاه دانش پژوهان پیشرو اصفهان	دکتر سارا شریعتی
دانشگاه علم و صنعت ایران	دکتر تبسم صفی خانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر هانیه صنایعیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر سیده مرضیه طبائیان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	دکتر مریم قاسمی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)	مهندس شقایق قائمی فر

دکتر گلرخ کوپایی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
دکتر محمد لطیفی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
دکتر فاطمه السادات مجیدی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
مهندس نوید مدن دوست	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
دکتر ساسان مرادی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین
مهندس ساناز مطالبی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
دکتر پژمان ناظری نائینی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
مهندس احمد نجفی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

اعضا کمیته اجرایی: (به ترتیب حروف الفبا)

دکتر عاطفه آدینه فر، مهندس محمد اصلانی، مهندس الهام امین الرعايا، مهندس سروش احسانی، مهندس امیر بهزاد برومند جزئی، مهندس سارا تقی زاده، مهندس الهام خدادادیان، مهندس ندا ساوج، مهندس گلناز ستاری، مهندس شقایق قائمی فر، مهندس زهرا مسائلی، مهندس شادان طلاکوب.

اعضا کمیته دانشجویی: (به ترتیب حروف الفبا)

شمیم آردی، علی اسدی، نسترن اسدی، مریم امینی، آتیه بشیری، فائزه جعفریان دهکردی، شهرزاد رجبی، مرجان ستایش، احمد علی عابدی کیچه، ریحانه غفاری، علیرضا فاضل، غزل قنبری، تارا کشانی، فرشید نادراصلی، مهلا هوایی.

دانشجویان همراه: (به ترتیب حروف الفبا)

فاطمه ایزدی ورنامخواستی، عرفان باطنی، ستایش بختیاری فرد، بیتا پورعباس، فاطمه تاج الدین، مهرتاش دانادل، ناهید رحیمی، علی رستم زاده، هانیه صالحی، نرگس طاهری، سید محمد حسین طباطبایی، محمد مهدی معزی، مطهره میرخلف زاده، غزاله میرحسینی، صفورا وفائی، مطهره ناصری.

تاریخچه همایش:

اولین همایش ملی پایداری در محیط های انسان ساخت در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۳۰ در سالن همایش امیرکبیر دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) برگزار گردید، در سال بعد دومین همایش ملی پایداری در محیط های انسان ساخت در تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۳۰ به اجرا در آمد.

محورهای همایش در بخش مقالات:

- محیط انسان ساخت و معماری پایدار
- محیط انسان ساخت و طراحی شهری پایدار
- محیط انسان ساخت و هوش مصنوعی
- محیط انسان ساخت و فرهنگ
- محیط انسان ساخت و نور طبیعی
- محیط انسان ساخت و معماری خاک
- مدیریت و برنامه ریزی شهری پایدار
- روانشناسی محیط در معماری و شهرسازی
- تاریخ معماری و شهرسازی ایران و جهان
- معماری ایرانی - اسلامی و گردشگری
- رتبه بندی، مدلسازی و انرژی پایدار
- ساختمان، تاسیسات و انرژی پایدار
- شهرسازی، معماری و انرژی پایدار
- نما، سیما و منظر شهری پایدار
- معماری معاصر ایران و جهان
- معماری سنتی و مرمت ابنیه
- معماری و توسعه شهری
- شهرسازی انسان محور

محورهای همایش در بخش آثار:

خشکسالی، آب، خاک، انسان، محیط

هوش مصنوعی، محیط زیست، معماری

معماری خاک و محیط های انسان ساخت

روانشناسی محیط در معماری و شهرسازی

تاثیر معماری در فرهنگ سازی شهری

مدیریت و برنامه ریزی شهری پایدار

توجه به معماری پایدار در محیط

طبیعت و طراحی شهری

معماری و توسعه شهری

نور طبیعی در معماری

گردشگری و معماری

سیما و مناظر شهری

معماری و مرمت

شهر انسان محور

فهرست

- ۱۶.....آجر هیدروسرامیک جایگزین سیستم سنتی شناسیل
مهشید ترابی - سروناز شاهانی - غزاله میرحسینی - علی الماسی جزئی فرد.
- ۱۷.....آسیب شناسی نقاشی دیواری در دوره صفویه و فرآیند مرمت در آن دوره (نمونه موردی کاخ گلستان)
آرزو علائی - زهرا السادات اعتضادی.
- ۱۸.....ابعاد اجتماعی، حلقه مفقوده توسعه شایستگی های پایداری در صنعت ساخت
پرهام نادمی اردستانی.
- ۱۹.....ارائه راهکارهایی در جهت مناسب سازی فضاهای انسان ساخت برای معلولین؛ مطالعه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان
یاسمن کاظمی.
- ۲۰.....ارائه ی راهکارهای طراحی ساختارهای جدید در زمینه ی تاریخی شهر اصفهان براساس رویکرد معماری میان-افزا
شیدا گرامی - ناصر حسن پور کازرونی.
- ۲۱.....ارائه راهکارهای طراحی فضاهای جمعی و نقش آن در منظر پایدار شهری (مورد پژوهی: محله فتح آباد)
بهاره حقانی - نیما مومنی - زهرا امینی.
- ۲۲.....ارزش های انرژی در معماری بومی اقلیم گرم و خشک ایران
حسین شریفی دارانی - مقدی خدابخشیان کنارکی.
- ۲۳.....ارزیابی تحرک هوشمند در توسعه پایدار شهری (نمونه موردی: کلان شهر تبریز)
محمد سودی - نسرین اشرفی.
- ۲۴.....استانداردهای نظام مند اتحادیه اروپا برای حفاظت از زیرساخت های حیاتی شهری
حمید صرفی.
- ۲۵.....بررسی اهمیت پدافند غیر عامل و لزوم توجه به احداث پناهگاه های چند منظوره (مطالعه موردی: شهر اصفهان)
بهروز فردی پور - سیده مرضیه طبائیان.
- ۲۶.....بررسی تأثیر تکنولوژی های مدرن (چاپ سه بعدی و مدل سازی اطلاعات ساختمان (BIM)) در فرآیند مرمت
زهرا طهماسبی - زهرا السادات اعتضادی.
- ۲۷.....بررسی تأثیر سبزینگی داخلی بر ارتقای کیفیت زندگی در ساختمان های سبز
گلناز یوسفیان - محمد بهاروند.
- ۲۸.....بررسی تأثیر معماری همساز با اقلیم؛ بر بهینه سازی مصرف انرژی در مناطق سردسیر
عطیه نشاسته سازان اصفهان - فاطمه السادات مجیدی.
- ۲۹.....بررسی تأثیرات متقابل فرهنگ و معماری و جایگاه آن در بنادر جنوبی ایران
مهناز هوشیاری - احمد خرم.

- ۳۰..... **بررسی تاثیرات مخاطرات محیطی بر ناپایداری اقتصادی سکونتگاه های مرزی (مورد مطالعه: شهرستان سریشه)**
مهدی وفایی فرد - مبینا عثمانی - زهرا رضانی - زهرا اسماعیلی.
- ۳۱..... **بررسی روشنایی طبیعی در ساختمان مبحث ۱۹ مقررات ساختمان**
تارا کشانی - نگین مکبر - محمود کاظمی - احمد رضا طاهری اصل.
- ۳۲..... **بررسی رویکردهای نوین به معماری خاک**
آیدا ربیعی - راضیه اطرچ - رضا کفعمی - مهسا صفریان.
- ۳۳..... **بررسی ساختمان های صفر انرژی و راهبرد های مربوط به آن در جهت معماری پایدار**
محمد اصلانی - فاطمه السادات مجیدی.
- ۳۴..... **بررسی شبکه جمع آوری و هدایت آب های سطحی شهر با رویکرد مدیریت و استفاده در خدمات شهری و فضای سبز شهری (مطالعه موردی: شهر بستک)**
مهرداد الطافی، مصطفی پودراتچی
- ۳۵..... **بررسی کاشی کاری در تزئینات مسجد شیخ لطف الله**
مرضیه شریفیان نجف آبادی، زهرا السادات اعتضادی.
- ۳۶..... **بررسی موانع تحقق پذیری طرح های بازنگری تفصیلی (نمونه موردی طرح بازنگری شهر اصفهان)**
زینب قزاقی، مریم رضائی.
- ۳۷..... **بررسی موردی پروژه های مرمت موفق: ارائه نمونه های موفق از پروژه های مرمت در ایران یا دیگر نقاط جهان**
محدثه خان احمدی ورنوسفادرانی، زهرا السادات اعتضادی.
- ۳۸..... **بررسی نقش مصالح ساختمانی در عملکرد حرارتی پوسته ی خارجی ساختمان مسکونی شهر اصفهان**
محمدعلی میرزاخانیان، پریشاد رزمی، سمیه طاهری.
- **بررسی و تحلیل الگو های تاثیر گذار بر روی پنجره در راستای بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان های مسکونی**
آرش بستانیان، هادی کشمیری، طاهره نصر.
- ۴۰..... **بررسی و تحلیل شاخصه های معماری اقامتگاه سالمندان، طراحی و ساخته شده در خارج از کشور، در محدوده سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۳ میلادی**
حسین غیاثی، حسن ستاری ساربانقلی.
- **بکارگیری الگوهای معماری سنتی ایران در طراحی پوسته ساختمان ها در اقلیم گرم و خشک، با توجه به اصول معماری پایدار**
کیمیا ترک زاد، نوید مدن دوست.
- ۴۲..... **بهینه سازی بادگیر دوطرفه و تاثیر آن بر تهویه طبیعی ساختمان های مسکونی اصفهان در فصل تابستان**
سروش احسانی، مقدی خدابخشیان کنارکی.
- ۴۳..... **پارادایم معماری پارامتریک در هندسه ی ایوان های مسجد جامع اصفهان**

محمدحسین صانعی، پریسا کاویانی.

۴۴.....پایداری محیط در معماری معاصر.
الهه حافظی

۴۵.....پیزوالکتریک و شهرسازی نوین.
آوا الهامی، عاطفه آدینه فر.

۴۶.....تأثیر انواع مصالح بدنه آتریوم بر افزایش میزان بهره‌وری و پایداری انرژی در اقلیم‌های مختلف.
امید لوفان، فاطمه السادات مجیدی، محمد بهاروند.

۴۷.....تأثیر آتریوم بر عملکرد آسایش حرارتی ساختمان‌های سبز.
گلناز یوسفیان، مقدی خدابخشیان کنارکی.

۴۸.....تأثیر آسایش حرارتی بر عملکرد دانش آموزان در مقطع دبستان.
مرجان ستایش، زینب شجاعی، محمد بهاروند.

۴۹.....تأثیر تغییرات اقلیمی بر مرمت بناهای تاریخی اصفهان (نمونه موردی منارجنبان).
زهرایزدانی، زهرا السادات اعتضادی.

۵۰.....تأثیر شهرهای تاب آور بر کشاورزی شهری در راستای تغییرات آب و هوایی آینده: مفهوم، فرآیند، کارکرد.
ابراهیم لطفی قشلاقی، حسنا ورمقانی، ندا پورشهریار کلشتری.

۵۱.....تأثیر طراحی مسکن بیوفیلیک بر سلامت روانی ساکنان.
عطیه نشاسته‌سازان اصفهان، مرجان امجد، زهرا مسائلی.

۵۲.....تأثیر فرآیند معماری در پیشرفت توسعه پایدار.
سارا صالحی هاردنگی، الناز عزیزی.

۵۳.....تأثیر کیفیت هوای داخلی بر عملکرد دانش آموزان در مقطع دبستان.
زینب شجاعی، مرجان ستایش، محمد بهاروند.

۵۴.....تبیین انواع فضاهای تعامل غیررسمی مؤثر بر یادگیری خود راهبر در دانشکده معماری.
پریسا پرورش، مقدی خدابخشیان کنارکی.

تبیین اهمیت ارزیابی پس از بهره‌برداری (POE) در بهبود کیفیت محیط داخلی (IEQ) فضاهای اداری براساس
۵۵.....فاکتور نور.
شایسته فرح، محمد قمیشتی، حسام الدین ستوده.

۵۶.....تبیین سبک‌های پردازش اطلاعات برنامه ریز معماری در فرآیند طراحی شماتیک.
فرهاد کاروان، محمد عرفان نوروژی، هانیه یمینی.

۵۷.....تبیین عوامل مؤثر بر میزان کربن نهفته در مصالح ساختمانی.
گلناز شمسایی، مقدی خدابخشیان کنارکی.

۵۸.....تحلیل الگوهای هندسه فراکتال و معماری پارامتریک در هندسه و نقوش کاخ هشت بهشت اصفهان.
مانده موبد، پریسا کاویانی.

- ۵۹.....تحلیل کالبدی - هندسی باغ های صفوی از منظر شناسایی فرم.....
محمدحسین مرندی، بهرام شاهدی، مقدی خدابخشیان کنارکی.
- ۶۰.....تحلیل و ارزیابی وضعیت محله چشمه باقر خان با تأکید بر رویکرد شهر سالم.....
زینب بشیری، فرشاد طهماسبی زاده.
- ۶۱.....تحلیل و بررسی مفاهیم معماری و توسعه شهری در شهر اصفهان (نمونه موردی: پل شهرستان).....
مهرداد داندل، صبا صناعی، بیتا پورعباس، شقایق قائمی فر.
- ۶۲.....تدوین مدلی از عوامل محیطی موثر بر حس تعلق به مکان در پارک های شهری.....
امیرحسین پایی، سارا جلالیان.
- ۶۳.....تولید آجر نما با استفاده از ضایعات صنایع سنگ.....
نسیم دهقانی، سمیرا محمدی مقدم.
- ۶۴.....جایگاه و تاثیر اسکان پرندگان در سیما و منظر شهری اصفهان.....
یاسمن رحمانی منش، محمد متین گیوی، علی الماسی.
- ۶۵.....راهکارهای نوین در طراحی منظر پایدار در عرصه خیابان شهری.....
نیما مومنی، بهاره حقانی، مژده جمشیدی.
- ۶۶.....ساخت و ساز پایدار در صنعت گردشگری، توجه به شیوه های پروژه محور ساخت هتل در ایران.....
نیما گودرزی، افسانه سلیمی کچویه.
- ۶۷.....ساختارهای خاکی نوآورانه: بررسی فناوری کیسه خاک در معماری معاصر.....
علی اسدی، آتیه بشیری، احمد علی عابدی، احمدرضا طاهری اصل.
- ۶۸.....سازگاری اقلیمی و پوسته های هوشمند: یک رویکرد نوین در طراحی ساختمان های پایدار.....
حمیدرضا بنی انصاری، محمد اصلانی، فاطمه السادات مجیدی.
- ۶۹.....شاخصه های موثر بر تهویه طبیعی در ساختمانهای مسکونی اقلیم گرم و خشک.....
حامد زینلی بروجنی، مقدی خدابخشیان کنارکی.
- ۷۰.....شاخصه های کلیدی مسکن سبز، گامی به سوی آینده پایدار.....
گلناز شمسایی، محمد بهاروند.
- شناخت عوامل تاثیرگذار بر واکنش های هیجانی و رفتار کاربران در مراکز خرید (با تمرکز بر تفاوت های جنسیتی در ادراک محیط).....
سیدکیانوش احمدی، سارا جلالیان.
- ۷۲.....شناسایی چالش ها و موانع تحقق مسکن اجتماعی پایدار.....
مهسا اتحادیه، رضا فلسفی.
- طراحی وبرنامه ریزی محله خلاق با استفاده از تجارب بین المللی (نمونه موردی: محله همدانیان منطقه ۴ شهر اصفهان).....
محمد حسین دبیرزاده، میترا سلیمانی.
- ۷۴.....عوامل موثر در پراکندگی و مکان یابی مساجد محدوده های شهری نمونه موردی: شهر اردبیل.....

زهره قیاسی اینی علیا، حسین نظم فر، منصور رحمتی.

۷۵.....قابلیت های نماهای هوشمند موثر بر کاهش مصرف انرژی
علی صندوقی، اکرم خلیلی، سیامک نیری فلاح.

۷۶.....کاربری های آموزشی شهر اردبیل و نقش آن بر ترافیک شهری
سودا رحیمی اینی سفلی، حسین نظم فر، منصور رحمتی.

۷۷.....مجموعه اقامتی، درمانی کودکان اوتیسم با رویکرد معماری سبز
عباس صداقتی، آیاتای امامداد.

مدیریت و برنامه ریزی شهری پایدار در مناطق گرم و خشک: مطالعه موردی شهر یزد با تمرکز بر بهره وری آب
و انرژی.....۷۸

نسترن مرزبان پناه ماکلوانی، سعید کریمی.

۷۹.....مراتب بینایی و بازخوانی مفهوم وصال مطالعه ی موردی: مسجد امام اصفهان
پگاه شیرازپور، فرح حبیب، نسیم اشرفی.

۸۰.....مروری بر کاربرد شبیه سازی پارامتریک در ارزیابی عملکرد ساختمان: مطالعه موردی نمای ساختمان
سید محمد مهدی میرممتاز، محمد بهاروند، نرگس دهقان، تبسم صفی خانی.

۸۱.....مطالعه تطبیقی سازمان فضایی خانه های اعیانی دوره قاجار در شهر انارک
امید باقری انارکی، مریم قاسمی سیجانی، سیده مرضیه طبائیان.

۸۲.....مطالعه انسان شناختی معماری ایرانی در باغ موزه های شهر تهران
سید امیر عباس سعیدی مدنی.

۸۳.....مطالعه تطبیقی معماری بومی اقلیم گرم و مرطوب کلکته و بندرعباس
محمد بیطرف، امیر بهزاد برومند، فاطمه السادات مجیدی، مقدی خدابخشیان کنارکی.

۸۴.....مطالعه تطبیقی معماری بومی اقلیم گرم و خشک (نمونه موردی ناین و سیستان)
آزاده توکل، مقدی خدابخشیان کنارکی.

۸۵.....مطالعه و بررسی جایگاه نور در معماری سنتی ایران؛ مطالعه موردی: خانه های دوره های صفویه و قاجاریه
زلیخا اکبری، نوید مدن دوست.

۸۶.....معیارشناسی «ساختمان های انرژی نزدیک به صفر (NZEB)» در اقلیم گرم و خشک ایران
محمدحسین مرندي، رضا کفعمی.

۸۷.....مفهوم روح مکان در باغ ایرانی براساس نظریه کریستین نوربرگ شولتز
ریحانه رضوانی، پریرا کاویانی.

۸۸.....مقایسه تطبیقی معماری بومی اقلیم سرد (نمونه موردی کردستان ایران و کردستان عراق)
زهره یلمه ها، مقدی خدابخشیان کنارکی.

۸۹.....مقایسه روش های مرمت در کشورهای مختلف و بررسی نمونه های موفق
پریرا زمانیان، زهره السادات اعتضادی.

- مقایسه ی تطبیقی شبیه سازی مصرف انرژی ساختمان های مسکونی با سطح نورگیر ۹۵ و ۳۰ درصد در شهر شیراز..... ۹۰
- آرش بستانیان، هادی کشمیری، طاهره نصر.
- مقدمه ای بر کاربرد مبانی و مفاهیم معماری بیوفیلیک در طراحی محیط انسان ساخت برای سالمندان..... ۹۱
- حسین غیائی، حسن ستاری ساربانقلی.
- نقش ارزیابی چرخه حیات (LCA) در طراحی ساختمان های پایدار: مصالح پایدار..... ۹۲
- پریسا شیرمحمدی، شاهین دبیریان، مریم عظیمی.
- نقش استفاده از نمای سبز در ساختمان برای کاهش استرس استفاده کنندگان..... ۹۳
- سحر رفیعی.
- نقش برنامه ریزی مشارکتی در تحقق عدالت فضایی و دسترسی به فضاهای سبز در چارچوب شهرهای ۱۵ دقیقه ای..... ۹۴
- نسرین اشرفی، اکبر عبدالله زاده طرف، میرسعید موسوی، سحر طوفان.
- نقش فضای سبز شهری در سلامت روان و کیفیت زندگی شهروندان..... ۹۵
- زهرا مطهری نژاد.
- نقش کالبدی معماری در خلاقیت کودکان با رویکرد روانشناسی محیط..... ۹۶
- لیلا کامران، پریسا کاویانی.
- نقش هوشمندسازی ساختمان در کسب رتبه سرو سبز ایران (مطالعه موردی در اقلیم اصفهان)..... ۹۷
- معصومه ترابی، طیه ترابی، مریم بابا گلی، آرتین تلگینی، آذین رنجبر.
- واکاوی نقش کالبد مسکن معاصر بر میزان سازگاری ساکنان، براساس نظریه کیفیت محیط..... ۹۸
- ماریا حسین پورنادر.

آجر هیدروسرامیک جایگزین سیستم سنتی شناسیل

مهشید ترابی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

mahsidtorabi@gmail.com

سروناز شاهانی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

sarvenaz_shahani@yahoo.com

غزاله میرحسینی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

mirhosseini.ghazale@gmail.com

علی الماسی جزی فرد^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

ali_daimondi@yahoo.com

چکیده

شناسیل به عنوان یک عنصر مهم سنتی با مصالح هوشمندی به نام آجرهای هیدروسرامیک، خصوصیات مشابهی دارد که هر دو به عنوان سیستم خنک کننده غیر فعال عمل می کنند. آجرهای هیدروسرامیک از ترکیب هیدروژل با خشت ساخته شده اند، که به این منظور ابتدا نحوه پیدایش این نوع آجر را مورد بحث قرار می دهیم و سپس به نحوه تولید و بهره گیری از آن می پردازیم. آزمایش هایی در خصوص مناسب ترین ماده حمایتی این آجرها صورت گرفته و مقایسه هایی انجام می شود که طبق نتایج، خاک رس به علت متخلخل بودن مناسب ترین ماده حمایتی شناخته می شود. همچنین نمونه های ساخته شده مختلفی را مورد بررسی قرار می دهیم و به مزایا و معایب این نمونه هوشمند می پردازیم. استفاده از این آجرها در نمای ساختمان علاوه بر تاثیر اقتصادی، تاثیر زیست محیطی مثبتی نیز دارند.

واژه های کلیدی: شناسیل، مصالح هوشمند، آجر هیدروسرامیک، سرمایه گذاری، هیدروژل.

^۱- نویسنده مسئول

آسیب شناسی نقاشی دیواری در دوره صفویه و فرآیند مرمت در آن دوره (نمونه موردی کاخ گلستان)

آرزو علایی

دانشجوی کارشناسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران

arezooal132@gmail.com

زهرا السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

این مقاله به بررسی آسیب های نقاشی دیواری و چالش های مرمت آن ها می پردازد. آسیب های رایج شامل ترک خوردگی و شوره زدگی هستند. پژوهش با روش های میدانی و آزمایشگاهی به شناسایی این آسیب ها و ارائه راهکارهای مرمت مؤثر پرداخته است. هدف این پژوهش بررسی آسیب های مختلف نقاشی های دیواری و تحلیل فرآیند مرمت آن ها به منظور حفظ اصالت و پایداری آثار است. آسیب های شایع شامل ترک خوردگی، شوره زدگی، ریزش رنگ و تأثیر آلودگی های محیطی می باشد که به مرور زمان باعث تخریب این آثار می شود. این مطالعه با رویکرد توصیفی-تحلیلی و با استفاده از روش های میدانی، بررسی نمونه های آسیب دیده و تجزیه و تحلیل داده های آزمایشگاهی صورت گرفته است. همچنین، در این پژوهش، نمونه های مختلف از پروژه های مرمت مورد بررسی قرار گرفته اند. نتایج نشان می دهند که استفاده از مواد نامناسب و کمبود مهارت های تخصصی در مرمت می تواند آسیب های بیشتری ایجاد کند. بنابراین، برای حفظ نقاشی های دیواری، فرایند مرمت باید با استفاده از مواد مناسب، رعایت اصول علمی و همکاری میان رشته ای میان متخصصان مرمت، تاریخ هنر و علوم مواد انجام گیرد.

واژه های کلیدی: آسیب شناسی نقاشی دیواری، مرمت آثار تاریخی، آسیب های محیطی، روش های نوین مرمت.

^۱- نویسنده مسئول

ابعاد اجتماعی، حلقه مفقوده توسعه شایستگی های پایداری

در صنعت ساخت

پرهام نادمی اردستانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

Parham.nademi@iau.ir

فرهاد سعیدی^۱

عضو هیئت علمی گروه مهندسی و مدیریت ساخت، دانشکده عمران، معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

Saeedi.pm@iau.ir

چکیده

این پژوهش با تمرکز بر نقش عوامل اجتماعی به عنوان حلقه مفقوده در توسعه شایستگی های پایداری در صنعت ساخت، به بررسی تأثیرات این عوامل بر بهبود عملکرد سازمان ها و دستیابی به اهداف پایداری اجتماعی پرداخته است. اهمیت این مسئله در آن است که عوامل اجتماعی به همراه عوامل اقتصادی و زیست محیطی، نقشی اساسی در دستیابی به توسعه پایدار و همه جانبه در ساخت و ساز ایفا می کنند. از آنجا که عدم توجه به این مؤلفه ها می تواند مانعی جدی در مسیر پایداری ایجاد کند، شناسایی و تقویت این عوامل ضروری به نظر می رسد. هدف این مطالعه، دستیابی به درکی جامع از تأثیر مؤلفه های اجتماعی در بهبود کیفیت زندگی نیروی کار، تقویت روابط اجتماعی و افزایش تعاملات انسانی در محیط کار است. روش تحقیق به کار رفته شامل تحلیل کیفی داده های میدانی و بررسی تطبیقی اسناد معتبر مرتبط با صنعت ساخت است که از این طریق، نقش مؤلفه های اجتماعی در توسعه شایستگی های پایداری به خوبی ارزیابی شده است. نتایج به دست آمده نشان می دهد که افزایش آگاهی عمومی و مشارکت مؤثر ذینفعان اجتماعی می تواند ضمن بهبود زیرساخت های اجتماعی و فرهنگی، به تحقق اهداف توسعه پایدار در این صنعت کمک شایانی کند و تأثیر مثبتی بر پایداری درازمدت در ساخت و ساز بگذارد.

واژه های کلیدی: توسعه پایدار، پایداری اجتماعی، شایستگی.

^۱ - نویسنده مسئول

ارائه راهکارهایی در جهت مناسب سازی فضاهای انسان ساخت برای

معلولین؛ مطالعه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان

یاسمن کاظمی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

yasamankazemi1@gmail.com

نوید مدن دوست^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Navid.madandoust@gmail.com

چکیده

در حال حاضر فضاهای شهری و محیط های انسان ساخت در کشور، از حیث توجه به نیازهای قشر ناتوان جسمی-حرکتی، با نارسایی های فراوانی مواجه است و جامعه معلولین در کشور جهت بهره مندی از بسیاری از امکانات و فضاهای شهری و سایر کاربری های مورد استفاده روزمره، با مشکلات فراوانی مواجه اند. در تحقیق حاضر به بررسی شرایط و امکانات موجود برای بهره مندی معلولین از فضاهای مختلف دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان پرداخته شده است. نتایج حاصل از بررسی فضاهای مختلف این دانشگاه نشان دهنده آن است که با وجود آنکه سعی شده تا به نیازهای معلولین در برخی قسمت ها توجه شود، اما همچنان در بسیاری از موقعیت ها، مناسب سازی مطلوب برای این دسته از افراد و دانشجویان نادیده گرفته شده است. لذا سعی شده برای هریک از نواقص موجود، راهکارهایی عملیاتی و در عین حال کم هزینه جهت اصلاح وضع موجود با توجه به ضوابط و مقررات مصوب خاص معلولین پیشنهاد گردد. روش تحقیق در پژوهش حاضر به صورت کتابخانه ای بوده و هم راستا با آن به جمع آوری مستندات از شرایط موجود و تطبیق آن با ضوابط مصوب پرداخته شده است.

واژه های کلیدی: مناسب سازی فضا، معلولین، فضاهای انسان ساخت، راهکارها.

^۱- نویسنده مسئول

ارائه‌ی راهکارهای طراحی ساختارهای جدید در زمینه‌ی تاریخی شهر

اصفهان براساس رویکرد معماری میان‌افزا

شیدا گرامی

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

shaida.grami@gmail.com

ناصر حسن پور کازرونی^۱

استادیار و عضو هیئت علمی گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

n.hassanpour@khuisf.ac.ir

چکیده

شهر بار تاریخی ادوار مختلف را به دوش می‌کشد و هم‌چون موجودی زنده به حفظ و تداوم حیات خود نیاز دارد. در حقیقت شهر حاصل دوره‌های مختلف تاریخی است و عصر حاضر نیز مانند دوره‌های پیشین تاثیر خود را بر بدنه‌ی شهر خواهد گذاشت. پیدایش بناهای جدید در میانه‌ی بافت تاریخی میراثی است که معماری معاصر برای آینده پدید می‌آورد. هم‌نشینی تازه شکل گرفته میان دانه‌های موجود در بافت و ساختارهای جدید، می‌تواند باعث بازگرداندن بافت تاریخی به حیات شهری و باززنده‌سازی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آن شود. برای رسیدن به مداخله‌ای موفق این پرسش به وجود می‌آید که چه معیارهایی برای ایجاد ساختار جدید در بافت تاریخی وجود دارد و مناسب‌ترین رویکرد برای طراحی بنای میان‌افزا کدام است؟ در این راستا برای شناخت معماری میان‌افزا و رویکردهای جهانی نسبت به این موضوع، ابتدا به بررسی مطالعات پیشین و دیدگاه‌های نظریه‌پردازان این حوزه پرداخته می‌شود و پس از آن ویژگی‌ها و خصوصیت‌های تاثیرگذار زمینه‌ی تاریخی بر طرح بنای میان‌افزا مطرح می‌گردد و در پایان معیارها و عواملی که باید در طراحی کالبد جدید در نظر گرفته شود ارائه می‌شود. بر اساس چهارچوب به دست آمده، شناخت خصوصیات بافت تاریخی، بر انتخاب راهکار طراحی بنای جدید تاثیرگذار خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: ساختارهای جدید، معماری میان‌افزا، زمینه‌ی تاریخی.

^۱- نویسنده مسئول

ارائه راهکارهای طراحی فضاهای جمعی و نقش آن در منظر پایدار شهری (مورد پژوهی: محله فتح آباد)

بهاره حقانی

دانشجوی کارشناسی شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Bahareh5723@gmail.com

نیما مومنی

دانشجوی کارشناسی شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

nimamomeni5199@gmail.com

زهرا امینی^۱

مدرس گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Daryamehr0@gmail.com

چکیده

منظر شهری، به دلیل تأثیرات مهمی که بر بسترهای فرهنگی، اکولوژیک، اجتماعی و محیطی دارد، می تواند نقشی اساسی در درک و ایجاد رابطه ای متعادل بین انسان و محیط زیست ایفا کند. همچنین، نقش مهمی در شکل دهی فرهنگ های محلی و ایجاد میراث فرهنگی و محیطی دارد. در دنیای مدرن، طراحی فضای جمعی شهری به عنوان عنصر اساسی برای دستیابی به منظر پایدار شناخته می شود. شهرهای معاصر نیاز به طراحی های نوین در منظر شهری دارند که بتوانند پاسخگوی نیازهای امروزی باشند. این فضاها شامل پارک ها، میدان ها و خیابان ها هستند که تعاملات اجتماعی را تقویت و کیفیت زندگی را بهبود می بخشد. مطالعات موردی از محله فتح آباد در اصفهان نشان می دهد که با برنامه ریزی و طراحی دقیق، می توان مشکلات موجود را رفع کرده و به ایجاد فضایی کارآمد با کیفیت زندگی بالا دست یافت. در مجموع، توجه به منظر پایدار شهری و بهره گیری از رویکردهای نوین در طراحی فضاهای جمعی شهری، پاسخی مناسب به نیازهای امروز و آینده ی شهرها در مواجهه با چالش های زیست محیطی و اجتماعی است. با اجرای راهکارهای اجرایی مناسب و سازگار با محیط، می توان به دستیابی به شهری پایدار، زیبا و قابل زیست کمک کرد. تأکید بر اهمیت تقویت زیرساخت های سبز شهری و فضاهای عمومی به عنوان راهکاری مؤثر در بهبود کیفیت زندگی شهری و افزایش پایداری محیطی مطرح می شود. این پژوهش، با تمرکز بر نمونه های جهانی و مطالعه موردی فتح آباد، اصفهان، به معرفی و تحلیل راهکارهای اجرایی و طراحی فضایی پرداخته که می تواند به تحقق اهداف توسعه پایدار شهری و ارتقاء تعاملات اجتماعی کمک کند.

واژه های کلیدی: منظر پایدار شهری، فضای جمعی، راهکار طراحی.

^۱ - نویسنده مسئول

ارزش های انرژی در معماری بومی اقلیم گرم و خشک ایران

حسین شریفی دارانی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Edu.hshd.402@Gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

پیش از انقلاب صنعتی بشر برای تأمین آسایش حرارتی در محیط زندگی از انرژی های پاک مانند خورشید و باد به جای سوخت های فسیلی بهره می برد؛ اقلیم گرم و خشک دارای چالش های فراوانی برای تأمین آسایش حرارتی در زمستان های سرد و تابستان های گرم است و از سوی دیگر گردوغبار بیابانی معماران این اقلیم را وادار به ابداعات در راستای تأمین آسایش ساکنان این اقلیم کرد. هدف این پژوهش یافتن راهکارهایی است که معماران برای بهره بردن بیشتر از انرژی های پاک و ارج نهادن ارزش انرژی در معماری بومی یافته بودند؛ برای الگوبرداری در معماری جدید از آنها است. در معماری اقلیم گرم و خشک از اصولی پیروی می گردید که تمام این اصول در راستای بهره بردن بیشتر از انرژی طبیعی است و فضاهایی که در این معماری شکل گرفتند هر کدام به طور مجزا و در ترکیب با یکدیگر در بهبود بهره بردن بیشتر از انرژی طبیعی و نگرانی از ساختمان در برابر ناملایمات اقلیمی همچون گرد و غبار محلی عمل می کنند. بیشتر این فضاها که در راستای بهره بردن بهینه از انرژی کاربرد دارند؛ مورد بررسی قرار گرفتند. در ادامه راهکار بهره بردن بیشتر از انرژی های پاک در هر کدام از ریزفضاها به طور جداگانه مورد پژوهش قرار گرفت و تأثیر هر کدام از این فضاها در ارزش نهادن به انرژی به تفکیک بررسی گردیدند.

واژه های کلیدی: انرژی در معماری، معماری بومی، اقلیم گرم و خشک، طراحی اقلیمی.

^۱ - نویسنده مسئول

ارزیابی تحرک هوشمند در توسعه پایدار شهری

(نمونه موردی: کلان شهر تبریز)

محمد سودی^۱

دانشجو دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

mscivil81@gmail.com

نسرین اشرفی

دانش پژوه دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

ashrafin95@gmail.com

چکیده

تحرک هوشمند به عنوان یکی از مؤلفه های کلیدی توسعه پایدار شهری، تأثیر به سزایی در افزایش کارایی حمل و نقل عمومی، کاهش آلودگی های زیست محیطی و بهبود کیفیت زندگی شهروندان دارد. در این راستا، شهرهای بزرگ ایران، از جمله کلان شهر تبریز، با چالش های بسیاری در خصوص ارتقای تحرک هوشمند مواجه اند. این جستار به منظور ارزیابی وضعیت کنونی تحرک هوشمند در تبریز و شناسایی نقاط قوت، ضعف و فرصت های موجود انجام می شود. هدف اصلی، تحلیل میزان تأثیر تحرک هوشمند بر پایداری شهری و ارائه پیشنهادهایی برای بهبود زیرساخت های حمل و نقل شهری در راستای توسعه پایدار است. روش تحقیق این پژوهش توصیفی-تحلیلی است و داده ها به واسطه مطالعات و مستندات کتابخانه ای و تحلیل بررسی های پیشین تدوین گشته است. به منظور ارزیابی و واکاوی داده ها از روش های تحلیل آماری توصیفی و محتوای کیفی استفاده شده است. نتایج اولیه حاکی از آن است که تحرک هوشمند می تواند نقش مؤثری در کاهش مشکلات ترافیکی، کاهش آلاینده های شهری، و بهبود دسترسی به خدمات عمومی داشته باشد. با این حال، بهبود این شرایط نیازمند تلاش های هماهنگ در بخش های مختلف مدیریت شهری، فناوری و سیاست گذاری است. با توجه به یافته های پژوهش، تحرک هوشمند می تواند نقشی کارآمدی در جهت گیری کلان شهر تبریز به سمت توسعه پایدار ایفاء کند، اما تحقق این امر نیازمند همکاری مؤثر میان بخش های مرتبط، تأمین بودجه مناسب و استفاده بهینه از فناوری های نوین است. در نتیجه، پیشنهاد می شود سیاست گذاری های آینده بر بهبود زیرساخت های هوشمند شهری و توسعه شبکه حمل و نقل عمومی متمرکز شود تا تبریز به یکی از پیشروترین شهرهای ایران در زمینه تحرک هوشمند تبدیل شود.

واژه های کلیدی: تحرک هوشمند، توسعه پایدار شهری، زیست محیطی، کیفیت زندگی، کلان شهر تبریز.

^۱- نویسنده مسئول

استانداردهای نظاممند اتحادیه اروپا برای حفاظت

از زیرساخت های حیاتی شهری

حمید صرفی

کارشناسی ارشد مطالعات منطقه ای گرایش اروپا، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

hamid.sarfi@ut.ac.ir

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی و تحلیل استانداردهای نظاممند اتحادیه اروپا در زمینه حفاظت از زیرساخت های حیاتی شهری انجام شده است. اتحادیه اروپا به عنوان یکی از پیشگامان این حوزه، استانداردهای نظاممندی را تدوین و اجرا کرده است. این پژوهش با استفاده از نظریه مدیریت ریسک نهادی به عنوان چارچوب نظری و روش کیفی تحلیل اسناد انجام شده است. جامعه اسناد شامل سه دسته اصلی: اسناد رسمی اتحادیه اروپا، قوانین کشورهای عضو، و گزارش های فنی است. تحلیل داده ها در چهار مرحله انجام شده است. در سطح سازمانی و فرایندی، استانداردهای اتحادیه اروپا در چهار سطح کلان سازمانی، فرایندی، نظارتی و اجرایی طراحی و پیاده سازی شده است. در سطح سازمانی و فرایندی، استانداردهای تخصصی برای انواع زیرساخت های حیاتی تعریف شده و در سطح نظارتی و اجرایی، مکانیزم های پایش، ارزیابی ریسک و الزامات قانونی مشخص شده است. بررسی ها نشان می دهد که این نظام در کاهش آسیب پذیری زیرساخت ها موفق بوده است، به طوری که در بخش انرژی حوادث بحرانی ۶۰ درصد و در شبکه های ارتباطی آسیب پذیری سایبری ۴۵ درصد کاهش یافته است. این نظام استانداردهای با رویکردی جامع و یکپارچه توانسته چارچوبی منسجم برای حفاظت از زیرساخت های حیاتی شهری ارائه دهد. عوامل کلیدی موفقیت شامل توسعه ظرفیت نهادی، مشارکت ذینفعان و پایش مستمر است که می تواند الگویی مناسب برای سایر کشورها باشد.

واژه های کلیدی: پایش زیرساختی، تاب آوری شهری، شبکه های حیاتی، مدیریت ریسک، مصون سازی شهری.

بررسی اهمیت پدافند غیر عامل و لزوم توجه به احداث پناهگاه های

چند منظوره (مطالعه موردی: شهر اصفهان)

بهروز فردی پور

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

b.fardipour@yahoo.com

سیده مرضیه طبائیان^۱

دانشیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Marzieh.tabaeian1@gmail.com

چکیده

در عصر کنونی اغلب کشورهای توسعه یافته با هزینه های بسیاری در پی دست یافتن به تاسیسات استراتژیک و زیر بنایی می باشند. از آنجا که محافظت از این سرمایه ها و نیز جان مردم در حیطه مسئولیت های حکومت است، ضرورت دارد تا نگاه ویژه و بررسی هایی در رابطه با چگونگی احداث پناهگاه های چند منظوره شهری در نقاط مختلف شهر اصفهان صورت گیرد. چون تاکنون پژوهشی در این زمینه صورت نگرفته، به همین علت پژوهش حاضر چند منظوره بودن پناهگاه ها را مورد واکاوی قرار داده. این تحقیق از نوع بنیادی - کاربردی با روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است که باهدف بررسی نقش پدافند غیر عامل و مطابقت با نحوه پیاده سازی و رعایت عوامل آن در معماری و شهر سازی شهر اصفهان است. هدف این پژوهش، توجه به احداث پناهگاه های شهری در نقاط مختلف شهر و در جهت ایجاد و تامین حفظ جان شهروندان در زمان اضطراری و تهدید دشمنان است. چرا که اصلی ترین سرمایه هر کشور نیروی انسانی و مردم آن می باشند. بعلاوه، باید توجه داشت که سازمان پدافند غیر عامل یکی از موثر ترین سازمانهای دولتی و زیر مجموعه ستاد کل نیروهای مسلح کشور محسوب می گردد که قادر خواهد بود تمهیدات لازم را به منظور دفاع از شهروندان مهیا نماید. نوآوری این پژوهش، در مورد استفاده چند منظوره از پناهگاه های شهری در محدوده پارکها و فضای سبز به منظور استفاده مکان ورزشی در شهر اصفهان است.

واژه های کلیدی: پناهگاه های شهری، پدافند غیر عامل، چند منظوره، احداث پناهگاه.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی تأثیر تکنولوژی های مدرن (چاپ سه بعدی و مدل سازی اطلاعات ساختمان (BIM)) در فرآیند مرمت

زهرآ طهماسبی

دانشجوی کارشناسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران

zahratahmasebigorgi@gmail.com

زهرآ السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

این مقاله به بررسی تأثیر فناوری های مدرن مانند چاپ سه بعدی و مدل سازی اطلاعات ساختمان (BIM) در فرآیند ساخت و ساز پرداخته است. ضرورت و اهمیت این مطالعه از آنجا ناشی می شود که صنعت ساخت و ساز به دلیل پیچیدگی پروژه ها و نیاز به کاهش هزینه ها و زمان، نیازمند به کارگیری فناوری های نوین برای بهینه سازی فرآیندها است. هدف این پژوهش تحلیل نقش این فناوری ها در بهبود دقت طراحی، کاهش خطاهای اجرایی، و تسریع فرآیند ساخت می باشد. اساس کار بر تحلیل کاربردهای (BIM) در طراحی هوشمند و مدیریت داده ها و همچنین نقش چاپ سه بعدی در تولید اجزای ساختمانی دقیق و بهینه استوار است. نتایج نشان می دهد که به کارگیری این فناوری ها به کاهش هزینه ها، بهبود هماهنگی بین تیم های مختلف و افزایش سرعت ساخت کمک کرده است. همچنین این مطالعه موفقیت فناوری های نوین را در ارتقای کیفیت و بهره وری صنعت ساخت و ساز تأیید می کند.

واژه های کلیدی: تکنولوژی های مدرن، چاپ سه بعدی، مرمت، مدل سازی اطلاعات ساختمان (BIM).

^۱- نویسنده مسئول

بررسی تاثیر سبزینگی داخلی بر ارتقای کیفیت زندگی

در ساختمان های سبز

گلناز یوسفیان

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Golnaz.yousefiyan74@gmail.com

محمد بهاروند^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Baharvand12@gmail.com

چکیده

در دنیای امروز سلامتی انسان و پایداری در سازه ها از اهمیت فزاینده ای برخوردارند، بررسی عمیق تر تاثیر فضای سبز داخلی بر ارتقای کیفیت زندگی در ساختمان های سبز ضروری به نظر می رسد. ساختمان سبز، نوعی معماری است که به دنبال کاهش اثرات منفی ساختمان ها بر محیط زیست و ارتقای سلامت و کیفیت زندگی ساکنین است. این نوع از ساختمان ها با استفاده از مصالح پایدار، طراحی کارآمد و تکنولوژی های نوین، مصرف انرژی، آب و تولید ضایعات را به حداقل می رسانند. این پژوهش، به بررسی تاثیر گیاهان در فضای داخلی و استفاده از آنها در محیط داخلی این ساختمان ها و تاثیر آن بر کیفیت زندگی ساکنین می پردازد. تحقیق از نوع توصیفی-تحلیلی بوده بر پایه مطالعات کتابخانه ای انجام شده است. گردآوری اطلاعات از طریق منابع معتبر علمی مقالات، کتب تخصصی و وب سایت های مرجع صورت گرفته است. یافته های این تحقیق نشان می دهد که بهره گیری از فضای سبز داخلی در ساختمان های سبز، فواید بی شماری برای ساکنین به ارمغان می آورد. از جمله این مزایا می توان به تصفیه هوا، کاهش استرس، افزایش تمرکز، تقویت سیستم ایمنی بدن، بهبود خلق و خو، افزایش بهره وری و ایجاد فضایی دلنشین اشاره کرد. این امر در نهایت منجر به ارتقای حس تعلق و همبستگی در بین ساکنین و افزایش رضایت مندی آنان از محیط زندگی شان خواهد شد. نتایج این پژوهش نشان دهنده آن است که بهره گیری از فضای سبز داخلی در ساختمان ها، فواید متعددی برای سلامتی و کیفیت زندگی ساکنین به ارمغان می آورد. از جمله این مزایا می توان به تصفیه هوا، کاهش استرس، افزایش تمرکز، تقویت سیستم ایمنی بدن، بهبود خلق و خو، افزایش بهره وری و ایجاد فضایی دلنشین اشاره کرد.

واژه های کلیدی: سبزینگی داخلی، ساختمان سبز، ارتقای کیفیت زندگی.

^۱- نویسنده مسئول

بررسی تأثیر معماری همساز با اقلیم؛

بر بهینه سازی مصرف انرژی در مناطق سردسیر

عطیه نشاسته سازان^۱ اصفهان

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

neshastesazan@gmail.com

فاطمه السادات مجیدی

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

fs.majidi@khuif.ac.ir

چکیده

در دهه های اخیر، معماری همساز با اقلیم به عنوان راهکاری مؤثر برای بهینه سازی مصرف انرژی و افزایش پایداری محیطی، به ویژه در مناطق سردسیر با نیاز بالای انرژی گرمایشی، مورد توجه قرار گرفته است. روش تحقیق حاضر توصیفی-تحلیلی بوده و با واری مطالعات علمی و داده های به دست آمده از واکاوی های مورد تبیین، تأثیر تکنیک های مختلف معماری، از جمله طراحی ساختمان های با مصرف انرژی صفر و استفاده از انرژی های تجدید پذیر، انجام گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد. که در مناطق سردسیر، به کارگیری طراحی های اقلیمی که شامل به کارگیری اصولی به مانند جهت گیری مناسب ساختمان، بهره گیری از نور خورشید برای گرم کردن فضا های داخلی، عایق بندی مؤثر و تبیین مصالح بومی با ضریب هدایت حرارتی پایین است، می تواند به کاهش چشمگیر مصرف انرژی منجر شود. علاوه بر این، بهره گیری از فناوری های نوین به مثابه پنجره دو جداره با پوشش های کم گسیل و سیستم های گرمایش و سرمایش مبتنی بر انرژی های تجدید پذیر، نقش مهمی در کاهش مصرف انرژی و ارتقاء کارایی ساختمان ها دارند. در نتیجه می توان اذعان داشت که تلفیق معماری همساز با اقلیم و بهره گیری از فناوری های پایدار، به ویژه در مناطق سردسیر، نه تنها باعث بهبود بهره وری انرژی می شود، بلکه می تواند به کاهش اثرات منفی زیست محیطی و افزایش راحتی ساکنان کمک کند. و نیز، توسعه راهکارهای مبتنی بر معماری همساز با اقلیم می تواند به عنوان یک رویکرد راهبردی در طراحی ساختمان های مناطق سردسیر مطرح شود.

واژه های کلیدی: معماری همساز با اقلیم، بهینه سازی مصرف انرژی، مناطق سردسیر، زیست محیطی.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی تأثیرات متقابل فرهنگ و معماری و جایگاه آن

در بنادر جنوبی ایران

مهناز هوشیاری^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد استهبان، ایران

Sanazhoshyar7@gmail.com

احمد خرم

دکتری معماری، مدرس گروه آموزشی معماری، دانشگاه آزاد استهبان، ایران

Ah_khorram@yahoo.com

چکیده

معماری تجسم ادراک و باور انسان است که در ایجاد فضای زندگی فرد تجلی می یابد و به عنوان چشم انداز یا خاستگاهی که در طول زمان دستخوش دگرگونی ها، تحولات یا افول می شود، ریشه در فرهنگ دارد که خود هرگز شکل ثابتی را نمی پذیرد. بر این اساس، میل به معماری و آراستن آن به عنوان دو لحظه متمایز از یک پدیده واحد تلقی می شود. وقتی یک قطعه معماری ایجاد می شود، تبدیل به یک شی معماری می شود. ناظر اثر هنری با مفاهیم و دیدگاه های خود به آن می نگرد و پیام مورد نظر خود را از آن دریافت می کند که ممکن است لزوماً همان پیام مربوط به اثر هنری در بدو تولد نباشد. در طول تاریخ، معماری بومی دستخوش تغییرات مختلفی شده است، اما توانسته هویت منحصربه فرد خود را حفظ کند و آداب و رسوم، روحیات، عواطف، افکار، باورها، سلیقه ها و هنر مردمانش را منعکس کند. معماری در همه فرهنگ ها در سرتاسر جهان نشان دهنده تعامل فلسفی نیروهای توده ای و فضا است و رابطه بین انسان و طبیعت و ارتباط آن با جهان را نشان می دهد. در این مقاله قصد داریم به بررسی تأثیر متقابل فرهنگ، معماری و اهمیت آنها در بنادر جنوب ایران بپردازیم از این رو با روش های تحلیلی و مقایسه ای، مناطق ساحلی جنوب کشور به عنوان مناطق گرم و مرطوب با گرمای سوزان همراه با رطوبت بیش از حد، باران های فصلی و سیل شناسایی می شوند. بافت تاریخی و ساختار بسیاری از شهرها، بنادر و جزایر جنوب ایران متأثر از ویژگی های اقلیمی و جغرافیایی منطقه بوده است.

واژه های کلیدی: فرهنگ و معماری، بنادر جنوبی ایران، اقلیم گرم و مرطوب.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی تأثیرات مخاطرات محیطی بر ناپایداری اقتصادی

سکونتگاه های مرزی (مورد مطالعه: شهرستان سریشه)

مهدی وفایی فرد^۱

استادیار گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

mvafaei@birjand.ac.ir

مبینا عثمانی

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و مخاطرات محیطی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

mobinaosmani2000@gmail.com

زهره رمضانی

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و مخاطرات محیطی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

zahraramezani130@gmail.com

زهره اسماعیلی

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و مخاطرات محیطی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

zahra.esmaeili3039@gmail.com

چکیده

توسعه پایدار حالت تعادل و توازن میان ابعاد مختلف توسعه می باشد که هدف آن بهبود بخشیدن به شرایط کیفی زندگی انسان است. هدف نهایی برنامه ریزان و مدیران توسعه بهره برداری بهینه از منابع و ایجاد رابطه متعادل و متوازن میان انسان، اجتماع و طبیعت بر اساس الگوی توسعه پایدار است. با توجه به افزایش ناپایداری مناطق مرزی هدف پژوهش بررسی مخاطرات محیطی بر ناپایداری اقتصادی این مناطق است. مخاطرات محیطی، بخشی از رفتار محیط است که در هر زمان و مکان احتمال رخداد آن وجود دارد. فراوانی، گستردگی و شدت این نوع مخاطرات در دهه آخر افزایش یافته است. روش تحقیق توصیفی-پیمایشی است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و روش کتابخانه ای است. در نهایت مخاطرات ارزش گذاری شده و راهکار هایی برای بهبود وضع منطقه مرزی داده شد و نتایج به دست آمده حاکی از این است که سکونتگاه های مرزی به دلیل آسیب پذیری بیشتر در برابر مخاطرات محیطی، مانند خشکسالی و کمبود آب، با ناپایداری اقتصادی روبه رو هستند. استان خراسان جنوبی و شهرستان سریشه که در کمربند بیابانی قرار دارند، با بحران های آبی و مهاجرت معکوس مواجه اند. این مشکلات باعث تشدید آسیب ها و ناپایداری اقتصادی در این مناطق می شود.

واژه های کلیدی: مخاطرات محیطی، ناپایداری، اقتصاد، مرز، سریشه.

^۱- نویسنده مسئول

بررسی روشنایی طبیعی در ساختمان مبحث ۱۹ مقررات ساختمان

تارا کشانی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

keshanitara@yahoo.com

نگین مکبر

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Mokabbernegin27@gmail.com

محمود کاظمی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Mahmoodkazemi2179@gmail.com

احمد رضا طاهری اصل^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Taheriasl2000@gmail.com

چکیده

یکی از عوامل اثرگذار بر روان نور است. انسان موجودی بصری است و بیش از هر حس دیگری مغز خود را به پردازش محرک‌های بینایی اختصاص می‌دهد. محرک‌های نوری که ما پردازش می‌کنیم بسته به منبع طول‌موج محدوده نوردهی و نوع نور آنها به طور متفاوتی درک می‌شوند درک بصری ما از محیط ساخته شده از طریق تعامل منابع نور با اجسام موجود در فضا ساخته می‌شود؛ بنابراین نه تنها میزان نور طبیعی ورودی به فضای داخلی است که درک بصری ما از محیط‌های داخلی را تشکیل می‌دهد؛ بلکه منبع این نور و تعامل آن با سطوح و اشیاء موجود در فضا است. نور روز باعث کاهش درد و افسردگی، افزایش میزان رضایت، زمان کوتاه‌تر واکنش، فعالیت‌های بصری بهتر و خستگی جسمی کمتر می‌شود. نور خورشید یک جز اساسی از معماری را تشکیل می‌دهد، که ملاحظات معماری ساختمان بر ویژگی‌های نورپردازی طبیعی فضاهای داخلی تأثیر می‌گذارد. در این مقاله، به بررسی روش‌ها و اصول نورگیری طبیعی در ساختمان‌ها و اهمیت استفاده از نور طبیعی در طراحی و چگونگی بهره‌مندی از آن برای کاهش مصرف انرژی بر اساس مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان پرداخته خواهد شد. هدف اصلی این مقاله با توجه به اهمیت نور طبیعی در زندگی روزمره، بیشتر کمک به شناخت تأثیر و عوامل کیفی نور است که در نهایت با تأثیرات مثبت روانی منجر به ارتقای کیفی زندگی انسان می‌شود.

واژه های کلیدی: نورگیری طبیعی، مقررات ملی، مصرف انرژی، سلامت روان.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی رویکردهای نوین به معماری خاک

آیدا ربیعی^۱

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

aydaa.rabie@gmail.com

راضیه اطرچ

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Otroj.razi@gmail.com

رضا کفعمی

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

kafamir@gmail.com

مهسا صفریان

مدرس گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر

m.safarian2014@gmail.com

چکیده

معماری خاک تا دوره معاصر روندی تکاملی داشته است ولی در این دوره به دلیل شرایط خاص از تکامل بازمانده است و چنانچه روند تکاملی خود را طی می کرد امروز ما شاهد خلاقیت های بیشتری در این زمینه بودیم. حال می توان این انفصال زمانی را که وقفه ای در روند تکامل خاک ایجاد کرده با تلاش بیشتر جبران نمود اگرچه به نظر آرزویی دور باشد. معماری خاک با توجه به ویژگیهای منحصر به فردش میتواند دوباره احیاء شود خاک در دسترس ترین مصالح معماری جهان است که تاکنون مورد استفاده بوده و این استفاده با توجه به بستر آن محل خلاقیت معماران بوده است. با توجه به مشکلات زیست محیطی استفاده از مواد و مصالح نوین و تخریب و آلودگی منابع، باید معماری خاک بازخوانی شود. در این راستا در این پژوهش، شیوه های گذشته و جدید معماری با خاک و رویکرد معماران و محققین شد. سپس این شیوه ها و رویکردها از لحاظ فنی مقایسه شده و دسته بندی گردید. احیاء شیوه های گذشته به همراه ارائه ایده هایی نو در شیوه های ساخت از اقدامات دوره اخیر برای رویکرد مجدد به معماری خاک بوده که در این رساله مورد بررسی قرار گرفته است. هدف این پژوهش شناخت معماری خاک برای به کارگیری آن در معماری معاصر است بنابراین با نگاهی به دلایل کنار گذاشتن خاک از معماری مزایا و کاستی های آن را بررسی کرده و با مرور عواملی که در رویکرد مجدد به خاک موثر هستند، شرایط را برای به کارگیری مجدد خاک مورد ارزیابی قرار دادیم.

واژه های کلیدی: معماری خاک، معماری گلین، عوامل آسیب رسان به خاک، رویکرد به معماری خاک.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی ساختمان های صفر انرژی و راهبرد های مربوط به آن

در جهت معماری پایدار

محمد اصلانی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Mohammdaslani63@yahoo.com

فاطمه السادات مجیدی

۲- استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

FS.majidi@khuisf.ac.ir

چکیده

با توجه به افزایش نگرانی های زیست محیطی و تغییرات ناشی از فعالیت های انسانی، کاهش مصرف انرژی و کاهش اثرات منفی ساختمانها بر محیط زیست به یکی از الویت های اصلی در صنعت ساختمان تبدیل شده است. از مهمترین مشکلات که جهان در قرن اخیر با آن رو برو می باشد مسئله کمبود انرژی است دو جنبه پایان یافتن منابع انرژی و آلودگی ایجاد شده به واسطه مصرف سوخت های فسیلی جوامع را به سمت استفاده از انرژی های تجدید پذیر سوق می دهد. شیوه های نادرست ساخت و ساز با ایجاد آلودگی هایی از جمله آلودگی خاک، آب و سهم بسیاری در ایجاد مشکلات زیست محیطی دارد. ساختمانهای صفر انرژی به عنوان راهکارهای نوین و موثر در این راستا در تلاش برای کاهش وابستگی به نابع انرژی غیر قابل تجدید و کاهش گازهای گلخانه ای هستند. این مقاله بر آن است که ضمن تعریف مختصری از معماری پایدار و ساختمان های با مصرف انرژی صفر با ویژگی های این ساختمان ها آشنا شویم و تحلیل راهکارهای طراحی و اجرای آن را ارائه دهد. این پژوهش به صورت کیفی است و از روش های کتابخانه ای برای جمع آوری اطلاعات استفاده کرده است.

واژه های کلیدی: معماری پایدار، ساختمان صفر انرژی، انرژی تجدید پذیر، بهره وری انرژی.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی شبکه جمع آوری و هدایت آب های سطحی شهر با رویکرد مدیریت و استفاده در خدمات شهری و فضای سبز شهری (مطالعه موردی: شهر بستک)

مهرداد الطافی^۱

دانشجوی دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

mehrdadaltafi@gmail.com

مصطفی پودراتچی

استادیار دانشگاه علامه طباطبائی

Mpoudratchi54@gmail.com

چکیده

هدف تحقیق بررسی شبکه جمع آوری و هدایت آب های سطحی شهر با رویکرد مدیریت و استفاده در خدمات شهری و فضای سبز شهری می باشد. جهت تعیین حجم نمونه از جدول مورگان انتخاب شد و حدود ۳۰ نفر از به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. روش نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. روش گردآوری داده ها به صورت میدانی و کتابخانه ای و ابزار گردآوری داده ها به صورت پرسشنامه می باشد که روایی آن به تایید استاد راهنما و مشاور خواهد رسید و پایایی آن توسط آزمون آلفای کرونباخ سنجش می شود. روش تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون آماری اسپیرمن انجام گرفت. بر اساس نتایج همبستگی اسپیرمن در فرضیه اول در سطح معنی داری ۰/۰۰۲ و با ۹۵ درصد اطمینان می توان بیان داشت که بین این دو متغیر رابطه معنی دار وجود دارد. همبستگی اسپیرمن فرضیه دوم در سطح معنی داری ۰/۰۰۰ و با ۹۵ درصد اطمینان می توان بیان داشت که بین این دو متغیر رابطه معنی دار وجود دارد. همبستگی اسپیرمن در فرضیه سوم در سطح معنی داری ۰/۰۰۱ و با ۹۵ درصد اطمینان می توان بیان داشت که بین این دو متغیر رابطه معنی دار وجود دارد. همبستگی اسپیرمن در فرضیه چهارم در سطح معنی داری ۰/۰۰۱ و با ۹۵ درصد اطمینان می توان بیان داشت که بین این دو متغیر رابطه معنی دار وجود دارد. همبستگی اسپیرمن در فرضیه پنجم در سطح معنی داری ۰/۰۰۱ و با ۹۵ درصد اطمینان می توان بیان داشت که بین این دو متغیر رابطه معنی دار وجود دارد.

واژه های کلیدی: شبکه جمع آوری و هدایت آب های سطحی شهر، خدمات شهری، فضای سبز شهری، شهر بستک.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی کاشی کاری در تزئینات مسجد شیخ لطف الله

مرضیه شریفیان نجف آبادی

دانشجوی کارشناسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران

marziyesharifiyana1@gmail.com

زهره السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

مسجد شیخ لطف الله در اصفهان، یکی از شاهکارهای معماری دوره صفویه، به دلیل ساختار و تزئینات منحصر به فرد خود، موضوع بررسی های معماری و هنری بسیاری بوده است. این پژوهش به تحلیل کاشی کاری به کاررفته در تزئینات این مسجد می پردازد و با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی و بررسی منابع تاریخی، مقاله ها، و مطالعات معماری، به دنبال پاسخ به این پرسش است که چگونه کاشی کاری در این بنا به خلق فضایی روحانی و بصری خاص انجامیده است. در این راستا، کاشی هفت رنگ، کاشی معرق، و لعابی که به طور خاص در معماری صفوی به کار گرفته شده اند، مورد تحلیل قرار می گیرند. مطالعه نشان می دهد که استفاده هدفمند از رنگ ها و نقش های کاشی کاری، فضایی مقدس و الهام بخش برای عبادت کنندگان ایجاد می کند و پیوندی عمیق میان مفاهیم مذهبی و زیبایی شناختی برقرار می سازد. کاشی کاری با رنگ های فیروزه ای، لاجوردی، کرمی و ترکیبات متضاد از آن ها، نمادهای آسمان و زمین، روح و جسم، و مفاهیم فنا و بقا را در خود جای داده و پیام های عرفانی را به شکلی بصری منتقل می کند. همچنین تحلیل مقایسه ای مسجد شیخ لطف الله با مسجد نصیر الملک شیراز نشان می دهد که مسجد شیخ لطف الله، با استفاده از تکنیک های منحصر به فرد کاشی کاری و به کارگیری دقیق رنگ ها و الگوها، به الگویی ماندگار و الهام بخش در معماری اسلامی تبدیل شده و در انتقال مضامین روحانی نقش آفرینی می کند.

واژه های کلیدی: مسجد شیخ لطف الله، کاشی کاری اسلامی، معماری صفوی، کاشی هفت رنگ، کاشی معرق.

^۱- نویسنده مسئول

بررسی موانع تحقق پذیری طرح های بازنگری تفصیلی (نمونه موردی طرح بازنگری شهر اصفهان)

زینب قزاقی^۱

دانشجوی دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zeinabghazaghi@yahoo.com

مریم رضائی

مدرس گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

m.rezaee842@gmail.com

چکیده

رشد سریع جمعیت شهری در کشورهای جهان سوم باعث افزایش تراکم جمعیت و... در شهرها شده است. افزایش آگاهیهای مردمی نیز به مطالبه خدمات شهری منجر شده است. راهبرد این پیامدهای ناهنجار شهری در ایران به تهیه و اجرای طرحهای توسعه شهری انجامیده. در این میان طرحهای تفصیلی به عنوان طرحهای بالاسری از اهمیت ویژه ای برخوردار است و با توجه به اهمیت قانونی طرحهای تفصیلی در نظام مدیریتی کشور و وجود مشکلات شهری لازم است در زمینه ارزیابی این طرحها اقداماتی انجام گیرد. به خصوص اینکه این طرحها در مواردی به غیر واقع بینی نیز دچار بوده اند. با توجه به اینکه طرحهای تفصیلی سنتی زمینه لازم را برای اجرا ندارند، لذا جداسازی اراضی شهری از یکدیگر و اختصاص آنها به کاربری های مختلف، بدون در نظر گرفتن مسایل کالبدی و ... نمی تواند برای جامعه شهری مفید واقع شود. بدین ترتیب، ضرورت تغییر در نوع نگرش موضوع احساس می گردد. هدف از این پژوهش شناسایی این موانع و آرایه روشهای تحقق پذیری طرحها میباشد و با توجه به گستردگی و مشکلات خاص، طرح تفصیلی اصفهان برگزیده شده است. در ابتدا با روش کتابخانه ای به بررسی طرح های توسعه شهری سپس از طریق مطالعه اسناد و نقشه های طرح تجدید نظر با روش مقایسه ای، تحقق پذیری طرح تفصیلی شهر اصفهان مورد بررسی قرار گرفته و در نهایت با مقایسه این دو عدد در صد سطوح پیشنهادی طرح تفصیلی شهر اصفهان برای سرانه های کاربریهای خدماتی طرح تفصیلی در حد ۱۴/۹ درصد تحقق یافته و در حد ۵۸ درصد تحقق نیافته است.

واژه های کلیدی: طرح تفصیلی، طرح بازنگری، آسیب شناسی، تحقق پذیری، اصفهان.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی موردی پروژه های مرمت موفق:

ارائه نمونه های موفق از پروژه های مرمت در ایران یا دیگر نقاط جهان

محدثه خان احمدی ورنوسفادرانی

دانشجوی کارشناسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران.

amohadese959@gmail.com

زهرا السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

مرمت بناهای تاریخی به عنوان یک فرآیند حیاتی در حفظ هویت فرهنگی و تاریخی جوامع، نیازمند بررسی های دقیق و نمونه های موفق است. این مقاله به بررسی موردی پروژه های مرمت موفق می پردازد و نمونه های موفق از این پروژه ها را در ایران و دیگر نقاط جهان ارائه می دهد. در این راستا، مسجد شیخ لطف الله در اصفهان و کلیسای نوتردام در پاریس به عنوان نمونه های موردی، مورد مطالعه قرار گرفته اند. با توجه به اهمیت این بناها در تاریخ و فرهنگ جوامع خود و پیچیدگی فرآیند مرمت، این پژوهش تلاش می کند تا با بررسی دقیق این دو پروژه، به شناخت عمیق تری از عوامل موفقیت در مرمت بناهای تاریخی دست یابد. در این مقاله از روش کتابخانه ای برای جمع آوری داده ها استفاده شده است. اطلاعات مورد نیاز از طریق بررسی منابع مختلف از جمله مقالات علمی، پایان نامه ها، اسناد، گزارش های پروژه های موفق و جمع آوری شده و سپس با استفاده از روش تحلیل کیفی مورد تحلیل قرار گرفته اند. نتایج این پژوهش نشان می دهد که موفقیت در پروژه های مرمت بناهای تاریخی مستلزم توجه به عوامل متعدد و پیچیده ای است. هرچند که هر پروژه مرمتی ویژگی های خاص خود را دارد، اما تجربیات کسب شده از پروژه های موفق مانند مسجد شیخ لطف الله و کلیسای نوتردام می تواند به عنوان یک الگو برای سایر پروژه ها مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: مرمت، بازسازی، مسجد، کلیسا.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی نقش مصالح ساختمانی در عملکرد حرارتی پوسته ی خارجی

ساختمان مسکونی شهر اصفهان

محمدعلی میرزاخانیان

کارشناسی ارشد، معماری و انرژی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد واحد نجف آباد، اصفهان، ایران

Mirzakhaniyan_ma@yahoo.com

پریشاد رزمی^۱

کارشناسی ارشد، معماری و انرژی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد واحد نجف آباد، اصفهان، ایران

architectparishad@gmail.com

سمیه طاهری

استادیار، گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران

s.taheri@hsu.ac.ir

چکیده

امروزه با افزایش جمعیت و رشد شهرنشینی، توجه به موضوع انرژی و تلاش برای کاهش مصرف انرژی در بخش واحدهای مسکونی به عنوان بزرگ ترین مصرف کنندگان انرژی در جهان، حائز اهمیت می باشد. مشخصات حرارتی عناصر تشکیل دهنده پوسته خارجی و نحوه اتصال عناصر مختلف به یکدیگر، از عوامل تعیین کننده ی میزان مصرف انرژی در ساختمان می باشد. در این پژوهش با هدف انتخاب جزئیات مناسب دیوار از نظر مصرف انرژی منطبق با مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان و شناسایی پل های حرارتی، به بررسی تاثیر این فاکتور بر میزان مصرف انرژی در ساختمان مسکونی شهر اصفهان پرداخته شد. جهت دستیابی به هدف پژوهش، چهار مدل مختلف در دیوارهای پوسته ی خارجی ساختمان با نرم افزار ترم شبیه سازی شد. تحلیل و مقایسه ی عملکرد حرارتی ناشی از جزئیات مختلف دیوار با مصالح و ضخامت های متفاوت، در جداری خارجی ساختمان صورت گرفت. نتایج به دست آمده نشان داد که مدل ۱ و ۲ با مقاومت حرارتی $m2-k/W 42/1$ و $m2-k/W 34/1$ قابل استفاده در جداری خارجی ساختمان های گروه ۲ بوده و مدل ۴ با مقاومت حرارتی $m2-k/W 0.88$ مناسب جداری بین فضاهای کنترل نشده می باشد. مدل ۳ به دلیل مقاومت پایین، عملکرد حرارتی مناسبی جهت استفاده در دیوارهای در تماس با خارج را نداشته و نیاز به اصلاح عایق کاری دارد.

واژه های کلیدی: عملکرد حرارتی، پل حرارتی، مصالح، ساختمان مسکونی، جداری.

^۱ - نویسنده مسئول

بررسی و تحلیل الگوهای تاثیر گذار بر روی پنجره در راستای

بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان های مسکونی

آرش بستانیان

دانشجوی دکتری، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

arashbostanian@yahoo.com

هادی کشمیری^۱

دانشیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

keshmirihadi@yahoo.com

طاهره نصر

استاد گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

tahereh.nasr@iau.ac.ir

چکیده

پنجره یکی از تاثیرگذارترین بخش های ساختمان است که بیشترین اتلاف انرژی از طریق آن انجام می گردد و همچنین نقش تاثیرگذاری در کیفیت داخلی فضا داشته که باید آن را کنترل کرد، به عبارتی یکی از راه های کنترل انرژی و بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان ها، بهینه کردن اتلاف انرژی از طریق پنجره است. از این رو، این پژوهش بر آن است تا با تحلیل الگوهای مختلف پنجره و مطالعه بر روی راه حل های مختلف در راستای هرچه بهینه تر کردن پنجره به یک سری الگو و راه حل های مناسب و بهینه دست یابد. بنابراین، پس از تحلیل پژوهش های متفاوت در زمینه ی بهینه سازی مصرف انرژی از طریق پنجره، به یک جدول از راه حل های تاثیر گذار دست یافته که در انتهای مقاله به اختصار به آن ها اشاره شده است که شامل نوع متریا ل انتخابی شیشه، نسبت پنجره به دیوار، موقعیت قرار گیری پنجره بر روی سطح دیوار، جهت گیری پنجره نسبت به خورشید، لوور ها و سایه بان ها، پنجره های الکتروکرومیک و فوتوکرومیک، پنجره های یک، دو و سه لایه در بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان ها اشاره کرد.

واژه های کلیدی: الگو، پنجره، بهینه سازی، مصرف انرژی، ساختمان مسکونی.

^۱ - نویسنده مسئول: هادی کشمیری، پست الکترونیکی: Keshmirihadi@yahoo.com، تلفن: ۰۹۱۷۱۱۲۹۱۵۲

این مقاله مستخرج از رساله دکترای نویسنده اول می باشد که با عنوان واکاوی در الگوی مناسب پنجره در جبهه ی جنوبی ساختمان مسکونی شهر شیراز در راستای بهینه سازی مصرف انرژی و جذب نور مورد نیاز خورشید به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز در حال انجام است.

بررسی و تحلیل شاخصه های معماری اقامتگاه سالمندان، طراحی و ساخته شده در خارج از کشور، در محدوده سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۳ میلادی^۱

حسین غیائی

دانشجوی کارشناسی ارشد گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

hussein.ghiyasi@iaui.ac.ir

حسن ستاری ساربانقلی^۲

دانشیار گروه معماری و شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

sattari@iaui.ac.ir

چکیده

در معماری معاصر کشورهای پیشرفته چیزی تحت عنوان «خانه سالمندان» وجود ندارد بلکه «شهرک های بازنشستگی» در این رابطه ایجاد شده اند که تمامی خدمات از جمله غربالگری، باشگاه ورزشی، مرکز توان بخشی و سایر خدمات تأمین اجتماعی، فرهنگی، آموزشی به سالمندان ارائه می کنند. مفهوم «دهکده سالمندان» از دیگر مدل هایی است که برای سالمندان در غرب معرفی و اجرا شده است. در این مدل واحدهای مسکونی برای زندگی سالمندان به تنهایی یا با خانواده طراحی شده است. هدف مقاله حاضر بررسی، تحلیل و بیان شاخصه های بکار رفته در طراحی معماری مجتمع های اقامتی شاخص ساخته شده ویژه سالمندان در خارج از کشور بوده است. روش تحقیق به صورت توصیفی و توصیفی-تحلیلی با بهره گیری از ابزار مطالعات کتابخانه ای در عین استفاده از منابع آنلاین خارجی معتبر در حوزه تخصصی معماری بوده است. جامعه آماری پژوهش با تمرکز بر ۱۰ پروژه موفق ساخته شده در خارج از کشور بوده است. بازه زمانی این مطالعه محدوده سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۳ میلادی مشتمل بر ۱۵ سال می باشد. نتایج حاصل از تحقیق، بیانگر بهره گیری از هشت شاخصه اصلی: استفاده از نور و تهویه طبیعی، ادغام طبیعت با ساختمان، استفاده از حیاط مرکزی، پلان منظم و هندسی، پلان های خطی و نامنظم، تراس های عریض و سرتاسری، پنجره های سرتاسری از کف تا سقف، رنگ غالب سفید در نمای خارجی و داخل ساختمان می باشد. دستاورد های حاصل از این تحقیق را می توان در طراحی معماری و ساخت مجتمع های اقامتی و خدماتی سالمندان مورد استفاده و بهره برداری قرار داد.

واژه های کلیدی: شاخصه های طراحی معماری، طراحی معماری خانه سالمندان، مجتمع اقامتی سالمندان، معماری معاصر.

^۱- این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده اول، حسین غیائی تحت عنوان طراحی سرای سالمندان در شهر تبریز با رویکرد معماری

بیوفیلیک، که با راهنمایی نگارنده دوم، دکتر حسن ستاری ساربانقلی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در دست انجام است

^۲- نویسنده مسئول

بکارگیری الگوهای معماری سنتی ایران در طراحی پوسته ساختمان ها

در اقلیم گرم و خشک، با توجه به اصول معماری پایدار

کیما ترکزاد

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

kimiatorkzad@gmail.com

نوید مدن دوست^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

navid.madandoust@gmail.com

چکیده

یکی از معضلات طراحی ساختمان ها در ایران، عدم توجه کافی به پوسته ساختمان هاست. اکثر نماهای موجود علاوه بر اینکه واجد هویت و شاخص های معماری ایران نیستند، به اصول معماری پایدار نیز توجهی نداشته و به عامه پسند بودن آن توجه می شود. با توجه به اهمیت مباحث مرتبط با لزوم صرفه جویی در مصرف انرژی در ساختمان ها، بنظر می رسد یکی از راهکارهای موثر در این راستا، طراحی و اجرای پوسته ساختمان با در نظر گرفتن اصول معماری پایدار می باشد. از طرفی، موضوع هویت مندی ساختمان ها نیز در سال های اخیر بسیار مورد تاکید بوده و ایجاد نماهای با طرح های یکنواخت و فاقد هویت معماری ایرانی، موجبات انتقادات فراوانی را پدید آورده است. لذا به نظر می رسد ارائه چارچوب ها و الگوهایی که بتواند در راستای اهداف معماری پایدار، هویت را نیز به ساختمان بازگرداند، می تواند اهم کاستی های موجود در این حوزه را به حداقل رساند. هدف از ارائه پژوهش حاضر، مطالعه الگوهای معماری سنتی ایران در اقلیم گرم و خشک و ارائه راهکارهای طراحی است که بتواند در کنار بازگرداندن هویت به چهره ساختمان ها، اصول معماری پایدار را نیز تامین نموده و منجر به بهبود عملکرد پوسته ساختمان از نظر مباحث مرتبط با کاهش مصرف انرژی در ساختمان گردد. روش پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی است. بدین صورت که ضمن گردآوری اطلاعات لازم در خصوص ویژگی های معماری سنتی برای طراحی نما و بررسی اهمیت معماری پایدار در عصر حاضر به تحلیل محتوایی پرداخته شده است. نتایج حاصل نشان می دهد، بکارگیری الگوهای معماری سنتی در تامین پایداری ساختمان ها نقش بسزایی داشته و به کاهش نواقص عملکردی موجود بخصوص در حوزه انرژی، کمک می کند.

واژه های کلیدی: معماری سنتی، نمای سنتی، نمای پایدار، معماری پایدار، اقلیم گرم و خشک.

^۱- نویسنده مسئول

بهینه سازی بادگیر دوطرفه و تاثیر آن بر تهویه طبیعی

ساختمان های مسکونی اصفهان در فصل تابستان

سروش احسانی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
soroushehsani1377313@gmail.com

مقدي خدابخشان كناركي^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

افزایش جمعیت در کره زمین منجر به افزایش تقاضای مسکن شده است و این نیاز گسترده، نیاز مبرمی به مصالح، نیروی کار و انرژی ایجاد کرده است. مصرف بالای انرژی، به ویژه استفاده از سوخت های فسیلی، باعث آلودگی محیط زیست شده است. علاوه بر این، سوخت های فسیلی از منابع انرژی تجدیدناپذیر هستند، از این رو به کارگیری راهکارهای غیرفعال بخصوص بحث سرمایش غیرفعال در اقلیم های گرم و خشک که از انرژی های تجدیدپذیر بهره می برند، مانند تهویه طبیعی، ضروری است. یکی از روش های تهویه طبیعی استفاده از بادگیرها بخصوص بادگیر دوطرفه است. در این تحقیق، به بهینه سازی بادگیر دوطرفه برای استفاده در اقلیم اصفهان پرداخته شده است. توجه به مسائل مربوط به انرژی و کاهش مصرف آن، به ویژه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر در صنعت ساختمان سازی، بسیار ضروری است؛ زیرا بی توجهی به این موضوع می تواند تبعات جبران ناپذیری به دنبال داشته باشد. روش تحقیق در این پژوهش از نوع آزمایشی و شبیه سازی بوده و تلاش شده است تا رفتار باد در ساختمان شبیه سازی و مورد آزمایش قرار گیرد. ابزارهای مورد استفاده در این تحقیق شامل نرم افزارهای Climate Consultant و DesignBuilder هستند. نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان می دهد که تغییر در ابعاد و ساختار بادگیر تأثیر مستقیمی بر سرعت باد و دبی حجمی هوای ورودی دارد، به طوری که سرعت باد در نمونه بهینه سازی شده، دو برابر نمونه اولیه شبیه سازی شده است.

واژه های کلیدی: بادگیر دوطرفه، تهویه طبیعی، سرمایش غیرفعال، اقلیم گرم و خشک، رفتار باد.

^۱ - نویسنده مسئول

پارادایم معماری پارامتریک در هندسه ی ایوان های مسجد جامع اصفهان

محمدحسین صانعی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Sanei1392@gmail.com

پریسا کاویانی^۱

دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان، اصفهان، ایران.

pkaviani641@gmail.com

چکیده

معماری پارامتریک، به عنوان یک رویکرد نوین در طراحی، بر اساس تغییر و تنظیم پارامترها و الگوها شکل می گیرد و به معماران اجازه می دهد تا با ترکیب عناصر مختلف، ساختارهایی پیچیده و انعطاف پذیر ایجاد کنند. در شکل گیری هندسه نقوش و تزئینات معماری ایرانی اصول معماری پارامتریک به وضوح قابل مشاهده است. این مقاله در پی آن است که با تحلیل دقیق و علمی نقوش ایوان های مسجد جامع اصفهان، به مفاهیم معماری پارامتریک در این بنا پرداخته و نشان دهد که چگونه معماران سنتی ایرانی از اصول ریاضی و هندسی پیشرفته برای خلق فضایی زیبا و معنادار بهره برده اند. استفاده از تکنیک های تحلیلی مدرن در این تحقیق، فرایند تحلیل را تسهیل کرده و امکان بررسی دقیق تر و عمیق تری از زیرساخت های هنری و علمی این آثار را فراهم می آورد تا الهام بخش معماران معاصر باشد. تحلیل های انجام شده حاکی از آن است که الگوهای پارامتریک به کار رفته در ایوان های مسجد جامع اصفهان، توانایی معماران در ایجاد توازن بین فرم، عملکرد و معنویت در فضاهای معماری را به نمایش می گذارد.

واژه های کلیدی: معماری پارامتریک، هندسه، تزئینات، معماری ایرانی، مسجد جامع اصفهان.

^۱ - نویسنده مسئول

پایداری محیط در معماری معاصر

الهه حافظی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Elahehhafezi7@gmail.com

چکیده

شناخت و بررسی معماری در دورانی که به عنوان معاصر اطلاق می شود بدون تردید متأثر از ابعاد گوناگون زمینه و بستر است. در فاصله‌ی سال‌های ۱۵۰۰ میلادی تا به امروز، قرن بیستم یکم میلادی، گستره‌ای از جریان‌ها و رویدادهای گوناگون که فراهم آورنده بستری مناسب برای پدید آمدن جریان‌های مختلف معماری گشتند. با به همراه داشتن تمام این تحولات نیازمند پرداختن به مسائل و دغدغه‌های این عصر، به معنی امروز و آینده است، از قبیل توجه به پایداری و محافظت از محیط زیست که تا به امروز تمام این کم توجهی‌ها و ناکامی‌ها، سرانجامش گریبان گیر همه ما بوده و خواهد بود؛ می شود گفت بخش عمده‌ی حل این مشکلات به عهده طراحان و معماران است. در انتخاب سبک معماری همگام و سازگار با نوع اقلیم و هم سو در کاهش آسیب و پایداری در برابر بلاهای طبیعی همچون سیل و زلزله می تواند یکی دیگر از دغدغه‌های معماران معاصر باشد. دغدغه‌مندی یک معمار بیشترین تاثیر در افزایش کیفیت سبک و نوع زندگی مردم می گذارد. نگرش یک طراح و استفاده از مواد و مصالح، در صنعت ساختمان سازی عصر امروز شامل چه الویت هایی است؟ طراح امروز در واکنش به تمام این بحران ها در ارتقای کیفیت سبک معماری پایدار و سبز دارای چه عملکردی بوده است؟ طراحان امروز به ساخت مصالح جدید بازیافت پذیر و با پاکسازی عوامل آلودگی کننده محیطی، توجه کافی داشته اند؟ برای پاسخگویی به این پرسش ها از روش مورد پژوهی و برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای استفاده شده است.

واژه های کلیدی: معماری پایدار، معماری سبز، پایداری، مصالح، محیط زیست.

پیزوالکتریک و شهرسازی نوین

آوا الهامی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

avaelhami94@gmail.com

عاطفه آدینه فرا^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Atefeh.adinehfar@gmail.com

چکیده

در سالهای اخیر، بخش ساختمان از پیشرفت های قابل توجه در فناوری های برداشت انرژی پاک بهره مند شده است. عملکرد محصولات ساختمانی شاهد جهش بزرگیست تا فراتر از الزامات عملکردی صرف، با در نظر گرفتن منافع زیست محیطی گسترش یابد. روزانه مقدار انرژی جنبشی قابل ملاحظه ای که حاصل مقاومت غلشی ناشی از پیاده روها و ارتعاش خودروها به هدر میرود. همچنین انرژی تابشی خورشید که جذب این سطوح میشوند بلا استفاده مانده و ممکن است باعث اثرات منفی مثل ایجاد جزیره ی گرمایی در شهرها شود. اگر بتوان این انرژی های تلف شده را جمع آوری کرد و به شکل قابل استفاده ای مانند انرژی الکتریکی تبدیل کرد، روسازی های شهری می تواند در آینده به نوع جدیدی از "مزرعه انرژی" تبدیل شوند. ایده برداشت انرژی از روسازی ها اخیراً باعث افزایش توجه و تلاش پژوهشی در جامعه دانشگاهی شده است. تولید و ذخیره سازی برق از روسازی ها توسط فناوری های پیزوالکتریک و ترموالکتریک انجام میشود. این تحقیق قصد دارد با غلبه بر کمبود دانش طراحان داخلی نسبت به مشخصات و پیکربندی کاشی های پیزوالکتریک، شکاف بین تحقیقات نظری و اجرای کاشی های برداشت انرژی در کشورهای در حال توسعه را پر کند.

واژه های کلیدی: پیزوالکتریک، انرژی پاک، انرژی جنبشی، ذخیره سازی برق، کاشی.

^۱ - نویسنده مسئول

تأثیر انواع مصالح بدنه آتریوم بر افزایش میزان بهره‌وری و پایداری

انرژی در اقلیم‌های مختلف

امید لوافان^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

lavafan@ut.ac.ir

فاطمه السادات مجیدی

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

fs.majidi@khuif.ac.ir

محمد بهاروند

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Baharvand12@gmail.com

چکیده

آتریوم‌ها به عنوان یکی از روش های موثر در کاهش مصرف انرژی و ارتقای پایداری جهانی شناخته شده‌اند. آتریوم‌ها تأثیرات قابل توجهی بر بهبود عملکرد انرژی ساختمان، افزایش تعاملات اجتماعی، و بهبود جنبه‌های اقتصادی دارند. با این حال، اگر طراحی آن‌ها به درستی انجام نشود، می‌توانند منجر به مشکلاتی مانند هدر رفت انرژی، اتلاف حرارت، و افزایش بار حرارتی یا سرمایشی شوند. یکی از مهم‌ترین شاخص‌های طراحی آتریوم، جنس بدنه آن می‌باشد که به دلیل تنوع راهبردهای مرتبط در اقلیم‌های مختلف، استفاده از مصالح متفاوت می‌تواند نتایج بسیار متنوعی در عملکرد آتریوم ایجاد کند. انتخاب مناسب مصالح بدنه آتریوم، تأثیر زیادی بر عملکرد آن در مناطق آب و هوایی مختلف دارد. در حالی که شیشه مزایای زیبایی شناختی و بهره‌برداری از نور طبیعی را ارائه دارد، در عوض می‌تواند منجر به ناکارآمدی‌های انرژی در آب و هوای گرم شود. فلز اگرچه دوام زیادی دارد اما عملکرد مناسبی در حفظ گرما ندارد. بتن به دلیل ظرفیت بالای حرارتی عملکرد خوبی از لحاظ بهره‌وری انرژی دارد اما می‌تواند در محیط‌های مرطوب باعث نارضایتی شود. چوب از لحاظ بهره‌وری انرژی گزینه‌ای پایدار محسوب می‌شود اما نیاز به نگهداری ویژه دارد. در نهایت، انتخاب مصالح مناسب بدنه آتریوم بستگی قابل توجهی به اقلیم‌های مختلف و عملکرد خاص ساختمان دارد.

واژه‌های کلیدی: مصالح آتریوم، بهره‌وری مصرف انرژی، شاخص‌های طراحی آتریوم، نور روز.

^۱ - نویسنده مسئول

تأثیر آتریوم بر عملکرد آسایش حرارتی ساختمان های سبز

گلناز یوسفیان

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Golnaz.yousefian74@gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

meg.kh@khusif.ac.ir

چکیده

در این پژوهش، به بررسی تأثیر طراحی و اجرای آتریوم بر عملکرد آسایش حرارتی ساختمان های سبز پرداخته شده است. آتریوم ها به عنوان فضاهای باز داخلی، علاوه بر تأثیرگذاری بر زیبایی بصری، نقش مهمی در بهبود عملکرد انرژی و آسایش حرارتی ساختمان ها ایفا می کنند. با این حال، طراحی نامناسب آتریوم می تواند منجر به مشکلات حرارتی مانند گرمایش بیش از حد در تابستان و سرمایش بیش از حد در زمستان شود. در این مطالعه، پس از مرور ادبیات موجود، به بررسی مطالعات موردی مختلف در زمینه طراحی و عملکرد آتریوم پرداخته شد. سپس، تأثیر عوامل مختلفی مانند اندازه آتریوم، موقعیت آن در ساختمان، نوع پوشش و سیستم تهویه بر عملکرد آسایش حرارتی ساختمان مورد مطالعه قرار گرفته شد. مطالعات نشان می دهد که طراحی مناسب آتریوم می تواند به طور قابل توجهی به بهبود آسایش حرارتی و کاهش مصرف انرژی در ساختمان های سبز کمک کند. همچنین، عوامل مختلفی مانند اندازه، موقعیت و پوشش آتریوم تأثیر مستقیمی بر عملکرد آن دارند. بنابراین، برای دستیابی به بهترین عملکرد، طراحی آتریوم باید با توجه به شرایط اقلیمی، نوع ساختمان و سایر عوامل مرتبط به دقت انجام شود. در نهایت، براساس نتایج این پژوهش، پیشنهاداتی برای طراحی بهینه آتریوم در ساختمان های سبز ارائه شده است.

واژه های کلیدی: آتریوم، آسایش حرارتی، ساختمان سبز، عملکرد انرژی.

^۱ - نویسنده مسئول

تأثیر آسایش حرارتی بر عملکرد دانش آموزان در مقطع دبستان

مرجان ستایش

کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

marjan.sh78@gmail.com

زینب شجاعی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

ze.shojaei@iau.ir

محمد بهاروند^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Baharvand12@gmail.com

چکیده

امروزه حدود ۵۰٪ از جمعیت جهان در شهرها زندگی میکنند و این مقدار تا سال ۲۰۳۰ به ۸۰٪ خواهد رسید و از عوامل تأثیرگذار بر رضایت شهرنشینان کیفیت محیط داخلی که شامل کیفیت هوا آسایش صوت آسایش حرارتی نور و .. می باشد. آسایش حرارتی در محیط داخلی یک عامل حیاتی است که بر سلامت و رفاه ساکنین تأثیرگذار است که به میزان زیادی تحت تأثیر اثرات ترکیبی پارامترهای مختلف است. از آنجایی که به طور متوسط، دانش آموزان حدود ۲۵ درصد از زمان خود را در مدرسه می گذرانند با این حال، آسایش حرارتی آنها معمولاً پایین است، زیرا آنها گزینه های محدودی برای انطباق با محیط حرارتی داخلی دارند و فعالیت های کلاسی آنها معمولاً محدود است. به دلیل اینکه ساختمان های آموزشی در مقایسه با سایر ساختمان ها دارای ویژگی های عملکردی خاصی هستند، باید توجه و تمرکز بیشتری بر مصرف انرژی و آسایش حرارتی در این ساختمان ها معطوف شود. لزوم توجه به مبحث کیفیت محیطی فضاهای داخلی، اثر مستقیم آن بر سلامت جسمی و روحی ساکنین و همچنین صرفه جویی انرژی در ساختمان است. توجه به عوامل محیطی در طراحی معماری می تواند با صرف انرژی کمتر، کیفیت زندگی و سلامت کاربران را افزایش دهد. از آنجایی که آسایش حرارتی می تواند اثرات منفی بر یادگیری و خستگی دانش آموزان داشته باشد، بررسی دقیق عوامل موثر بر عملکرد آنها میتواند راهگشای طراحان امروزی باشد.

واژه های کلیدی: کیفیت محیط داخلی، آسایش حرارتی، عملکرد شناختی، دانش آموزان، مدارس.

^۱ - نویسنده مسئول (استاد راهنما)

تأثیر تغییرات اقلیمی بر مرمت بناهای تاریخی اصفهان (نمونه موردی منارجنبان)

زهرا یزدانی

دانشجوی کارشناسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران

zahra81yazdani12@gmail.com

زهرا السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

تغییرات اقلیمی به عنوان یک چالش جهانی، تأثیرات عمیقی بر مرمت و نگهداری بناهای تاریخی دارد، به ویژه در شهرهایی مانند اصفهان که با تاریخ غنی و معماری منحصر به فرد خود شناخته می شود. در این مقاله چگونگی تأثیرات تغییرات اقلیمی، از جمله افزایش دما، تغییر الگوهای بارش و وقوع پدیده های طبیعی مانند سیلاب و خشکسالی، بر روند مرمت و حفاظت از بناهای تاریخی اصفهان بررسی می شود که با تحلیل نمونه هایی از بناهای تاریخی این شهر، مشخص می شود که این تغییرات می توانند به فرسایش مصالح، آسیب به ساختارها و تغییرات در شرایط زیست محیطی منجر شوند. با توجه به اینکه مواد اصلی تشکیل دهنده آثار تاریخی ملات ساروج است و بدلیل کمبود رطوبت در حال فروپاشی می باشد میبایست میراث فرهنگی شرایط و امکانات نوین جهانی را برای بهبود تامین رطوبت و همچنین استفاده از متخصصان روز دنیا برای مرمت نوین با کمترین تبعات استفاده شود و همینطور میبایست فرهنگ سازی برای بازدید آثار از طریق تبلیغات صورت گیرد که تاثیر بسزا و کمک شایانی را برعهده دارد.

واژه های کلیدی: تغییرات اقلیمی، مرمت بناهای تاریخی، منارجنبان، ملات ساروج، بناهای تاریخی اصفهان.

^۱ - نویسنده مسئول

تأثیر شهرهای تاب آور بر کشاورزی شهری در راستای تغییرات آب وهوایی آینده: مفهوم، فرآیند، کارکرد

ابراهیم لطفی قشلاقی^۱

کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران

l.brahim1384@gmail.com

حسنا ورمقانی

استادیار، گروه معماری، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران

h.varmaghani@qiau.ac.ir

ندا پورشهریار کلشتری

مریی، گروه معماری، دانشگاه غیردولتی دارالفنون قزوین

nedapourshahriar@gmail.com

چکیده

محیط های شهری جهان در حال حاضر میزبان بیش از نیمی از جمعیت جهان هستند و پیش بینی می شود که این تعداد تا سال ۲۰۵۰ تا ۷۰٪ افزایش یابد. علی رغم پیشرفت قابل توجهی که در چند دهه اخیر در زمینه کاهش گرسنگی انجام شده است، تا سال ۲۰۱۵ تقریباً ۸۰۰ میلیون نفر دچار سوء تغذیه مزمن هستند. به همین منظور مساله تاب آوری شهری با توجه به تغییرات اقلیمی برای افزایش امنیت غذایی مسئله قابل توجهی می باشد. این مقاله از روش کتابخانه ای و توصیفی با گردآوری مقالات تخصصی در زمینه تامین امنیت غذایی در برابر ناپایداری های هوایی آینده انجام شده است. هدف این مقاله مطالعه نمونه موردی های موفق از تجارب بین المللی در زمینه کمک به مقاوم سازی شهری در برابر تغییرات اقلیمی برای شناسایی و بهبود محصولات غذایی محلی و معرفی سیستم ها و روش های نوین از تجارب بین المللی به دولتمداران می باشد. که طی مطالعات انجام شده عملکردهای پیش رو در موضوع پژوهش به ۴ زمینه اداری، ابزارهای اقتصادی، استراتژیک و داوطلبانه تقسیم گردید، یافته های این مطالعه نشان می دهد که کشاورزی شهری ابزار کارآمدی است که می تواند غذای شهرها را به طور پایدار تامین کند و به مناطق شهری برای تامین غذا به طور موفق کمک کند این موفقیت همچنین به مکان و مناطق طراحی تحقیقات آینده که شناسایی شده است نیز بستگی دارد.

واژه های کلیدی: امنیت غذایی، تغییرات اقلیمی، تاب آوری شهری، کشاورزی شهری.

^۱ - نویسنده مسئول

تأثیر طراحی مسکن بیوفیلیک بر سلامت روانی ساکنان

عطیه نشاسته سازان اصفهان

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
neshastesazan@gmail.com

مرجان امجد^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
marjanamjad74@gmail.com

زهرا مسائلی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
Zahramasaeli1373@gmail.com

چکیده

در دهه های اخیر، افزایش شهرنشینی و گسترش فضاهای شهری موجب کاهش ارتباط انسان با طبیعت شده است. این مسئله پیامدهای منفی متعددی از جمله کاهش سلامت روانی در ساکنان مناطق شهری داشته است. در این میان، طراحی مسکن با رویکرد بیوفیلیک به عنوان راهکاری جهت بازگرداندن عناصر طبیعی به محیط زندگی انسان مطرح شده و می تواند در بهبود سلامت روانی ساکنان تأثیرگذار باشد. این پژوهش به بررسی تأثیر طراحی مسکن بیوفیلیک بر سلامت روانی ساکنان می پردازد و به دنبال شناسایی مؤلفه های مؤثر طراحی بیوفیلیک بر بهبود شاخص های روان شناختی ساکنان است. این تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده و از طریق واکاوی مطالعات قبلی و داده های موجود در زمینه تأثیر طراحی بیوفیلیک بر سلامت روانی، یافته های مرتبط جمع آوری و بررسی شده اند. نتایج پژوهش نشان می دهد که طراحی بیوفیلیک از طریق افزایش ارتباط با عناصر طبیعی به مثابه نور طبیعی، گیاهان و فضاهای باز می تواند باعث کاهش اضطراب، استرس و بهبود حس رفاه روانی ساکنان شود. همچنین این نوع طراحی می تواند موجب افزایش خلاقیت و رضایت از محیط زندگی مؤثر واقع گردد. طراحی مسکن بیوفیلیک به عنوان یک راهکار کارآمد برای بهبود سلامت روانی در محیط های مسکونی پیشنهاد می شود. این پژوهش نشان می دهد که ترکیب طبیعت با فضاهای زندگی می تواند تأثیر مثبتی بر سلامت روانی داشته و به ارتقای کیفیت زندگی ساکنان منجر شود.

واژه های کلیدی: ارتباط انسان با طبیعت، سلامت روانی، طراحی مسکن، رویکرد بیوفیلیک، محیط زندگی.

^۱- نویسنده مسئول

تأثیر فرآیند معماری در پیشرفت توسعه پایدار

سارا صالحی هاردنگی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Saraisalehi1381@gmail.com

الناز عزیزی^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Elm_2012@yahoo.com

چکیده

مفهوم پایداری نتیجه ی آگاهی بشر نسبت به مسائل محیط زیست و مشکلات فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی می باشد. یکی از مهم ترین اهداف توسعه پایدار، حفظ طبیعت و اصلاح نگاه به آن است و تجلی توسعه پایدار در حوزه محیط ساخته شده، معماری پایدار نامیده می شود. لذا ابهام ها و نواقص تئوریک که در مفهوم معماری پایدار وجود دارند، می توانند مانع مهمی در جهت حفظ محیط زیست باشند. هدف این تحقیق جستجوی نظریه های زیست محیطی توسعه پایدار و معماری پایدار می باشد که در نهایت در مقایسه با برخی از نگرش ها و دیدگاه ها نسبت به طبیعت قرار میگیرد تا نواقص آن تکمیل گردد. این پژوهش به روش کیفی و با مطالعات کتابخانه ای، ابتدا به اهداف توسعه پایدار و معماری پایدار می پردازد و با روش تحلیلی- توصیفی راهکارهای آن را ارائه می دهد تا با استفاده از یک فرآیند معماری توسعه محور و پایدار نواقص آن را دریافته و خط مشی کامل تری را پیشنهاد دهد. هر چند توسعه پایدار ریشه های اکولوژیکی و اقتصادی و فرهنگی- اجتماعی دارد ولی با جستجو درباره معضلات پیش روی انسان و راه حل آن ها در معماری پایدار، نقش طبیعت هرچه بیشتر آشکار می شود. از این رو با توجه به فاکتورهای اقلیمی و الگوهای پایدار در معماری بومی و بررسی مفاهیم و راهکارهای سنتی می توان در جهت پیشرفت علمی و خلق معماری پایدار با هویت ایرانی در دوره معاصر بهره مند شد.

واژه های کلیدی: فرآیند معماری، توسعه پایدار، اکولوژیک، معماری پایدار، معماری بومی.

^۱- نویسنده مسئول

تأثیر کیفیت هوای داخلی بر عملکرد دانش آموزان در مقطع دبستان

زینب شجاعی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

ze.shojaei@iau.ir

مرجان ستایش

کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

marjan.sh78@gmail.com

محمد بهاروند^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Baharvand12@gmail.com

چکیده

با رشد مستمر جمعیت و اقتصاد، تقاضا برای کیفیت بالای زندگی، عناصر جدیدی را در محیط های داخلی ساختمان معرفی کرده است. علاوه بر این، انواع ساختمان ها با گذشت زمان در حال تغییر هستند که بر کیفیت هوای داخلی و سلامت انسان تأثیر می گذارد. بنابراین، تجزیه و تحلیل کیفیت هوای داخلی در ساختمان ها با کاربری متنوع برای تعیین هر آلاینده داخلی در ساختمانها که مسئول اثرات نامطلوب سلامتی هستند، بسیار مهم است. علیرغم دو دهه تحقیق بر روی کیفیت هوای داخلی، هنوز فقدان ارزیابی سازمان یافته از مطالعات IAQ بررسی شده که به طور خاص محیط های آموزشی، مسکونی و تجاری را پوشش میدهند، وجود دارد. باتوجه به اهمیت فراوان کیفیت هوای داخلی بر سلامت و عملکرد دانش آموزان در مدارس، این مطالعه به هدف بررسی تأثیر کیفیت هوای داخلی بر عملکرد دانش آموزان در مقطع دبستان انجام شده است. از انجایی که دانش آموزان از بسیاری جهات، بخش متفاوتی از افراد بزرگسال هستند و بیشتر در معرض محیط نامناسب داخلی قرار دارند، بنابراین، آسیب پذیری آنها بیشتر از بزرگسالان است و شرایط نامناسب ممکن است بر رشد آنها تأثیر بگذارد. ما به دنبال پر کردن این شکاف اطلاعاتی با ترکیب ادبیات علمی موجود از طریق این مطالعه هستیم که آلاینده های هوای داخل ساختمان های مدارس را بر روی کودکان بررسی می کند و مسیری را برای محیط مدرسه آینده پیشنهاد می کند. با توجه به مقاله پیش رو، یک محیط یادگیری سالم می تواند میزان غیبت را کاهش دهد، نمرات آزمون را بهبود بخشد و بهره وری دانش آموز/معلم را افزایش دهد.

واژه های کلیدی: کیفیت هوای داخلی، آلاینده های داخلی، دانش آموزان، مدارس.

^۱ - نویسنده مسئول (استاد راهنما)

تبیین انواع فضاهای تعامل غیررسمی مؤثر بر یادگیری خود راهبر^۱

در دانشکده معماری

پریسا پرورش

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

parvareh.paris@gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۲

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

در آموزش معماری، فضاهای تعامل غیررسمی نقش مهمی در یادگیری خود راهبر ایفا می کنند و به یادگیرندگان بزرگسال انعطاف پذیری و آزادی بیشتری می دهند. این مقاله به بررسی نقش فضاهای تعامل غیررسمی در ارتقای یادگیری خود راهبر در دانشکده های معماری می پردازد و بهترین شیوه ها را برای طراحی و استفاده از آنها ارائه می دهد. این پژوهش از روش های توصیفی تحلیلی از نوع کیفی است. روش جمع آوری اطلاعات در این نوشتار از نوع اسنادی و کتابخانه ای بوده است. فضاهای تعامل غیررسمی نقش مهمی در ارتقای یادگیری خود راهبر در دانشکده های معماری به ویژه در استودیوی طراحی دارند. این فضاها، مانند استودیوها، فضاهای فردی و گروهی به صورت متمرکز و مشارکتی و سالن های دانشجویی، تجربیات عملی، بحث های مشترک، تعاملات مربی، درک و مهارت های تفکر طراحی را تسهیل می کنند. طراحی متعادل پردیس با این فضاها و تجهیزات فناوری برای آموزش مؤثر معماری حایز اهمیت است. این فضاها فرصت هایی برای یادگیری مستمر و افزایش خلاقیت فراهم می آورند و موفقیت آن ها به ویژگی هایی مانند راحتی، انعطاف پذیری و عملکرد بستگی دارد. توجه به این فضاها در مراحل برنامه ریزی یا مقاوم سازی برای اثربخشی در فرایند یاددهی - یادگیری حیاتی است.

واژه های کلیدی: فضاهای تعامل غیررسمی، یادگیری خود راهبر، آموزش دانشگاهی.

^۱ -Self Directed Learning

^۲ - نویسنده مسئول

تبیین اهمیت ارزیابی پس از بهره برداری (POE) در بهبود کیفیت محیط

داخلی (IEQ) فضاهای اداری براساس فاکتور نور

شایسته فرح

دانشجوی دکتری، گروه معماری، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران.

Sh.farah11@gmail.com

محمد قمیشی^۱

استادیار، گروه معماری، واحد دماوند، دانشگاه آزاد اسلامی، دماوند، ایران.

Ghomeishi.m@gmail.com

حسام الدین ستوده

استادیار، گروه معماری، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران

hesam.hds@gmail.com

چکیده

این مقاله به بررسی اهمیت ارزیابی پس از بهره برداری (POE) در بهبود کیفیت محیط داخلی (IEQ) فضاهای اداری بر اساس فاکتور نور می پردازد. ارزیابی پس از بهره برداری از روش هایی است که در دنیا بسیار مورد توجه قرار دارد ولی در ایران برخلاف مزایایی که دارد تنها در تعداد اندکی از پژوهش ها استفاده شده است و به جنبه های کاربردی آن کمتر پرداخته شده است. از بین ارزیابی پس از بهره برداری از ساختمان، تنها یک مورد به کاربری اداری در ایران پرداخته است. این ارزیابی ها به ویژه در ساختمان های اداری از آن جهت اهمیت دارد که نشان می دهد فضای کار می تواند به طور مستقیم بر سلامت روانی و خلاقیت کارکنان تأثیر بگذارد و تأکید می کند که نور به عنوان یکی از عوامل کلیدی در طراحی این فضاها، تأثیر قابل توجهی بر رضایت شغلی و بهره وری کارکنان دارد. نتایج مطالعات مختلف حاکی از آن که نور طبیعی می تواند به بهبود روحیه، کاهش استرس و افزایش رضایت شغلی کمک کند. به ویژه تحقیقات نشان می دهند که کارکنانی که در فضاهای با نور طبیعی کار می کنند معمولاً احساس خستگی کمتری دارند و بهره وری بیشتری از خود نشان می دهند. همچنین، طراحی مناسب نور مصنوعی نیز می تواند به بهبود عملکرد و راحتی کارکنان کمک نماید، به طوری که نورهای مناسب می توانند به ایجاد فضایی دلپذیر و کارآمد منجر شوند.

واژه های کلیدی: ارزیابی پس از بهره برداری، نور طبیعی، نور مصنوعی، ساختمان اداری.

^۱ - نویسنده مسئول

تبیین سبک های پردازش اطلاعات برنامه ریز معماری

در فرایند طراحی شماتیک

فرهاد کاروان^۱

گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

f.karvan@iauh.ac.ir

محمد عرفان نوروزی

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

norouzi.erfan8282@gmail.com

هانیه یمینی

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

haniyehymini1377@gmail.com

چکیده

این مطالعه به بررسی و تحلیل سبک های پردازش اطلاعات در طراحی معماری، به ویژه در طراحی شماتیک، که یکی از مراحل اولیه و کلیدی در روند طراحی است، تمرکز دارد. طراحی شماتیک شامل تحلیل نیازها، ایجاد ایده ها، و تبدیل داده ها و الزامات به طرح های اولیه و مدل های مفهومی است. این فرایند به سبک های مختلف پردازش اطلاعات نیاز دارد تا بتواند به طور مؤثر ایده های خلاقانه و نوآورانه را به واقعیت نزدیک کند. هدف پژوهش حاضر با استفاده از روش کیفی و توصیفی بررسی و تحلیل سبک های پردازش اطلاعات در طراحی معماری، به ویژه در طراحی شماتیک است. به جهت رسیدن به هدف پژوهش، این سؤال پژوهشی مطرح است که چگونه سبک های پردازش اطلاعات برنامه ریز معماری در فرایند طراحی شماتیک مؤثر است؟ نتایج نشان دهنده این است که معماران با آگاهی و به کارگیری ترکیبی از سبک های پردازش اطلاعات، می توانند فرایند طراحی کارآمدتری را پیش ببرند. هم چنین تأکید شده است که آموزش های مرتبط با فن آوری های جدید و توسعه مهارت های نرم افزاری، نقش مهمی در افزایش کیفیت و نوآوری در طراحی ایفا می کنند. با شناخت و مدیریت مؤثر سبک های پردازش اطلاعات، معماران و طراحان می توانند به نتایج طراحی بهتری دست یابند و با چالش های پیچیده معاصر معماری به شکلی کارآمدتر روبرو شوند.

واژه های کلیدی: برنامه ریزی معماری، پردازش اطلاعات، طراحی شماتیک.

^۱ - نویسنده مسئول

تبیین عوامل موثر بر میزان کربن نهفته در مصالح ساختمانی

گلناز شمسایی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Shamsaiegolnaz@gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

صنعت ساختمان و ساخت و ساز سهم قابل توجهی در انتشار گازهای گلخانه‌ای دارد که بخش عمده‌ای از آن ناشی از کربن نهفته در مصالح ساختمانی است. در این پژوهش، با رویکرد توصیفی-تحلیلی و استفاده از روش‌های اسنادی و کتابخانه‌ای، به بررسی عوامل موثر بر میزان کربن نهفته در مصالح ساختمانی پرداخته شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که عوامل متعددی از جمله نوع مصالح، فرآیند تولید، فاصله حمل و نقل، طراحی ساختمان، طول عمر ساختمان، سیاست‌های دولتی و آگاهی عمومی بر میزان کربن نهفته در مصالح ساختمانی تاثیرگذار هستند. همچنین، بررسی مطالعات پیشین نشان می‌دهد که کاهش کربن نهفته در ساختمان‌ها یک موضوع بسیار مهم برای دستیابی به اهداف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای است. با توجه به اهمیت کاهش کربن نهفته در ساختمان‌ها، راهکارهایی مانند استفاده از مصالح با کربن پایین، بهینه‌سازی فرآیند تولید، کاهش فاصله حمل و نقل، طراحی ساختمان‌های با کارایی انرژی بالا، استفاده از مواد بازیافتی و توسعه سیاست‌های حمایتی از سوی دولت‌ها پیشنهاد شده است. در نهایت، این پژوهش نشان می‌دهد که برای دستیابی به ساختمان‌های پایدار و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، شناخت دقیق عوامل موثر بر کربن نهفته در مصالح ساختمانی و اتخاذ راهکارهای مناسب در تمام مراحل چرخه عمر ساختمان ضروری است.

واژه های کلیدی: کربن نهفته، مصالح ساختمانی، ساختمان‌های پایدار، ارزیابی چرخه عمر.

^۱- نویسنده مسئول

تحلیل الگوهای هندسه فراکتال و معماری پارامتریک

در هندسه و نقوش کاخ هشت بهشت اصفهان

مأنده موبد

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

maedewmobed@gmail.com

پریسا کاویانی^۱

دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان، اصفهان، ایران.

Pkaviani641@gmail.com

چکیده

دستاوردهای معماری پارامتریک در دهه های اخیر به میزان قابل توجهی در طراحی معماری مدرن مورد استفاده قرار گرفته است. این رویکرد به معماران این امکان را می دهد که با تغییر پارامترهای طراحی، به خلق اشکالی منعطف و منحصر به فرد بپردازند. این فناوری، در عین حال که نوآوری را در ارائه روش های جدید طراحی به ارمغان آورده، ابزاری علمی و دقیق برای تحلیل طراحی های سنتی است تا غنای تکنیکی و زیبایی شناسانه آن آشکارتر گردد. بدین منظور در این مقاله، تلاش شده است تا با نگاهی تحلیلی، ارتباط بین هندسه فراکتال و معماری پارامتریک در نقوش و طراحی کاخ هشت بهشت اصفهان بررسی شود. این مطالعه همچنین می تواند به عنوان ابزاری مفید برای معماران و طراحان مدرن در جهت شناسایی الگوهای موفق از زمان های گذشته و به کارگیری آن ها در پروژه های آینده شان مورد استفاده قرار گیرد. با توجه به اینکه معماری همواره در حال تغییر و تحول است، بازگشت به ریشه ها و تجزیه و تحلیل الگوهای تاریخی می تواند به خلق ایده های نو و الهام بخش در عرصه معماری معاصر بینجامد.

واژه های کلیدی: هندسه، فراکتال، معماری پارامتریک، معماری ایرانی، کاخ هشت بهشت اصفهان.

^۱ - نویسنده مسئول

تحلیل کالبدی - هندسی باغ های صفوی از منظر شناسایی شکل

محمدحسین مرندي

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Marandiarchitect@gmail.com

بهرام شاهی^۱

استادیار و عضو هیئت علمی گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

bshahedi@yahoo.com

مقدی خدابخشیان کنارکی

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

باغ ایرانی به عنوان یکی از اصلی ترین کهن الگوهای معماری ایرانی_اسلامی، حاصل بیش انسان محور نسبت به محیط بوده است. این الگو توانسته با به نظم کشیدن عناصر طبیعی نظیر محورهای آب، درختان و گیاهان در کنار عناصری مصنوعی چون کوشک و دیوارها، بیکرانگی گزینش شده ای در منظر ایرانی شکل دهد که موجودیتی قدسی و در عین حال، هندسی دارد. پژوهش حاضر به روش توصیفی و تحلیلی، به بررسی و تحلیل کالبدی_هندسی نمونه هایی از باغ های صفوی از منظر شناسایی فرم معماری و هندسه ی حاکم بر شکل گیری باغ ها پرداخته است. این تحلیل از نظر عواملی همچون اصول نظام بخش به نظام باغ، ارتباطات مسیر فضایی، سازمان دهی فضایی نظام گیاهی باغ، ماتریس ارتباطات فضایی، عناصر عمودی گیاهی، رابطه ی توده ی گیاهی فرورفته با فضا، رابطه ی ناظر و منظر، تعریف فضا با عناصر باغ، فرم شناسی کاشت گونه ها در داخل کرت ها و فرم شناسی فضاها از نظر عناصر پایه، قابل بررسی است. براساس نتایج، در این باغ ها، بر پیوستگی بصری، نظام نقطه_خط_حجم، اتصالات شبکه ای، مسیرهای مستقیم، اشکال و مسیرها به صورت موازی و متقاطع، پیوستگی فضایی در عین اختلاف سطوح، تناسب اشکال و مسیرها، پیوند با محیط اطراف، اشکال ناب هندسی و غیره تأکید شده که اعتلای مفهومی خاص از ارتباط معماری انسان ساخت و طبیعت را به عرصه ی جهان هستی ارائه می کند؛ تا براین مبنا بتوان در جهت توسعه ی معماری پایدار در ارتباط با حفظ و گسترش طبیعت و در طراحی فضاهای انسانی، با الگوپذیری از هندسه ی متداوم باغ های ایرانی گام برداشت.

واژه های کلیدی: هندسه، دوره صفویه، باغ صفوی، فرم فضا.

^۱ - نویسنده مسئول

تحلیل و ارزیابی وضعیت محله چشمه باقرخان

با تأکید بر رویکرد شهر سالم

زینب بشیری^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی منطقه ای، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

zeynabbashiri5@gmail.com

فرشاد طهماسبی زاده

مدرس گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

farshad.tahmasebizade@gmail.com

چکیده

رویکرد شهر سالم به دنبال ارتقا سلامت شهروندان و کاهش آسیب های جسمانی و روانی ناشی از شهرنشینی می باشد. پژوهش حاضر بر آن است تا با استفاده از شاخص های شهر سالم، محله چشمه باقرخان اصفهان را مورد تحلیل و بررسی قرار دهد. این پژوهش براساس ماهیت هدف کاربردی و بر مبنای ماهیت روش از نوع توصیفی-تحلیلی است. در گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای، اسنادی و میدانی استفاده شده است. در روش کتابخانه ای از ابزار فیش برداری و در روش میدانی از ابزار پرسش نامه و برداشت اطلاعات شده است. در تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل کمی سوات Qspm و مدل های کمی مقایسه ای استفاده شده است. بر اساس نتایج ارزیابی، استراتژی های مختلف برای هر شاخص به تفکیک مشخص گردید. در شاخص های اقتصادی، کیفیت محیط، دسترسی، و ایمنی و امنیت، استراتژی مطلوب تهاجمی شناسایی شد که نشان دهنده اولویت اقدامات توسعه ای و تقویتی در این ابعاد است. در شاخص های اجتماعی-جمعیتی و کالبدی، استراتژی مطلوب رقابتی است، که به تقویت موقعیت محله و بهبود کیفیت خدمات و امکانات در این زمینه ها تأکید دارد. همچنین، در شاخص زیست محیطی، استراتژی مطلوب محافظه کارانه تعیین شد که بر حفاظت از منابع طبیعی و بهبود وضعیت محیط زیست در محله تأکید دارد. این تحلیل ها پایه گذار استراتژی های اجرایی در برنامه ریزی محله و ارتقاء کیفیت زندگی شهری در راستای تحقق اهداف شهر سالم هستند.

واژه های کلیدی: تحلیل وضعیت، محله چشمه باقرخان، شهر سالم.

^۱- نویسنده مسئول

تحلیل و بررسی مفاهیم معماری و توسعه شهری در شهر اصفهان (نمونه موردی: پل شهرستان)

مهرتاش دانادل

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
mehrtashdanadel@gmail.com

صبا صناعی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
sabasanaee1381@gmail.com

بیثا پورعباس

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
bitapourabbas@gmail.com

شقایق قائمی فر^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
shaghayegh.ghaemi@gmail.com

چکیده

در این مقاله به بررسی جامع چالش ها و فرصت های توسعه شهری در شهر اصفهان پرداخته شده و بر ضرورت رویکردی چندجانبه برای ایجاد شهری پایدار و با کیفیت زندگی بالا تأکید دارد. این مسائل نشان دهنده این است که برنامه ریزی و مدیریت شهری باید با پیچیدگی های فزاینده همگام شود و از نوآوری و فناوری های جدید بهره برد. از نکات کلیدی مورد بررسی این مفهوم می توان به برنامه ریزی شهری جامع که برای مدیریت رشد شهری و کاهش اثرات منفی بر محیط زیست و جامعه ضروری است اشاره کرد. پایداری شهری به منظور تأمین نیازهای کنونی بدون به خطر انداختن آینده، مشارکت شهروندان و نقش کلیدی آنها در تصمیم گیری و موفقیت طرح های توسعه شهری و چالش های زیست محیطی که تغییرات اقلیمی و تنوع زیستی را مورد بررسی قرار می دهد هم از موارد مهم بررسی توسعه شهری می باشند. به همین منظور باید به بررسی گونه شناسی فضاهای موجود در شهر توجه نمود، روشی که با تکیه بر سنت های مختلف علمی، راهبرد های کلیدی در مباحث فضاهای شهری را برجسته می کند. این دیدگاه می تواند برای بررسی معمارانه و مدیریت فضاهای شهری دیدگاهی مفید باشد. در واقع، مجموعه ای از نقدهای مجزا اما مرتبط درباره وضعیت فضاها وجود دارد که به شناسایی و سازماندهی آنها می پردازد. در همین راستا، انواع مختلفی از فضاهای شهری آشکار می شوند که برای شناسایی و بررسی یک گونه شناسی جدید مورد استفاده قرار می گیرند. در این مقاله به شناسایی و بررسی انواع گونه های فضا در محله شهرستان شهر اصفهان پرداخته و نقش آنها در شهر و توسعه شهری بررسی می شود.

واژه های کلیدی: توسعه شهری، تحلیل فضاهای شهری، شهرستان، گونه شناسی، برنامه ریزی شهری.

^۱ - نویسنده مسئول

تدوین مدلی از عوامل محیطی موثر بر حس تعلق به مکان

در پارک های شهری

امیرحسین پاپی

پژوهشگر دوره دکتری، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

amirhosseinpapi@yahoo.com

سارا جلالیان^۱

استادیار گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

sarajalalian@iauh.ac.ir

چکیده

حس تعلق به مکان، به معنای احساس ارتباط عاطفی و اجتماعی افراد با فضاهای خاص، در پارک ها به طور قابل توجهی تحت تأثیر طراحی و ویژگی های محیطی قرار می گیرد. این حس می تواند از طریق عواملی مانند دسترسی، زیبایی شناسی، امکانات تفریحی و اجتماعی، و فرصت های تعامل با دیگران شکل بگیرد. بستری ایمن و جذاب در پارک ها می تواند به تقویت روابط اجتماعی و افزایش تعاملات بین ساکنان کمک کند که در نهایت منجر به احساس تعلق بیشتری به مکان می شود. به عنوان مثال، پارک هایی که شامل فضاهای نشستن، مسیرهای پیاده روی، و امکانات تفریحی هستند، معمولاً حس تعلق بیشتری در افراد ایجاد می کنند. لذا طراحی با توجه به نیازهای جامعه در ایجاد فضاهای سبز، می تواند حس تعلق به مکان را در افراد بهبود بخشد و به ارتقاء کیفیت زندگی شهری کمک کند. هدف اصلی این تحقیق شناسایی و تدوین یک مدل جامع از عوامل محیطی موثر بر حس تعلق به مکان در پارک های شهری است. این تحقیق از نوع کیفی است با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و منابعی همچون کتاب و منابع اینترنتی می باشد و ابزار جمع آوری اطلاعات فیش برداری و روش تجزیه و تحلیل هم استدلال منطقی است. مدل های پیشنهادی بر اساس داده های به دست آمده از تحلیل های کیفی توسعه داده شده و شامل عوامل کلیدی موثر بر حس تعلق به مکان در پارک های شهری است. عوامل متعددی با یکدیگر و در کنار هم می توانند بر شدت حس تعلق به مکان افراد در پارک تأثیر بگذارند که به صورت کلی به سه دسته تقسیم می شوند که شامل عوامل ادراکی - شناختی، عوامل محیطی - کالبدی و عوامل اجتماعی هستند.

واژه های کلیدی: حس تعلق، مکان، پارک، مدل، عوامل محیطی.

^۱ - نویسنده مسئول

تولید آجر نما با استفاده از ضایعات صنایع سنگ

نسیم دهقانی

مدیرعامل شرکت نقش نور آروند، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان

eng.nasimdehghan@gmail.com

سمیرا محمدی مقدم^۱

دانشجوی مقطع دکتری معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان

mohammadisamira97@gmail.com

چکیده

ضایعات کارخانه ها به ویژه ضایعات سنگ حاصل از صنعت سنگبری دارای ویژگی های فیزیکی و شیمیایی با پتانسیل بالایی برای استفاده به عنوان ماده خام جایگزین در تولید مصالح ساختمانی از جمله آجر هستند. تولید آجر سازگار با محیط زیست برای حفاظت از منابع تجدید ناپذیر، بهبود سلامت زیستی و کاهش هزینه های دفع زباله کاملاً مورد نیاز است. هدف از طرح حاضر در شرکت نقش نور آروند کاربرد ضایعات صنعتی برای تولید آجر نما و تلفیق با معماری سبز و معماری بوم آورد بود. به منظور ساخت آجر در ابتدا فرمولاسیون مواد انجام گرفت. مواد حاصل از ضایعات با نسبت ها و مقادیر مشخص با یکدیگر ترکیب شدند. در مرحله بعد ترکیب حاصل در داخل قالب مخصوص قرار داده شد. سپس جهت عمل آوری در گرماخانه قرار داده شد. فرآیند آرنده بر روی ضایعات سازمان عمران شهرداری اصفهان (مجتمع تولیدی صدف) انجام گرفت. این آجر مشکلات آجرهای موجود در بازار شامل سفیدک، شوره و جلبک زدن را ندارد. همچنین با توجه به میزان جذب رطوبت و مقاومت فشاری این محصول قابلیت استفاده در شرایط آب و هوای مختلف را دارد. وزن پایین نسبت به سایر آجرها، رنگ پذیر و قابل شستشو بودن، مقاومت بالا و کاهش هزینه های تمام شده از مزایای آجر تولید توسط محققان طرح حاضر است. در محصول حاصل علاوه بر پایداری زیست محیطی و خساراتی که این ضایعات کارخانه ای به محیط وارد می نمایند، بحث اقتصادی نیز مورد توجه قرار گرفته است، زیرا هزینه آجر تولید شده به دلیل کاهش مصرف آب، کاهش هزینه حمل و نقل و انرژی در مجموع بسیار کمتر از آجر معمول است.

واژه های کلیدی: آجر، پسماند، محیط زیست، جذب رطوبت، مقاومت فشاری.

^۱ - نویسنده مسئول

جایگاه و تاثیر اسکان پرندگان در سیما و منظر شهری اصفهان

یاسمن رحمانی منش

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Yasiyas.yr@gmail.com

محمدمتین گیوی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Matingivi888@gmail.com

علی الماسی^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

ali_daimondi@yahoo.com

چکیده

این مقاله به بررسی لانه سازی پرندگان و تاثیر آن بر تنوع زیستی در شهر اصفهان می پردازد. لانه سازی یکی از مراحل حیاتی زندگی پرندگان است که به تأمین امنیت و بقای نسل آن ها کمک می کند. در این تحقیق، با استفاده از روش های میدانی و مشاهده ای، رفتارهای لانه سازی پرندگان بومی و مهاجر در مناطق مختلف اصفهان مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها نشان می دهد که انواع مختلفی از پرندگان، از جمله پرندگان جنگلی و آبی، در اصفهان اقدام به لانه سازی می کنند. عواملی چون در دسترس بودن مواد ساخت لانه، شرایط محیطی و وجود شکارچیان، تأثیر زیادی بر انتخاب محل و نوع لانه دارند. همچنین، تغییرات اقلیمی و فعالیت های انسانی مانند توسعه شهری و کشاورزی بر الگوهای لانه سازی و جمعیت پرندگان تأثیر گذار بوده است. این مقاله بر اهمیت حفظ زیستگاه ها و ایجاد محیط های مناسب برای لانه سازی تأکید دارد. با توجه به اثرات منفی تغییرات اقلیمی و فشارهای انسانی، ایجاد پارک ها و فضاهای سبز مناسب برای پرندگان ضروری است. پیشنهاداتی برای مدیریت پایدار منابع طبیعی و حفاظت از پرندگان ارائه می شود. نتایج این تحقیق می تواند به تصمیم گیری های مدیریتی در زمینه حفاظت از تنوع زیستی و برنامه ریزی های محیط زیستی در اصفهان کمک کند.

واژه های کلیدی: استان اصفهان، زیستگاه، پرندگان بومی و مهاجر، لانه سازی پرندگان، آلودگی نوری.

^۱ - نویسنده مسئول

راهکارهای نوین در طراحی منظر پایدار در عرصه خیابان شهری

نیما مومنی

دانشجوی کارشناسی شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

nimamomeni5199@gmail.com

بهاره حقانی

دانشجوی کارشناسی شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Bahareh5723@gmail.com

مژده جمشیدی^۱

استادیار و عضو هیئت علمی گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

mojdeh.jamshidi.84@gmail.com

چکیده

در دنیای امروز با رشد بی سابقه شهرنشینی و تغییرات اقلیمی، نیاز به رویکردهای نوین در طراحی منظر شهری پایدار بیش از پیش احساس می شود. این طراحی ها با استفاده از فناوری های پیشرفته و اصول شهرسازی پایدار به بهبود کیفیت زندگی شهروندان کمک می کنند. طراحی منظر با نگاهی نوین و علمی، می تواند شهرها را به محیط هایی زنده، قابل زیست و پایدار تبدیل کند، جایی که هر عنصر از منظر شهری با هماهنگی و زیبایی طبیعی در خدمت جامعه باشند. منظر پایدار شهری با تکنیک های سبز مانند فضاها سبز عمومی، سقف های سبز و مسیرهای پیاده روی و دوچرخه سواری، به کاهش آلودگی هوا و ایجاد محیط های سالم تر کمک می کند. این پژوهش به معرفی و تحلیل مبانی تئوری منظر و منظر پایدار شهری پرداخته و با استفاده از تجربیات نمونه های اجرا شده، راهکارهای نوین در طراحی منظر شهری پایدار در خیابان های شهری را بررسی می کند. تمرکز بر ایجاد مناظر شهری پایدار، زیبا و زیست پذیر، هدف اصلی این تحقیق است. طراحی خیابان های شهری پایدار به تقویت تعاملات اجتماعی و افزایش حس تعلق کمک می کند. علاوه بر آن در نظر گرفتن کیفیت های طراحی شهری از قبیل خوانایی، سرزندگی و غیره عامل موفقیت طراحی مناظر پایدار خیابان های شهری هستند. این پژوهش از منابع کتابخانه ای و مطالعات اسنادی برای جمع آوری اطلاعات استفاده کرده و با بررسی تجربه های جهانی، راهکارهای اجرایی در زمینه طراحی خیابان های شهری با منظر پایدار ارائه می دهد. توجه به رویکردهای نوین در طراحی منظر شهری پایدار، پاسخی به نیازهای امروز و آینده شهرها در مواجهه با چالش های زیست محیطی و اجتماعی است.

واژه های کلیدی: منظر شهری پایدار، خیابان شهری، راهکارهای طراحی.

^۱ - نویسنده مسئول

ساخت و ساز پایدار در صنعت گردشگری، توجه به شیوه های

پروژه محور ساخت هتل در ایران

نیما گودرزی^۱

کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی یزد

nimamasterkj@yahoo.com

افسانه سلیمی کچویه

کارشناسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی فلاورجان

salimiafsaneh1361@gmail.com

چکیده

می توان با ارائه راهکارهای مناسب مدیریتی در پروژه های ساخت مراکز اقامتی در ایران از اثرات منفی این فعالیت ها کاست. گردشگری صنعتی است که نیاز به توسعه مراکز اقامتی با صرف هزینه های زیاد دارد. این مراکز حوزه های مختلف اقتصاد محلی و ملی را تحت تأثیر قرار داده و نیازمند توجه به بخش های مختلف آن است. به منظور دستیابی به سطوح بالاتر پایداری در پروژه های ساخت مراکز اقامتی، این مطالعه با هدف برجسته کردن مزایای اتخاذ یک رویکرد مشخص کسب و کار پروژه محور با مطالعه ویژگی های فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی مرتبط با پروژه های توسعه ساختمان هتل انجام شد. برخلاف رویکرد رایج کسب و کارها در سطح سازمان، یک کسب و کار پروژه محور اجازه می دهد تا دید جامعی از خلق ارزش، تحویل، پیشنهاد و جذب همه ذی اثران کلیدی درگیر در یک پروژه ساخت و ساز ایجاد شود. نتایج مطالعه بر عوامل موفقیت نوع خاصی از پروژه های ساخت هتل تأکید می کند و با عوامل مهم مرتبط با فعالیت ها و ذی اثران در کسب و کار نتیجه گیری می کند که نتایج یک پروژه ساخت هتل را می توان افزایش داد. چنین عواملی به دانش و تجربه به دست آمده از ساخت و ساز هتل، و به دیدگاه کل نگر در برنامه ریزی و مشارکت همه ذی اثران مرتبط از مرحله طراحی تا تکمیل پروژه مربوط می شود.

واژه های کلیدی: کسب و کار پروژه محور، پایداری، صنعت ساخت و ساز، پروژه های ساخت هتل.

^۱ - نویسنده مسئول

ساختارهای خاکی نوآورانه: بررسی فناوری کیسه خاک

در معماری معاصر

علی اسدی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

aliasadia2@yahoo.com

آتیه بشیری

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

atiehbsh9775@gmail.com

احمد علی عابدی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

ahmad78abedi@gmail.com

احمد رضا طاهری اصل^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Taheriasl2000@gmail.com

چکیده

این پژوهش به بررسی و تحلیل فناوری ساخت با کیسه های خاک به عنوان یکی از روش های نوین و پایدار در معماری می پردازد. هدف اصلی مطالعه، ارزیابی تأثیرات این فناوری در کاهش هزینه های ساخت، افزایش مقاومت سازه ها در برابر زلزله و بهبود پایداری زیست محیطی است. برای دستیابی به این اهداف، روش تحقیق شامل تحلیل کیفی مطالعات موردی از پروژه های موفق در مناطق زلزله خیز و همچنین مدل سازی عددی رفتار سازه های کیسه خاکی تحت بارهای لرزه ای بوده است. نتایج نشان داد که سازه های کیسه خاکی علاوه بر مقرون به صرفه بودن، عملکرد بسیار مطلوبی در برابر نیروهای لرزه ای دارند و می توانند به عنوان راهکاری موثر برای ساخت و ساز در مناطق کم درآمد و حادثه خیز مورد استفاده قرار گیرند. این پژوهش همچنین بر اهمیت آموزش های محلی و حمایت های دولتی برای گسترش این فناوری تأکید می کند. یافته ها نشان دهنده پتانسیل بالای این روش برای بهبود کیفیت زندگی و توسعه پایدار در جوامع مختلف است.

واژه های کلیدی: معماری پایدار، فناوری کیسه خاک، سازه های خاکی، پایداری زیست محیطی، مقاومت لرزه ای.

^۱ - نویسنده مسئول

سازگاری اقلیمی و پوسته های هوشمند: یک رویکرد نوین

در طراحی ساختمان های پایدار

حمیدرضا بنی انصاری^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

hamidreza.baniansari@iau.ac.ir

محمد اصلانی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Mohammadaslani63@yahoo.com

فاطمه السادات مجیدی

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Fs.majidi@khuisf.ac.ir

چکیده

مسئله اقلیم و معماری، به ویژه در زمینه جغرافیای فرهنگی، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بررسی نقش اقلیم در فرم ساختمان ها نه تنها به معنای نادیده گرفتن آن نیست، بلکه نشان دهنده تأثیر عمیق شرایط اقلیمی بر طراحی، الزامات، انتخاب تجهیزات و روش های ساخت و ساز است. این پژوهش به مطالعه نانو پوسته های هوشمند می پردازد که بخشی از یک برنامه جامع ساختمان هوشمند محسوب می شوند و به عملکرد پاسخگو آنها مرتبط است. هدف این تحقیق، ارائه یک چارچوب اکتشافی برای ارزیابی نماهای سازگار با اقلیم و پوسته های هوشمند ساختمان است که با استفاده از انرژی محیطی، قابلیت ایجاد شرایط حرارتی مناسب در داخل ساختمان را دارند. روش تحقیق به کاررفته، ترکیبی از مطالعات موردی با فرآیند توصیفی - تطبیقی است و اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه ای و استدلال منطقی جمع آوری شده است. نتایج نشان می دهد که «پوسته هوشمند» جزء کلیدی ساختمان هوشمند است و به عنوان عنصری که فضای داخلی مسکونی را احاطه می کند، عمل می کند. همچنین، نماهای ساختمان نقش مهمی در اتلاف انرژی دارند و مصرف انرژی برای تأمین آسایش در فضای داخلی، تحت کنترل و مدیریت جامع پوسته های سازگار با اقلیم قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: پوسته های هوشمند ساختمان، نانو تکنولوژی، خانه های اقلیمی، صرفه جویی انرژی، سازگاری اقلیمی.

^۱ - نویسنده مسئول

شاخصه های موثر بر تهویه طبیعی در ساختمانهای مسکونی

اقلیم گرم و خشک

حامد زینلی بروجنی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Zhamed7@gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

ساختمان‌ها نقش اصلی در فراهم کردن محیط داخلی مناسب برای ساکنین دارند و برای این منظور انرژی زیادی مصرف می‌کنند. از این رو در پژوهش حاضر، هدف اصلی، بهبود تهویه فضای داخلی در اقلیم گرم و خشک با بررسی شاخص های تهویه طبیعی در ساختمانهای مسکونی بوده است. فرم و تناسب کالبدی عناصر اقلیمی پاسخگو همچون ایوان ها، فضاهای باز و نیمه باز، تناسب و اندازه عناصر در ساختمان و ظرفیت حرارتی مصالح به کار رفته و واکنش آن ها به شرایط آب و هوایی محیط پیرامون مهم ترین ساختار تشکیل دهنده این پژوهش بوده است. بر این اساس شناخت عملکرد حرارتی عناصر اقلیمی بوم گرا و تأثیرگذاری آنها در بهبود تهویه طبیعی از اهمیت و ضرورت پژوهش بوده است. این نوشتار مؤلفه های تأثیرگذار و نقش آن ها در بهبود تهویه طبیعی را مورد بررسی قرار می دهد. با هدف تحلیل بهینه ترین حالت بهره مندی از وزش باد جهت تهویه طبیعی در فضاهای مسکونی در اقلیم گرم و خشک، متداول ترین شاخصه های معماری خانه های حیاط مرکزی از لحاظ فرم اتاق، فرم حیاط، فرم فضای نیمه باز، نوع بازشوهای ورودی و خروجی اتاق، عمق فضای نیمه باز می باشد. لذا در این مقاله نتایج پژوهش هایی در مورد تهویه طبیعی در ساختمانهای مسکونی، جمع آوری و با دسته بندی در کنار یکدیگر قرار گرفته اند. این پیشنهادات ارائه شده به ساختمانها کمک خواهد کرد تا طرح های بهتری برای افزایش کارایی تهویه طبیعی در ساختمانها، با ارائه یک پیکره بندی مناسب به وجود آورد.

واژه های کلیدی: تهویه طبیعی- کاهش مصرف انرژی- اقلیم گرم و خشک- ساختمان های مسکونی.

^۱- نویسنده مسئول

شاخصه های کلیدی مسکن سبز، گامی به سوی آینده پایدار

گلناز شمسایی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

Shamsaiegolnaz@gmail.com

محمد بهاروند^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

baharvand12@gmail.com

چکیده

امروزه بحران تغییرات آب و هوایی یکی از مهم ترین چالش های بشریت است. صنعت ساختمان، به عنوان یکی از بزرگ ترین منابع انتشار گازهای گلخانه ای، نقشی کلیدی در این بحران ایفا می کند. در این راستا، اتخاذ رویکردی پایدار در طراحی و ساخت مسکن، امری ضروری است. مسکن سبز به عنوان راه حلی نوآورانه برای این چالش، به دنبال طراحی و ساخت بناهایی است که با محیط زیست سازگارتر باشند. برای دستیابی به اهداف مسکن سبز، شناخت شاخصه های کلیدی در طراحی و ساخت بناها ضروری است. این پژوهش با استفاده از روش تحقیق کیفی و بررسی سیستماتیک ۲۵ مقاله، به بررسی و رتبه بندی اهمیت و اولویت مؤلفه های کلیدی ساختمان سبز می پردازد. نتایج نشان می دهد که شاخصه معماری و ساخت بیشترین تکرار را در بین مقالات دارد و پس از آن به ترتیب شاخص های کیفیت محیط خرد، مدیریت پایدار، سبزی و محیط کلان و مکان، با توجه به وزن دهی های انجام شده، رتبه بندی شده اند. در میان مؤلفه های شاخصه معماری و ساخت، مؤلفه منابع و مصالح با بیشترین سهم (۲۶٪) و تعداد ۱۳ مؤلفه نسبت به مؤلفه های استخراج شده، در صدر قرار دارد. پس از آن، زیرساخت های سبز با (۱۸٪) در رتبه بعدی قرار دارد و مؤلفه های زیرساخت سبز خارجی و سپس مصالح تجدید پذیر از نظر تکرار و ارجحیت در مقالات، حائز اهمیت ترین جایگاه را در میان مؤلفه های کلیدی ساخت و معماری دارند.

واژه های کلیدی: ساخت و ساز سبز، مسکن سبز، شاخصه های کلیدی مسکن سبز، پایداری.

^۱ - نویسنده مسئول

شناخت عوامل تاثیرگذار بر واکنش های هیجانی و رفتار کاربران در مراکز خرید (با تمرکز بر تفاوت های جنسیتی در ادراک محیط)

سیدکیانوش احمدی

پژوهشگر دوره دکتری، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

ahmadi.skianoosh@gmail.com

سارا جلالیان^۱

استادیار گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

sarajalalian@iauh.ac.ir

چکیده

رفتار، همان واکنشی است که در برابر یک عمل یا کنش بیرونی از موجود زنده سر می زند. متغیر های زیادی مانند جنسیت فرد، سن، تحصیلات، شغل و وضعیت اجتماعی می تواند تفاوت های ادراکی مختلف و به طبع آن، واکنش های هیجانی و رفتاری متفاوتی در افراد ایجاد کند، که در این بین جنسیت یکی از بنیادی ترین عوامل تاثیرگذار بر ادراک محیط در فضاهای اجتماعی، خدماتی، تجاری و ... به شمار می آید. این پژوهش با هدف بررسی تفاوت های جنسیتی در ادراک محیط و تاثیر آن بر واکنش های هیجانی و رفتار کاربران در مراکز خرید شکل گرفته است. این پژوهش با رویکردی کیفی در بستر مطالعات کتابخانه ای و با استفاده از ابزار فیش برداری و به طور کلی بر اساس اسناد توصیفی- تحلیلی انجام شد و در روش تجزیه و تحلیل داده ها، از سامانه استدلال منطقی بهره گرفته شد. نتایج نشان داد که زنان و مردان، به شکل های مختلفی به محیط، بر اساس عوامل کالبدی (مانند موقعیت فضا، تنوع، وضوح، نورپردازی و رنگ، تجهیزات، پاکیزگی، دسترسی و ...) و عوامل ادراکی (مانند هویت، تنوع فضا، خوانایی و ...) و تعامل کاربران با پرسنل مراکز خرید واکنش نشان می دهند. بنابراین با شناخت عوامل تاثیرگذار بر واکنش های هیجانی و رفتار در مراکز خرید می توان، در آینده، مدل های متفاوتی از قبیل، مدل های تاثیرگذاری انگیزشی، فرهنگی و محیطی را بر اساس فرضیات استوار بر متغیر جنسیت، طراحی نمود.

واژه های کلیدی: ادراک محیط، واکنش های هیجانی، جنسیت، معماری، مراکز خرید.

^۱- نویسنده مسئول

شناسایی چالش ها و موانع تحقق مسکن اجتماعی پایدار

مهسا اتحادیه

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت پروژه و ساخت، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر ایران

etehadiemahsa@gmail.com

رضا فلسفی^۱

عضو هیئت علمی رشته مدیریت پروژه و ساخت، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر ایران

falsafi.projects@gmail.com

چکیده

توسعه مفهوم مسکن اجتماعی پایدار به منظور تأمین مسکن به دلیل افزایش جمعیت در شهرها در عین حفظ کیفیت زندگی آنان بسیار مورد توجه قرار گرفته است. هرچند توصیه های فراوانی برای ایجاد یک مسکن اجتماعی پایدار که باید علاوه بر تأمین سرپناه، مشتمل بر هر سه منفعت اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی نیز باشد، اما چالش های متنوعی در این مسیر وجود دارد که باید به آن ها پرداخته شود؛ چراکه احتمال دستیابی به توسعه پایدار در مسکن ارزان قیمت اجتماعی، به دلیل موانع موجود، هنوز پایین است و بنابراین، برای تقویت اجرای سیاست های مسکن اجتماعی پایدار، شناسایی چالش های مذکور ضروری است. در این راستا، پژوهش حاضر با رویکرد مطالعه کتابخانه ای از طریق مرور جامع و تفصیلی مقالات منتخب و تحلیل محتوای آنها انجام شده است. بررسی موشکافانه ی پژوهش های صورت گرفته در این حوزه نشان داد که چالش های مربوطه به حوزه های طراحی، ساخت، محدودیت های مالی و موانع قانونی و محدود بوده است. همچنین بر اساس این نتایج، چالش های نهادی و مسائل و موانع مرتبط با مدیریت پروژه مغفول واقع شده و به طور تفصیلی و متمرکز مورد پژوهش قرار نگرفته است.

واژه های کلیدی: مدیریت پروژه، مسکن اجتماعی، پایداری.

^۱ - نویسنده مسئول (استاد راهنما)

طراحی و برنامه ریزی محله خلاق با استفاده از تجارب بین المللی (نمونه موردی: محله همدانیان منطقه ۴ شهر اصفهان)

محمد حسین دبیرزاده^۱

دانشجوی دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
mohammaddabirdk@gmail.com

میترا سلیمانی

دانشجوی دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
Soleymanimitra71@gmail.com

چکیده

محله ها به عنوان مراکز نوآوری و خلاقیت، نقشی کلیدی در توسعه پایدار و فرهنگی ایفا می کنند. محله های خلاق محیطی برای تجلی هنر و نوآوری های علمی و بستری برای تعاملات فرهنگی و اجتماعی فراهم می آورند. این محله ها با بهره گیری از تجارب بین المللی و ظرفیت های محلی، محیطی ایجاد می کنند که هر شهروند بتواند از توانمندی های خود به طور کامل بهره برداری کند. شهر اصفهان و به ویژه محله همدانیان در منطقه ۴، دارای چنین پتانسیلی می باشد، که می توان از آن برای تبدیل این منطقه به یک محله خلاق استفاده کرد. هدف این پژوهش، برنامه ریزی دقیق برای ایجاد محله ای با هویت و غرور محلی است که نه تنها به بهبود کیفیت زندگی شهروندان کمک کند، بلکه به تقویت اقتصاد محلی و جذب سرمایه های انسانی و اجتماعی خلاق نیز منجر شود. با الگوگیری از موفقیت های جهانی، تلاش شده تا شهری با هویت و غرور محلی که کیفیت زندگی را ارتقا داده و اقتصاد محلی را تقویت می کند، ایجاد شود. این پژوهش نشان می دهد که اصفهان می تواند به نمونه ای برای سایر شهرها در مسیر تبدیل شدن به شهری پویا تبدیل گردد. در اجرای این طرح، ویژگی های محله همدانیان به عنوان محله خلاق بررسی و تحلیل شده است. روش تحقیق به کار رفته، توصیفی-تحلیلی بوده و نتایج حاکی از آن است که این رویکرد به بهبود کیفیت زندگی و تقویت اقتصادی منطقه منجر خواهد شد. نتیجه گیری نشان می دهد که با معرفی مفاهیم و ویژگی های محله خلاق در همدانیان، می توان تأثیر مثبتی بر روی شهر اصفهان و شهرت آن به عنوان محله خلاق داشت.

واژه های کلیدی: محله خلاق، توسعه پایدار، تجارب بین المللی، تعاملات فرهنگی و اجتماعی، محله همدانیان منطقه ۴ شهر اصفهان.

^۱ - نویسنده مسئول

عوامل موثر در پراکندگی و مکان یابی مساجد محدوده های شهری

نمونه موردی: شهر اردبیل

زهرای قیاسی اینی علیا^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

Ghzahra649@gmail.com

حسین نظم فر

استاد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

Nazmfar@uma.ic.ir

منصور رحمتی

دانشیار، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

Rahmati1358@mail.com

چکیده

مسجد مکانی است برای ابراز بندگی و عرض سپاس به درگاه خداوند و محلی است برای سجده در پیشگاه پروردگار در برابر همه نعمت ها و موهبت های مادی و معنوی. در ابتدای تاسیس مساجد فقط مختص فعالیت های عبادی و اقامه نماز نبود بلکه علاوه بر کارهای عبادی، کارکردهای دیگری از جمله فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، علمی و قضایی نیز داشت که نشانگر تاثیر مساجد بر تداوم حیات اجتماعی مسلمانان است. این پژوهش از نوع کاربردی بوده و از روش توصیفی-تحلیلی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده از ابزارهای موجود در نرم افزار GIS از جمله: تراکم مساجد، سرانه مساجد، الگوی پراکندگی، جهت پراکنش مساجد، میانگین مرکزی مساجد، مسافت استاندارد و ... استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بیشترین تعداد مساجد با بیشترین میانگین مساحت در منطقه ۱ قرار گرفته است و کمترین مساجد در منطقه ۳ قرار گرفته است که کمترین سرانه را دارد. منطقه ۱ به دلیل بافت قدیمی شهر دسترسی به مساجد آسان است. الگوی توزیع مساجد در سطح شهر اردبیل خوشه ای است و همچنین جهت پراکندگی مساجد شمال غربی - جنوب شرقی است که این به مفهوم محرومیت نواحی حاشیه ای شهر از این کاربری ها و دسترسی مطلوب هسته مرکزی شهر است.

واژه های کلیدی: "تحلیل فضایی"، "کاربری مذهبی"، "اردبیل"، "الگوی فضایی".

^۱ - نویسنده مسئول

قابلیت های نماهای هوشمند موثر بر کاهش مصرف انرژی

علی صندوقی

دانشجوی دکتری معماری، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی استان مازندران، واحد نور، نور، مازندران

ali.sandoghi@gmail.com

اکرم خلیلی^۱

استادیار گروه معماری، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی استان مازندران، واحد نور، نور، مازندران

khalili.iaunour@gmail.com

سیامک نیری فلاح

استادیار گروه معماری، دانشکده معماری، دانشگاه آزاد اسلامی استان مازندران، واحد نور، نور، مازندران

siyamak.nayyeri@gmail.com

چکیده

در عصر حاضر سرعت پیشرفت و توسعه علم هر روز روندی افزایشی دارد، در این بین ساختمان ها دیگر به عنوان سکونت و سر پناه که در گذشته از آن استفاده می شد نیست و نقش عمده ای در مصرف انرژی جوامع امروزی دارد از این رو با صنعتی شدن هر چه بیشتر جوامع، نیاز انسان برای ماندن در فضای بسته هر روز بیشتر و بیشتر می شود و سهم مصرف انرژی ساختمان ها به طور افزایشده ای از بخش های صنعت و حمل و نقل پیشی گرفته است. نمای ساختمان عنصر اصلی در جذب و هدر رفت انرژی محسوب می شود و می تواند نقش بسزایی در کاهش یا افزایش مصرف انرژی ایفا کند. نماهای هوشمند نوعی از نماهای نو ظهور هستند که با استفاده از مصالح هوشمند باعث کنترل دما، کنترل روشنایی، تهویه طبیعی، و تولید انرژی می گردند. قابلیت های نماهای هوشمند کدام اند؟، چگونه می توان با بهره گیری از نمای هوشمند به کاهش مصرف انرژی در ساختمان ها کمک کرد؟، این پژوهش بر آن است تا با بهره گیری از روش کیفی و بر اساس اسناد کتابخانه ای و منابع اینترنتی، به بررسی عوامل موثر کاهش مصرف انرژی به وسیله نماهای هوشمند بپردازد و نتایج بیانگر آن است که کنترل هوشمند نما در بهبود مصرف انرژی نقش بسزایی دارد.

واژه های کلیدی: نمای هوشمند، معماری پایدار، بهینه سازی مصرف انرژی، محیط زیست.

^۱ - نویسنده مسئول

کاربری های آموزشی شهر اردبیل و نقش آن بر ترافیک شهری

سودا رحیمی اینی سفلی^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل

Sevdarahami1400@gmail.com

حسین نظم فر

استاد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

nazmfar20@yahoo.com

منصور رحمتی

دانشیار، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

Rahmati1358@gmail.com

چکیده

بخش زیادی از جمعیت کل کشور تحت تأثیر و در ارتباط با مراکز آموزشی، با این مراکز به طور مستقیم درگیر بوده و روزانه جهت دستیابی به این مراکز، سفرهای درون شهری انجام می گیرد. این پژوهش از نوع کاربردی بوده و از روش توصیفی - تحلیلی استفاده گردیده است. از ابزارهای موجود در نرم افزار ArcGIS برای تجزیه و تحلیل مواردی از جمله تراکم مراکز آموزشی، جهت پراکنش مراکز آموزشی، میانگین مساحت مراکز آموزشی، سرانه آموزشی، الگوی پراکندگی مراکز آموزشی، مسافت استاندارد، میانگین مرکزی استفاده شده است. بیشترین تعداد مراکز آموزشی در منطقه یک قرار گرفته است و مراکز دو، سه، چهار و پنج در رتبه های بعدی واقع شده است. از لحاظ دسترسی نیز مراکز آموزشی که در سطح شهر واقع شده اند مناسب بوده و بخش های شمال شرقی و جنوب شهر دسترسی ضعیفی به مراکز آموزشی دارند. نحوه ی پراکندگی مراکز آموزشی در شهر اردبیل خوشه ای می باشد. یکی از مهمترین عوامل ترافیک شهر اردبیل، تعداد و نرخ سفر با هدف تحصیلی می باشد که معلم و کادر مدارس با نرخ ۲/۷ دارای بیشترین نرخ سفر سواره هستند و سفرهای روزانه با هدف تحصیلی به عنوان دومین عامل در بروز حجم بالای ترافیک محسوب می شود. با این وجود علاوه بر نرخ سفر عامل دیگر ترافیک منطقه تمرکز زیاد مراکز آموزشی از جمله آموزشگاه ها و دبیرستان ها در مرکز شهر می باشد.

واژه های کلیدی: توزیع فضایی، کاربری آموزشی، تولید و جذب سفر، ترافیک، شهر اردبیل.

^۱ - نویسنده مسئول

مجموعه اقامتی، درمانی کودکان اوتیسم با رویکرد معماری سبز

عباس صدąقی^۱

گروه معماری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

sedaghati7263@gmail.com

آیاتای امامداد

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران

ayatay.emd@gmail.com

چکیده

در جوامع مدرن، تعداد افرادی که به اختلالات عملکردی مرتبط با طیف اوتیسم مبتلا هستند به طور قابل توجهی در حال افزایش است. این امر نیازمند رویکردی تخصصی در طراحی فضا برای این افراد است، به ویژه در مکان هایی که کودکان مبتلا به اختلالات طیف اوتیسم زمان زیادی را سپری می کنند. پژوهش حاضر، که با هدف کاربردی و به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است، به بررسی و شناسایی ضوابط طراحی فضاهای اقامتی- درمانی برای کودکان اوتیسم می پردازد. یافته ها نشان می دهند که طراحی و چیدمان اتاق های درمانی می تواند تأثیر عمیقی بر رفتار این کودکان داشته باشد. توجه ویژه به ابعاد و تناسب فضاها، ایجاد حس نظم، استفاده مناسب از نور خورشید، سایه سازی، و تهویه مطلوب ضروری است. همچنین، کاهش جزئیات غیرضروری که می تواند منجر به بروز رفتارهای پرخاشگرانه و کاهش تمرکز شود، اهمیت دارد. یکی دیگر از عناصر کلیدی، تجهیز مناسب فضاها و ارائه اطلاعات واضح درباره عملکرد و اهداف هر منطقه یا ایجاد بخش های مشخص و قابل تشخیص است.

واژه های کلیدی: اوتیسم، کودکان، فضای اقامتی، فضای درمانی، معماری سبز.

^۱- نویسنده مسئول

مدیریت و برنامه ریزی شهری پایدار در مناطق گرم و خشک:

مطالعه موردی شهر یزد با تمرکز بر بهره‌وری آب و انرژی

نسترن مرزبان پناه ماکلوانی

دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

Nastaran.marzban@ut.ac.ir

سعید کریمی^۱

استادیار، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

karimis@ut.ac.ir

چکیده

این مقاله به بررسی چالش‌های مدیریت شهری در شهر یزد، واقع در اقلیم گرم و خشک ایران، پرداخته و مدل‌های نوین برنامه‌ریزی پایدار شهری را ارائه می‌دهد. باتوجه به کاهش منابع آب زیرزمینی، افزایش دمای متوسط هوا، و رشد سریع جمعیت، نیاز به تغییر رویکردهای سنتی و بهره‌گیری از فناوری‌های مدرن در مدیریت منابع بیش‌ازپیش احساس می‌شود. تحقیق حاضر با رویکرد توصیفی - تحلیلی، داده‌های اولیه و ثانویه را از طریق مصاحبه، پرسش‌نامه، و منابع علمی معتبر گردآوری کرده و با استفاده از روش‌های کیفی و کمی به تحلیل آنها پرداخته است. مدل پیشنهادی این پژوهش بر اساس ترکیبی از دانش بومی و فناوری‌های نوین، راهکارهایی مانند بهره‌گیری از انرژی خورشیدی، استفاده از سیستم‌های تهویه طبیعی و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل پایدار را به‌عنوان راه‌حلی عملی معرفی می‌کند. نتایج نشان می‌دهد که رویکرد جامع و میان‌رشته‌ای، شامل مدیریت یکپارچه منابع آب، انرژی، و زیرساخت‌های سبز، می‌تواند به بهبود پایداری و کیفیت زندگی شهری کمک کند. این مدل به‌عنوان الگویی موفق برای سایر شهرهای ایران که با مشکلات مشابهی مواجه هستند، پیشنهاد می‌شود و می‌تواند به سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان شهری در اتخاذ تصمیمات بهتر کمک کند.

واژه‌های کلیدی: برنامه‌ریزی پایدار شهری، مدیریت منابع آب، انرژی خورشیدی، شهر یزد، تغییرات اقلیم.

^۱ - نویسنده مسئول

مراتب بینابینی و بازخوانی مفهوم وصال مطالعه‌ی موردی:

مسجد امام اصفهان^۱

پگاه شیرازپور

دانشجوی دکتری تخصصی، گروه معماری، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

pegah.shirazpour@gmail.com

فرح حبیب^۲

استادیار گروه معماری، دانشکده‌ی فنی و مهندسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

frh_habib@yhoo.com

نسیم اشرافی

استادیار گروه معماری، واحد پردیس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

ashrafi@pardisiau.ac.ir

چکیده

انتقال از یک فضا به فضای دیگر به واسطه فضایی سوم رخ می‌دهد که به عنوان فضای بینابینی شناخته می‌شود و حرکتی از ظاهر به باطن را ممکن می‌سازد. این فضا، مخاطب را در مسیری به سوی مقصدی مشخص که در این مقاله «وصال» نامیده می‌شود، هدایت می‌کند. پژوهش حاضر با سیری از ظاهر به باطن، در پی یافتن حقیقت فضای بینابینی در معماری است. ابتدا این مفهوم در ارتباط با احوال انسان بررسی شده و سپس به عنوان موضوعی در معماری، نقش فضاهای بینابینی در سلسله مراتب حرکت از جلوخان تا گنبدخانه مسجد امام اصفهان تحلیل شده است. این پژوهش با رویکرد کیفی و روش توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر استدلال منطقی، ابتدا به تعریف محدوده و تحلیل کنش، برهم کنش و واکنش میان دو محدوده درون و بیرون پرداخته و سپس مدلی نظری از مفهوم فضای بینابینی ارائه می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که در این مسیر سه مرحله انتقال، دریافت و وصال وجود دارد که حالت‌های تقابل، تعامل و توافق را در فضاهای بینابینی ایجاد می‌کنند. این فضاها با ایجاد تجربیات مختلف در میان بودن، مخاطب را در مراتب مختلف حرکت از جلوخان به گنبدخانه دچار تحول کرده و او را برای وصال به حقیقت معماری آماده می‌سازند. مراتب گذار در فضای بینابینی معماری به ترتیب با مفاهیم «انفصال/دریافت، گذار/برداشت و اتصال/تحول» تعریف می‌شود. بنابراین، فضای بینابینی تنها مسیری برای گذر از یک فضا به فضای دیگر نیست، بلکه گستره‌ای معنایی است که از فصل تا وصل، حقایقی را آشکار کرده و زمینه‌ای برای تحول و حضور فراهم می‌آورد.

واژه های کلیدی: فضای بینابینی، وصال، ظاهر و باطن، مراتب معماری، مسجد امام.

^۱- این مقاله برگرفته از رساله‌ی دکتری «پگاه شیرازپور» با عنوان «بازخوانی مفهوم وصال در معماری فضاهای بینابینی مساجد ساخته شده در دوره صفوی شهر اصفهان»، به راهنمایی دکتر «فرح حبیب» و مشاوره‌ی دکتر «نسیم اشرافی» است.

^۲- نویسنده مسئول

مروری بر کاربرد شبیه سازی پارامتریک در ارزیابی عملکرد ساختمان:

مطالعه موردی نمای ساختمان^۱

سید محمد مهدی میرممتاز

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Sm.mirmomtaz@gmail.com

محمد بهاروند^۲

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Baharvand12@gmail.com

نرگس دهقان

گروه معماری، مرکز تحقیقات افق های نوین در معماری و شهرسازی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران
dehghan@par.iaun.ac.ir

تبسم صفی خانی

استادیار گروه معماری، مرکز تحقیقات گردشگری معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

tabassomsafikhani@yahoo.com

چکیده

در سال های اخیر، شبیه سازی پارامتریک به عنوان ابزاری مؤثر در ارزیابی عملکرد ساختمان ها مورد توجه قرار گرفته است. چراکه، انعطاف پذیری و جوابدهی این ابزارها به تغییرات طراحی نسبت به روش های گذشته، موجب شده مدل های پارامتریک مدلی مفید و کاربردی به ویژه در طراحی مدل های پیچیده و منحصر به فرد تبدیل نماید. از سوی دیگر، با استفاده از روش های شبیه سازی، می توان عملکرد ساختمان ها را از نظر مصرف انرژی، آسایش بصری و آسایش حرارتی و همچنین بهره مندی از نور روز ارزیابی نمود. با این وصف، طراحی پارامتریک با رویکرد معماری پایدار مورد استفاده زیادی قرار گرفته است. بر این مبنا، این مقاله به بررسی کاربرد شبیه سازی پارامتریک در ارزیابی عملکرد نمای ساختمان ها با تمرکز بر سایبان های متحرک پرداخته است. این مقاله همچنین به بررسی مطالعات موردی و نتایج حاصل از تحقیقات اخیر در این زمینه می پردازد. روش پژوهش در این مقاله مروری، مطالعات کتابخانه ای است. نتایج نشان می دهند که استفاده از سایبان های متحرک می تواند به طور قابل توجهی در بهره وری عملکرد انرژی ساختمان ها، بهینه سازی آسایش بصری و حرارتی و همچنین بهینه سازی آسایش بصری یا حرارتی و بهره وری عملکرد انرژی به صورت همزمان مؤثر باشد.

واژه های کلیدی: شبیه سازی پارامتریک، سایبان های متحرک، بهینه سازی انرژی، بهره وری نور روز، آسایش بصری و حرارتی.

^۱ - مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری نگارنده اول با عنوان "تحلیل پارامتریک نماهای متحرک در ساختمان های اداری اقلیم گرم و خشک به منظور بهینه سازی آسایش بصری و بهره وری مصرف انرژی" به راهنمایی نگارندگان دوم و سوم می باشد که در دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان) در حال انجام است.

^۲ - نویسنده مسئول

مطالعه تطبیقی سازمان فضایی خانه های اعیانی دوره قاجار

در شهر انارک

امید باقری انارکی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
omid.baghery.a@gmail.com

مریم قاسمی سیجانی^۱

دانشیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
mghasemi@khuisf.ac.ir

سیده مرضیه طبائیان

دانشیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
tabaeian@khuisf.ac.ir

چکیده

معماری اصیل ایرانی در هر اقلیم و دوره تاریخی به فراخور زمان و مکان، خود را با بستر و زمینه هماهنگ و برای کاربران خویش بهترین شرایط را فراهم نموده و یا حداقل در تلاش بوده است که این شرایط را فراهم آورد می توان از این عمل با عنوان سازمان یابی فضایی یاد کرد، اقدامی که فرایندی و پردازشی است. مردمان برای حضور پیوسته در این سرزمین، فضا را برای زیستن مطلوب، سازمان دادند. همانطور که مردمان شهر انارک برای بقا در کویر این موارد را رعایت نمودند، انارک در اقلیم گرم و خشک قرار گرفته و در دوره توسعه ی شهر در زمان قاجار این امر به خوبی به چشم می خورد که هدف از خلق فضا آسایش و راحتی کاربران بوده است. این پژوهش سعی دارد با یک مطالعه تطبیقی ساختار فضایی را در خانه ها با مقوله ی الگوهای فضایی (باز، بسته و پوشیده) بررسی کند، به این منظور روش تحقیق از نظر هدف، کاربردی بوده و در تحلیل داده ها از روش قیاسی و تطبیق استفاده شده است. همچنین گردآوری داده ها بر پایه مطالعات میدانی، اسنادی و کتابخانه ای می باشد. در این پژوهش هفت خانه در شهر انارک که توسط سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ثبت شده اند و قدمت آنها به دوره ی قاجار باز می گردد انتخاب و مورد مطالعه و تحلیل قرار گرفته اند. این خانه ها که توسط سازمان میراث فرهنگی ثبت شده اند همگی در یک محدوده ی مشخص در زمان توسعه شهر طراحی و ساخته شده اند.

واژه های کلیدی: انارک، سازمان فضایی، خانه های اعیانی دوره ی قاجار.

^۱ - نویسنده مسئول

مطالعه انسان شناختی معماری ایرانی در باغ موزه های شهر تهران

سید امیر عباس سعیدی مدنی

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

a.amirsaeidi@gmail.com

چکیده

انسان شناسی عبارت است از مطالعه انسان در ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماعی و زیستی در دوره های مختلف تاریخی و موزه ها نقش حیاتی در نشان دادن مجموعه تحولات و تغییرات فرهنگی، اجتماعی و زیستی جوامع بشری دارند. جوامع بشری نقشی بدیع و ماندگاری در پدیده های مختلف فرهنگی داشته و معماری به عنوان یک پدیده فرهنگی همیشه نقش مهمی در هویت و تمدن ملل داشته است و موزه ها از معدود مراکز حافظان یادگاران نسل های گذشته و هویت و تمدن جوامع در جهان هستند که توانسته اند این هویت و تمدن را به نسل امروزی خود به نمایش بگذارند. سوال اصلی این است چگونه می توان از المان های معماری ایرانی که به عنوان نمادها و نشانه های معماری ایرانی در طول تاریخ بوده است در معماری امروزی خود به عنوان یک هویت ارزشی ایرانی آن را حفظ و استفاده کنیم. در این پژوهش نوع تحقیق، از نوع روش کیفی توصیفی-تحلیلی و گردآوری اطلاعات مورد نیاز تحقیق از منابع کتابخانه ای صورت گرفته. با توجه به پیشرفت مطالعات علمی در زمینه های معماری ایرانی، نشان از تغییر و تحولات در سیر حرکت فکری معماران در حوزه معماری را نشان می دهد که مویدی بر نیازهای جدید در طراحی موزه ها در حوزه معماری جدید است؛ مطالعه انسان شناسی معماری در طراحی موزه های مختلف در ایران بحث جدیدی در هویت معماری ایرانی در حوزه معماری موزه ها را به ما نشان می دهد که باید تحولات جدیدی را در این باب به وجود آید تا بهتر بتوان از المان های مختلف ایرانی به عنوان نمادها و نشانه های معماری ایرانی در معماری روز ایران بیشتر استفاده کرد.

واژه های کلیدی: هویت، باغ موزه، انسان شناسی، معماری، تغییرات و تحولات.

مطالعه تطبیقی معماری بومی اقلیم گرم و مرطوب کلکته و بندرعباس

محمد بیطرف

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

mb.artifice@gmail.com

امیر بهزاد برومند

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

apple.amirbehzad@gmail.com

فاطمه السادات مجیدی

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

m.artmies@gmail.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

این پژوهش به بررسی تأثیر اقلیم گرم و مرطوب بر طراحی مسکن و معماری ساختمان‌ها در دو شهر کلکته و بندرعباس، به عنوان نمونه‌های موردی، می‌پردازد. هدف اصلی تحقیق، ارزیابی سازگاری معماری بومی این مناطق با شرایط اقلیمی و تأثیر آن بر آسایش زیستی ساکنان است. در این راستا، عناصر کلیدی مانند بافت شهری، فرم و نمای ساختمان‌ها، پوشش و نوع مصالح به کار رفته، کاربری فضاها و به طور خاص نقش حیاط‌ها به عنوان عناصر تنظیم‌کننده‌ی میکروکلیم مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. روش تحقیق شامل رویکردهای توصیفی و تحلیلی بوده و با استفاده از روش مطالعه موردی، به مقایسه تطبیقی این دو شهر پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که معماری بومی در هر دو منطقه به عنوان پاسخی سازگار با اقلیم و نیازهای انسانی، راهکاری مؤثر برای تأمین آسایش محیطی و بهبود کیفیت زیستی ارائه کرده است. بهره‌گیری از این الگوهای معماری بومی می‌تواند به طراحی مسکن و شهرسازی پایدار در مناطق مشابه کمک کند و به عنوان مدلی الهام‌بخش برای بهبود سازگاری معماری با اقلیم و کاهش چالش‌های محیطی به کار گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: معماری بومی، اقلیم گرم و مرطوب، سازگاری اقلیمی، کلکته و بندرعباس، پایداری محیطی.

^۱ - نویسنده مسئول

مطالعه تطبیقی معماری بومی اقلیم گرم و خشک

(نمونه موردی نایین و سیستان)

آزاده توکل

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Azadeh_Tavakkol@yahoo.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

تغییرات اقلیمی به صورت مداوم و با شیب زیاد بر محیط های ساخته شده به دست انسان تأثیر می گذارد زیرا گرمایش جهانی رویدادهای گرمای شدید را تشدید می کند. در نتیجه، بسیاری از ساختمان های مسکونی در معرض خطر گرم شدن بیش از حد هستند. در عین حال، اتکای بیش از حد به خنک کننده های مکانیکی و سهولت دسترسی و استفاده از انرژی های فسیلی در دهه های اخیر، از سویی باعث آلودگی و تخریب محیط زیست و تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی کره زمین شده و از سویی دیگر منجر به فراموشی تکنیک های بومی کم هزینه در معماری بومی گردیده است. هدف این تحقیق، مقایسه معماری بومی دو منطقه نایین و سیستان با اقلیم مشابه گرم و خشک و بررسی شباهت تکنیک های مورد استفاده در این مناطق برای رویارویی با شرایط آب و هوایی و مخاطرات آن می باشد. نتایج به دست آمده نشان می دهد تکنیک های مورد استفاده در دو منطقه گرچه به لحاظ ظاهری تفاوت هایی در اجرا دارند که به نظر می رسد مربوط به تفاوت شرایط اقتصادی دو منطقه باشد ولی در نهایت یک هدف را که کنترل شرایط دمایی و ایجاد رطوبت نسبی در جهت ایجاد آسایش حرارتی ساکنین است، دنبال می کنند. در نهایت یافته های تحقیق می تواند به ارائه راهکارهایی جهت احیاء معماری گذشته در مسکن معاصر در ارتباط با اقلیم و شرایط محیطی و بهبود کیفیت طراحی در معماری بومی معاصر و در نهایت ایجاد شرایط پایدار منتهی گردد. در پایان ذکر این نکته ضروری است که مطالب عنوان شده در این مقاله جهت آشکار شدن قسمتی از دانش معماری بومی فراموش شده ی ایرانی می باشد.

واژه های کلیدی: معماری بومی، اقلیم گرم و خشک، نایین، سیستان.

^۱ - نویسنده مسئول

مطالعه و بررسی جایگاه نور در معماری سنتی ایران؛ مطالعه موردی:

خانه های دوره های صفویه و قاجاریه

زلیخا اکبری

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zoleikhaakbariii@gmail.com

نوید مدن دوست^۱

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

navid.madandoust@gmail.com

چکیده

توجه به موضوع نور طبیعی در طراحی فضاهای مختلف در دهه های اخیر با غفلت و ساده انگاری بسیاری مواجه بوده است. نور به عنوان غیر مادی ترین عنصر محسوس طبیعت، در گذشته همواره مورد توجه معماران ایرانی بوده است. یکی از مهمترین ویژگی های نور طبیعی، تغییر و دگرگونی آن در طول روز است که موجب تغییر حالت آن در فضا و به تبع آن دگرگونی حال و هوای فضای متبوع خود در ساعات مختلف می شود. هدف از پژوهش حاضر، مطالعه و بررسی نوع و کیفیت به کارگیری نور طبیعی در فضاهای مختلف با توجه به عملکردشان در معماری سنتی ایران است. روش تحقیق در پژوهش حاضر به صورت کتابخانه ای و با مقایسه، تطبیق و توصیف اسناد موجود می باشد. بر همین اساس چهار نمونه از خانه های دوره صفویه و قاجاریه انتخاب و بررسی و تطبیق موضوع در آن ها انجام پذیرفته است. نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد که توجه به عملکرد فضا بر میزان بکارگیری و کیفیت مد نظر نور در فضا از اولویت های ذهنی معماران ایرانی در گذشته بوده است. بدین سان، مطالعه صحیح و کاربردی معماری ایرانی می تواند در این حوزه به معماران معاصر، نگاهی هدفمند در بکارگیری نور طبیعی متناسب با فضاهای طراحی شده را در اختیار آنان گذارد.

واژه های کلیدی: نور طبیعی، معماری ایرانی، معماری دوره صفویه و قاجاریه.

^۱ - نویسنده مسئول

معیارشناسی «ساختمان های انرژی نزدیک به صفر (NZEB)»^۱

در اقلیم گرم و خشک ایران

محمدحسین مرندي

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Marandiaarchitect@gmail.com

رضا کفعمی^۲

مدرس گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Kafamir@gmail.com

چکیده

ساختمان ها نزدیک به ۵۰ درصد از انرژی جهانی را مصرف می کنند و این تقاضا در سال های اخیر افزایش یافته است. سوخت های فسیلی عمدتاً برای پاسخگویی به این تقاضای عظیم انرژی ناکارآمد هستند؛ یکی از راهکارهای کاهش مصرف انرژی در حوزه ی ساختمان، بهره گیری از مدل های «ساختمان های انرژی تقریباً صفر (NZEB)»، می باشد که انرژی تولیدی آن ها، بیشتر از آنچه که مصرف می کنند، است. معیارهای (NZEB) برای مناطق و اقلیم های مختلف و با توجه به متغیرها و پارامترهای مورد بررسی، متفاوت است. پژوهش حاضر با رویکردی مروری_تحلیلی، به بررسی و مرور معیارها و شاخص های اثرگذار اقلیمی مؤثر بر ساختمان های انرژی نزدیک به صفر (NZEB) در اقلیم گرم و خشک ایران (شهر اصفهان)، می پردازد. براساس نتایج، در اقلیم گرم و خشک شهر اصفهان، معیارشناسی ساختمان های انرژی تقریباً صفر، براساس دستورالعمل ها و استانداردهای مربوط به مصرف انرژی ساختمان بر مبنای مقررات ملی ساختمان (مبحث ۱۹)، سیستم های منفعل انرژی موجود در الگوهای معماری بومی و سیستم های مورد قبول با توجه به شرایط اجرایی و عملکردی ساختمان، انطباق بر جغرافیا و بوم گرایی اقلیم گرم و خشک اصفهان و ارزیابی چرخه ی حیات ساختمان های مورد بررسی، قابل تدوین و ارائه است.

واژه های کلیدی: اقلیم گرم و خشک، ساختمان های انرژی نزدیک به صفر (NZEB)، مصرف انرژی.

^۱ - Nearly-zero energy buildings

^۲ - نویسنده مسئول

مفهوم روح مکان در باغ ایرانی براساس نظریه کریستین نوربرگ شولتز

ریحانه رضوانی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

rezvanireyhan@gmail.com

پریسا کاویانی^۱

دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان، اصفهان، ایران.

pkaviani641@gmail.com

چکیده

کریستین نوربرگ شولتز با معرفی مفهوم "روح مکان" تأکید می کند که هر مکان شخصیت و هویتی یکتا دارد که بر پایه جغرافیا، تاریخ و فرهنگ آن شکل گرفته است و می تواند تجربه زندگی در آن را منحصر به فرد سازد. از آنجایی که باغ ایرانی گونه ای طراحی شده است که بتواند به عنوان واسطه ای میان طبیعت و انسان عمل کرده و تجربه ای فراگیر و عمیق از مکان را ارائه دهند، تجسمی اصیل از این مفهوم ارائه می دهد. باغ ایرانی به عنوان یکی از نقاط اوج معماری منظر، به دلیل طراحی ماهرانه و بهره برداری از عناصر طبیعی همچون زمین، آب و گیاه، نه تنها تجلی زیبایی طبیعت بلکه نماد پیچیدگی های فرهنگ و تاریخ ایرانی نیز محسوب می شود. این مقاله براساس نظریه کریستین نوربرگ شولتز به روش تحلیلی توصیفی به بررسی مفهوم "روح مکان" در باغ ایرانی می پردازد و تلاش می کند تا با استفاده از این نظریه، رابطه پیچیده و چندلایه میان انسان و باغ ایرانی را تشریح نماید. این پژوهش با تأکید بر ارزش گذاری به ابعاد معنوی و فلسفی معماری ایرانی، نشان می دهد که فهم این مفاهیم نه تنها به درک بهتری از میراث فرهنگی ما کمک می کند، بلکه در جستجوی راه حل هایی برای چالش های معاصر در طراحی محیط های زندگی نیز راه گشاست.

واژه های کلیدی: باغ ایرانی، روح مکان، کریستین نوربرگ شولتز.

^۱ - نویسنده مسئول

مقایسه تطبیقی معماری بومی اقلیم سرد (نمونه موردی کردستان ایران و کردستان عراق)

زهرایلمه ها

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Zahrayalameha@yahoo.com

مقدی خدابخشیان کنارکی^۱

استادیار گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

مرکز تحقیقات گردشگری، معماری و شهرسازی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Meg.kh@khuisf.ac.ir

چکیده

در نگاهی جامع، دانش بومی، بخشی از سرمایه ملی است که باورها، ارزش ها و دانسته های هر قوم را در بر می گیرد. شناخت بوم، معماری بومی، فرم، اشتراکات معنایی و کارکردی این عوامل می تواند پیش زمینه ای قوی برای معماری حال حاضر ایجاد نماید؛ زیرا یکی از مسائل مهم زیستگاه های جوامع انسانی، نگرش به مسائل بوم آورد آن سرزمین است؛ و بدون نگرش به مسائل بومی و بوم آورد آن سرزمین و بدون در نظر گرفتن کم و کیف مسائل اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اقلیمی هر بوم و سرزمین، برنامه ریزی برای آن مکان را با چالش های غیرقابل حل، روبه رو خواهد کرد. اهداف این تحقیق «بررسی شباهت اقلیمی کردستان ایران و کردستان عراق» و «مقایسه معماری بومی دو منطقه با اقلیم مشابه» بوده است. این پژوهش با روش تحقیق کیفی از نوع تحلیل محتواگرا، مطالعات کتابخانه ای و مرور متون و توصیفی - تحلیلی، مقایسه و تطبیقی انجام شده است. نتایج حاصل نشان می دهد که اقلیم کردستان ایران و کردستان عراق شباهت دارد و با توجه به اینکه معماری بومی براساس اقلیم و شرایط جوی انجام می شود، بنابراین می توان گفت که معماری این دو منطقه نیز شباهت دارد.

واژه های کلیدی: معماری بومی، اقلیم سرد، کردستان ایران، کردستان عراق.

^۱ - نویسنده مسئول

مقایسه روش های مرمت در کشورهای مختلف و بررسی نمونه های موفق

پریسا زمانیان

دانشجوی کارشناسی، مهندسی معماری، دانشکده ملی و مهارت دختران سمیه، نجف آباد، اصفهان، ایران

parisa.z.81.2023@gmail.com

زهره السادات اعتضادی^۱

دانشجوی دکتری معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان) دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

zhretezadi@gmail.com

چکیده

این پژوهش به بررسی تطبیقی روش های مرمت آثار تاریخی در کشورهای مختلف و تحلیل نمونه های موفق پرداخته است. یافته ها نشان می دهد که استفاده از فناوری های نوین، حفظ روش های سنتی و توجه به شرایط محلی از عوامل اصلی موفقیت پروژه های مرمتی است. هدف از این پژوهش، بررسی تطبیقی روش های مرمت آثار تاریخی در کشورهای مختلف، شناسایی تفاوت ها و شباهت ها در رویکردهای مرمتی و تحلیل نمونه های موفق جهانی برای ارائه راهکارهای بهینه در حفظ میراث فرهنگی است. این تحقیق به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. داده ها از طریق بررسی منابع کتابخانه ای، مقالات علمی و تحلیل پروژه های مرمتی جمع آوری شده و با استفاده از روش تطبیقی، تفاوت ها و الگوهای مؤثر شناسایی شده اند. پژوهش نشان می دهد که ترکیب روش های سنتی با فناوری های نوین، مشارکت جامعه محلی و تطبیق برنامه های مرمتی با ویژگی های اقلیمی و فرهنگی هر منطقه، از عوامل کلیدی موفقیت پروژه های مرمت در کشورهای مختلف است. این نتایج می تواند به تدوین راهبردهای کاربردی و مؤثر در حفاظت از میراث فرهنگی ایران کمک کند.

واژه های کلیدی: مرمت بناهای تاریخی، حفظ میراث فرهنگی، روش های مرمت، مرمت سنتی، مرمت علمی.

^۱- نویسنده مسئول

مقایسه ی تطبیقی شبیه سازی مصرف انرژی ساختمان های مسکونی

با سطح نورگیر ۹۵ و ۳۰ درصد در شهر شیراز

آرش بستانیان

دانشجوی دکتری، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

arashbostanian@yahoo.com

هادی کشمیری^۱

دانشیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

keshmirihadi@yahoo.com

طاہره نصر

استاد گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

tahereh.nasr@iau.ac.ir

چکیده

یکی از تاثیر گذار ترین بخش های ساختمان در بهینه سازی مصرف انرژی پنجره بوده که میزان سطح آن نسبت به جداره بسیار حائز اهمیت می باشد، همچنین این میزان در اقلیم و مناطق مختلف بسیار می تواند متفاوت باشد، از این رو پژوهش حاضر در راستای بهینه سازی مصرف انرژی برای ساختمان های مسکونی شهر شیراز در یک پژوهش کاربردی به شبیه سازی یک ساختمان مسکونی، یکی با ۹۵ درصد سطح نورگیر یا به عبارتی نمای شیشه ای، و دیگری با ۳۰ درصد سطح نورگیر پرداخته و در نهایت یافته های پژوهش را به صورت تطبیقی با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده. که می توان به تاثیر قابل توجه، کاهش چشم گیری مصرف انرژی در ۳۰ درصد سطح نورگیر در مقایسه با یک نمای شیشه ای با میزان ۲۶،۸۶ وات بر متر مربع اشاره کرد. که در مقیاس کلان می تواند بسیار قابل توجه باشد.

واژه های کلیدی: شبیه سازی، مصرف انرژی، مسکونی، نورگیر، شهر شیراز.

^۱ - نویسنده مسئول

این مقاله مستخرج از رساله دکترای نویسنده اول می باشد که با عنوان واکاوی در الگوی مناسب پنجره در جبهه ی جنوبی ساختمان مسکونی شهر شیراز در راستای بهینه سازی مصرف انرژی و جذب نور مورد نیاز خورشید به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز در حال انجام است.

مقدمه ای بر کاربرد مبانی و مفاهیم معماری بیوفیلیک

در طراحی محیط انسان ساخت برای سالمندان^۱

حسین غیائی

دانشجوی کارشناسی ارشد گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

hussein.ghiyasi@iau.ir

حسن ستاری ساربانقلی^۲

دانشیار گروه معماری و شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

sattari@iaut.ac.ir

چکیده

سالمندی آخرین مرحله تکامل و تحول انسان است. سالمندی بخشی از زندگی است که با فراهم آوردن امکانات در جهت بالا بردن رضایتمندی جمعیت سالمندان به افزایش کیفیت زندگی این افراد کمک خواهد کرد. رضایتمندی افراد سالمند با توجه به شرایط این دوره از زندگی و کمبود امکانات در محیط زندگی شان یک چالش به حساب می آید. طراحی و ساخت با رویکرد بیوفیلیک از موارد کلیدی در آسایش روانشناختی، سلامتی افراد و پایداری محیط زندگی می باشد. طیف وسیعی از مطالعات در حوزه ی سلامت، حاکی از آن است که قرار گرفتن در معرض طبیعت میتواند باعث کاهش استرس، کاهش فشار خون، تسکین درد، بهبود بیماری، تسریع در بهبودی و افزایش روحیه و عملکرد افراد شود. اجرای طرح بیوفیلیک به کاهش چالش های مصرف انرژی با استفاده از عنصر طبیعی به روشی موثر کمک خواهد کرد. استراتژی های طراحی بیوفیلیک می تواند آسایش، رفاه و بهره وری انسان را بهبود بخشد. این استراتژی ها به دستیابی به پایداری در معماری کمک می کنند. هدف از انجام این پژوهش توسعه و ارتقای امکانات و توانمندی ها در حوزه محیط انسان ساخت و دستیابی به راهکارهای طراحی معماری و روشهای ساخت مراکز اقامتی در جهت ارتقای سلامت، رفاه و سرزندگی سالمندان است. روش تحقیق در این پژوهش به صورت توصیفی و توصیفی - تحلیلی با بهره گیری از ابزار مطالعات کتابخانه ای در حوزه تخصصی معماری بوده است. دستاورد های حاصل از این تحقیق را می توان در طراحی معماری و ساخت خانه های سالمندان مورد استفاده و بهره برداری قرار داد.

واژه های کلیدی: طراحی معماری، خانه سالمندان، محیط انسان ساخت، معماری بیوفیلیک، پایداری.

^۱- این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده اول، حسین غیائی تحت عنوان طراحی سرای سالمندان در شهر تبریز با رویکرد معماری

بیوفیلیک، که با راهنمایی نگارنده دوم، دکتر حسن ستاری ساربانقلی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در دست انجام است

^۲- نویسنده مسئول

نقش ارزیابی چرخه حیات (LCA) در طراحی ساختمان های پایدار:

مصالح پایدار

پریسا شیرمحمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران.

Parisashirmohammdi@gmail.com

شاهین دبیریان^۱

استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران.

Sh.dabirian@au.ac.ir

مریم عظیمی

استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران.

M.azimi@au.ac.ir

چکیده

با افزایش نگرانی های زیست محیطی، طراحی ساختمان های پایدار به یکی از اهداف اصلی صنعت ساخت و ساز تبدیل شده است. بر این اساس، این مقاله به بررسی نقش ارزیابی چرخه حیات (LCA) در مرحله طراحی ساختمان ها می پردازد. ابتدا، این پژوهش به مفاهیم پایداری و اثرات زیست محیطی ساختمان ها می پردازد. در ادامه مراحل چرخه حیات ساختمان ها را مورد بحث قرار داده و بر اهمیت ارزیابی چرخه حیات (LCA) در مراحل ابتدایی طراحی ساختمان تأکید می کند. علاوه بر این، نقش LCA در انتخاب مصالح پایدار ساختمانی را بررسی می کند و معیارهایی برای کمک به انتخاب مصالح مناسب بر اساس شاخص های زیست محیطی، ارائه می دهد. مصالح ساختمانی در طول چرخه حیات خود دارای طیف وسیعی از اثرات زیست محیطی هستند؛ از این رو اگرچه بسیاری از مطالعات نشان می دهند که بیشترین تأثیرات زیست محیطی یک ساختمان در مرحله ای استفاده است، اما تأثیرات ناشی از مرحله طراحی به ویژه انتخاب مصالح را نباید نادیده گرفت.

واژه های کلیدی: ارزیابی چرخه حیات، فرآیند طراحی، مصالح پایدار.

^۱ - نویسنده مسئول

نقش استفاده از نمای سبز در ساختمان برای کاهش استرس استفاده کنندگان

سحر رفیعی

کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه تهران شرق

Rafiisahar0@Gmail.com

چکیده

یکی از چالش های اساسی در زندگی مدرن امروزی، افزایش استرس در تمام ابعاد زندگی است که تمامی افراد به عنوان کاربران فضاهای معماری، آن را تجربه می کنند. استرس به سلامت روان و جسم انسان آسیب رسانده و با تأثیرات منفی خود، عملکرد و کیفیت زندگی را مختل می کند. در این میان، طراحی فضاهای مسکونی باید به گونه ای باشد که از ایجاد و تشدید عوامل استرس زا جلوگیری کرده و آرامشی که افراد به آن نیاز دارند را فراهم کند. از آنجا که قرار گرفتن در طبیعت و مشاهده فضای سبز تأثیرات مثبتی بر سلامت جسمی و روانی افراد دارد، طراحی نمای سبز می تواند به کاهش اثرات منفی استرس کمک کند و خلأ ناشی از دوری زندگی شهری از طبیعت را به نوعی جبران کند. این پژوهش با هدف بررسی تأثیرات مثبت طراحی و اجرای نمای سبز در کاهش استرس کاربران انجام شده است، تا توجه بیشتری به این موضوع مهم در معماری صورت گیرد. با شناسایی و روشن سازی ارزش این رویکرد، می توان به تلاش های بیشتری برای حفظ منابع طبیعی، توسعه فضای سبز، و ایجاد محیط های سالم تر در شهرها دست یافت.

واژه های کلیدی: ساختمان سبز، دیوار سبز، نمای سبز، معماری بیوفیلیک، استرس.

نقش برنامه ریزی مشارکتی در تحقق عدالت فضایی و دسترسی به فضاهای سبز در چارچوب شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای^۱

نسرین اشرفی

دانش پژوه دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

ashrafin95@gmail.com

اکبر عبدالله زاده طرف^۲

استادیار گروه معماری و شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

taraffarat@yahoo.com

میرسعید موسوی

استادیار گروه معماری و شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

ms.moosavi@iaut.ac.ir

سحر طوفان

دانشیار گروه معماری و شهرسازی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

sahar.toofan@iaut.ac.ir

چکیده

در عصر حاضر، رشد سریع شهرها و تراکم جمعیت، دسترسی منصفانه به فضاهای سبز را به یک چالش اساسی در برنامه ریزی شهری تبدیل کرده است. کمبود فضاهای سبز، به ویژه در مناطق با دسترسی محدود، موجب افزایش نابرابری ها و کاهش کیفیت زندگی شهری می شود. برای مقابله با این چالش، مفهوم شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای به عنوان مدلی نوین مطرح شده که بر تأمین دسترسی سریع و آسان به خدمات و امکانات شهری، از جمله فضاهای سبز، تأکید دارد. در این چارچوب، برنامه ریزی مشارکتی می تواند نقش مؤثری در توزیع منصفانه فضاهای سبز و تحقق عدالت فضایی داشته باشد. این پژوهش با هدف بررسی تأثیر برنامه ریزی مشارکتی بر بهبود دسترسی عمومی به فضاهای سبز و ارتقای عدالت فضایی در چارچوب شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای صورت گرفته است. روش تحقیق این مطالعه توصیفی - تحلیلی بوده و داده ها از طریق مطالعات کتابخانه ای و تحلیل پژوهش های پیشین گردآوری شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که برنامه ریزی مشارکتی با درگیر کردن جامعه در تصمیم گیری ها، می تواند به توزیع منصفانه تر فضاهای سبز و کاهش نابرابری های فضایی کمک کند. همچنین، الگوی شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای با تأمین دسترسی محلی به فضاهای سبز و کاهش وابستگی به وسایل نقلیه، می تواند عدالت فضایی را در محیط های شهری تقویت کند. یافته های این مطالعه تأکید دارند که تلفیق برنامه ریزی مشارکتی و مدل شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای می تواند بستری مناسب برای ایجاد دسترسی برابر به فضاهای سبز و تحقق عدالت فضایی فراهم کند. به طور خاص، این رویکرد می تواند به عنوان راهکاری برای بهبود کیفیت زندگی شهری و توسعه پایدار شهرها به کار گرفته شود و زمینه ساز شهرهایی با توزیع امکانات عادلانه تر و محیطی دلپذیرتر برای تمامی شهروندان باشد.

واژه های کلیدی: برنامه ریزی شهری، فضاهای سبز، شهرهای ۱۵ دقیقه‌ای، برنامه ریزی مشارکتی، عدالت فضایی.

^۱ - این مقاله برگرفته از رساله دکتری «نسرین اشرفی»، با عنوان «تبیین استراتژی های تحقق عدالت فضایی در دسترسی به فضای سبز با تأکید بر مفهوم شهر ۱۵ دقیقه‌ای (مطالعه موردی: منطقه ۲ و ۵ کلان شهر تبریز)»، است که به راهنمایی «دکتر اکبر عبدالله زاده طرف» و «دکتر میرسعید موسوی»، و مشاوره «دکتر سحر طوفان»، استخراج شده است.

^۲ - نویسنده مسئول

نقش فضای سبز شهری در سلامت روان و کیفیت زندگی شهروندان

زهرا مطهری نژاد

دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه قرآن و حدیث، قم، ایران

zahramottaharinejad@gmail.com

چکیده

شهرنشینی مدرن و افزایش آپارتمان‌نشینی، کاهش ارتباط انسان با طبیعت را به دنبال داشته که این امر منجر به افزایش اختلالات روانی و کاهش کیفیت زندگی شهروندان شده است. این پژوهش با هدف بررسی تأثیرات فضای سبز بر سلامت روان و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان انجام شده است. پژوهش حاضر با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی اسنادی و با تکیه بر نظریه بازیابی توجه کاپلان به بررسی مکانیسم‌های تأثیرگذاری فضای سبز بر سلامت روان شهروندان پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که فضای سبز از طریق سه مکانیسم اصلی بر سلامت روان و کیفیت زندگی تأثیر می‌گذارد: مکانیسم‌های فیزیولوژیک شامل کاهش سطح کورتیزول، تنظیم فشار خون و بهبود سیستم ایمنی بدن؛ مکانیسم‌های روانشناختی شامل کاهش استرس، بهبود خلق و خو، افزایش تمرکز ذهنی و کاهش نشخوار فکری؛ و مکانیسم‌های اجتماعی شامل تسهیل تعاملات اجتماعی، تقویت حس تعلق به جامعه و افزایش سرمایه اجتماعی. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که وجود فضای سبز در محیط زندگی شهری موجب افزایش رضایت از محیط، بهبود روابط همسایگی، افزایش مشارکت اجتماعی، ارتقای فعالیت فیزیکی و در نهایت بهزیستی روانی و سلامت اجتماعی می‌شود. بنابراین توجه به توسعه و حفظ فضاهای سبز شهری به عنوان یک راهکار مؤثر در ارتقای سلامت روان و کیفیت زندگی شهروندان ضروری است.

واژه‌های کلیدی: بازیابی توجه، بهزیستی روانی، تعاملات اجتماعی، سرمایه اجتماعی، فضای سبز.

نقش کالبدی معماری در خلاقیت کودکان با رویکرد روانشناسی محیطی

لیلا کامران

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

Kamranlida6@gmail.com

پریسا کاویانی^۱

دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان، اصفهان، ایران.

pkaviani641@gmail.com

چکیده

محیط‌های آموزشی و کالبد معماری آنها تأثیر قابل توجهی بر رشد خلاقیت و توانمندی های شناختی کودکان دارند. طراحی فضاهای آموزشی با توجه به نیازهای روان شناختی کودکان می تواند باعث بهبود تعاملات اجتماعی، افزایش انگیزه یادگیری، و بهبود مهارت های حل مسئله و تفکر خلاقانه در کودکان گردد. این مقاله به روش تحلیلی توصیفی به شناسایی جنبه های مختلف طراحی معماری فضاهای آموزشی است که می توانند به تقویت خلاقیت کودکان کمک کنند، پرداخته است. یافته های این پژوهش حاکی از آن است که توجه به اصول طراحی که از فضا سازی های منعطف و متنوع، عناصر طبیعت، رنگ ها، نور و تهویه مناسب از مهم ترین نکات در تقویت محیط های آموزشی خلاقانه است. در نهایت، این مقاله بر لزوم توجه به ویژگی های انسانی و روان شناختی کودکان در فرآیند طراحی فضاهای آموزشی تأکید می کند، تا بتوان به بهبود و پرورش خلاقیت در نسل های آینده کمک کرد.

واژه های کلیدی: روانشناسی محیط، محیط های آموزشی، خلاقیت، معماری کودکان.

^۱ - نویسنده مسئول

نقش هوشمندسازی ساختمان در کسب رتبه سرو سبز ایران (مطالعه موردی در اقلیم اصفهان)

معصومه ترابی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
miss.m.torabi@gmail.com

طیبه ترابی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
miss.torabi74@gmail.com

مریم بابا گلی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
maryambabagoli.1385@gmail.com

آرتین تلگینی

دانشجوی کارشناسی معماری، گروه معماری، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
artintalgini@gmail.com

آذین رنجبر^۱

دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان، اصفهان، ایران.
Dr.a.ranjbar1989@gmail.com

چکیده

این پژوهش با هدف ارائه مدلی جامع برای ساختمان های مسکونی سبز و هوشمند در شهر اصفهان، با تاکید بر تطابق با سیستم سروسبزی ایران (IGBRS) که یک معیار معتبر در صنعت ساختمان سازی کشور است انجام شده است. مدل پیشنهادی با در نظر گرفتن شرایط اقلیمی خاص اصفهان، بر کاهش مصرف انرژی، بهبود کیفیت هوای داخلی و افزایش آسایش ساکنین تمرکز دارد. نتایج نشان داد که به کارگیری سیستم های هوشمند در ساختمان ها می تواند به طور قابل توجهی به کاهش مصرف انرژی، به ویژه در سیستم های گرمایش و سرمایش، منجر شود. همچنین، با کنترل دقیق پارامترهای محیطی مانند دما، رطوبت و کیفیت هوا، آسایش ساکنین به طور چشمگیری بهبود می یابد. علاوه بر این، با توجه به شرایط اقلیمی اصفهان، راهکارهای خاصی مانند استفاده از سیستم های خنک کننده تبخیری و پوشش های عایق با بازتاب بالا در مدل گنجانده شده است. با پیاده سازی این مدل، ساختمان ها می توانند به طور قابل توجهی به استانداردهای سرو سبز نزدیک تر شوند و به یک الگو برای ساختمان های پایدار در مناطق خشک و گرم تبدیل شوند.

واژه های کلیدی: استاندارد سرو سبز، اقلیم اصفهان، ساختمان سبز، هوشمند سازی، معماری پایدار.

^۱ - نویسنده مسئول

واکاوی نقش کالبد مسکن معاصر بر میزان سازگاری ساکنان،

بر اساس نظریه کیفیت محیط

ماریا حسین پورنادر

مربی فنی، گروه معماری و شهرسازی، دانشگاه ملی مهارت، تهران، ایران.

mpoornader@yahoo.com

چکیده

امروزه به دلیل ایجاد تغییرات در حوزه اجتماعی و اقتصادی ایران، نگاه کمیت گرا به مسکن حاصل شده است. یکی از نتایج مهم این نوع نگرش، کاهش کیفیت محیط مسکونی می باشد آن هم در کشوری که گذشته ای درخشان در زمینه طراحی و ساخت مسکن با کیفیت داشته است. مسکن امروز، قدرت اندکی در جذب و نگهداری ساکنان، در خود دارد و همانطور که شاهد هستیم، گاهی میزان تعویض مسکن در طول زندگی یک خانواده، به کرات اتفاق می افتد. درواقع سازگاری افراد در برخی از واحدهای مسکونی، کاهش یافته و ساکنان آن، از هر فرصتی برای ترک یا تعویض محل سکونت خود استفاده می کنند. این پژوهش از نوع کیفی بوده و به صورت توصیفی - تفسیری با مطالعه کتابخانه ای، به بررسی و نتیجه گیری پژوهش های پیشین در این زمینه پرداخته شده است. پس از بیان مفهوم و معانی کیفیت و نظریه های مربوط به آن، در محیط انسان ساخت، که یکی از آنها مسکن می باشد، مولفه های موثر آن استخراج شد و سپس کالبد، به عنوان یکی از عوامل مهم تاثیرگذار بر کیفیت مسکن معرفی و بررسی گردید. نتیجه مطالعات نشان داد، یکی از معیارهای سنجش کیفیت محیط مسکونی، که قابل اندازه گیری است، درجه رضایت مندی ساکنان است. بین درجه رضایت مندی ساکنان از کیفیت محیط و میزان سازگاری شان ارتباط مستقیم وجود دارد. یعنی هرچه درجه رضایت مندی از محیط زندگی بیشتر باشد، ساکنان سازگاری بیشتری در آن محیط خواهند داشت و این امر سبب ایجاد دل بستگی و حس تعلق به مکان خواهد شد و ساکنان، کمتر نسبت به ترک یا تعویض محل سکونت خود تمایل نشان خواهند داد.

واژه های کلیدی: کیفیت محیط، کالبد، مسکن معاصر، رضایت مندی، سازگاری.